

Financování investičního záměru ve vybrané organizaci veřejného sektoru

Bc. Barbora Kvasničková

Diplomová práce
2024

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav financí a účetnictví

Akademický rok: 2023/2024

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: Bc. Barbora Kvasničková
Osobní číslo: M22042
Studijní program: N0412A050011 Finance
Specializace: Finanční kontrola
Forma studia: Prezenční
Téma práce: Financování investičního záměru ve vybrané organizaci veřejného sektoru

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Provedte literární rešerši týkající se oblastí hospodaření obcí a financování investic.

II. Praktická část

- Analyzujte a zhodnoťte hospodaření obce ve vybraných letech.
- Popište investiční záměr a navrhněte možnosti jeho financování.
- Zhodnoťte dopady investičního záměru na hospodaření obce.

Závěr

Rozsah diplomové práce: **cca 70 stran**
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

GRUBER, Jonathan. *Public finance and public policy*. Sixth edition. New York: Worth publishers, 2019. ISBN 9781319105259.
OCHRANA, František; PAVEL, Jan a MAAYTOVÁ, Alena. *Veřejné finance: v teorii a praxi*. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5561-8.
PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů – teorie a praxe: 3. aktualizované a rozšířené vydání*. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5608-0.
ROSEN, Harvey S.; GAYER, Ted a CIVAN, Abdülkadir. *Public finance*. Tenth edition. McGraw-Hill series in economics. Maidenhead: McGraw-Hill Education, 2014. ISBN 9780077154691.
ŘEZNÍČKOVÁ, Kristýna. *Financování a hospodaření územních samosprávných celků*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2019. ISBN 9788024455488.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Eliška Kozubíková, Ph.D.**
Ústav financí a účetnictví

Datum zadání diplomové práce: **5. února 2024**
Termín odevzdání diplomové práce: **19. dubna 2024**

L.S.

---

prof. Ing. David Tužek, Ph.D.
děkan

---

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
garant studijního programu

Ve Zlíně dne 5. února 2024

**PROHLÁŠENÍ AUTORA
BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE**

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užit své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s tím, že vyrovnaní případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považuji se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 19.4. 2024

Jméno a příjmení: Barbora Kvasnicková

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Diplomová práce, se zabývá tématem a zpracováním financování investičního záměru rekonstrukce dětského oddělení pobočky Krajské knihovny Františka Bartoše na Jižních Svazích. Práce se skládá ze dvou hlavních částí – teoretické a praktické. Teoretická část obsahuje seznámení se základními pojmy a charakteristikami v oblastech územní samosprávy, obcí a jejich hospodaření a finanční analýzy municipalit a možností financování jejich investičních záměrů. Praktická část obsahuje charakteristiku města Zlína a analýzu jeho hospodaření. Následují návrhová část, která obsahuje uvedení plánovaného projektu, analýzu možností financování a jejich dopady na hospodaření města a na ně navazující návrh vhodného způsobu financování a jeho zhodnocení.

Klíčová slova: financování investičního záměru, statutární město Zlín, hospodaření obce, finanční analýza, územní samospráva

ABSTRACT

The diploma thesis deals with the topic and processing of the financing of the investment plan for the reconstruction of the children's department of the František Bartos Regional Library branch in Jižní Svahy. The thesis consists of two main parts - theoretical and practical. The theoretical part includes an introduction to the basic concepts and characteristics in the areas of local government, municipalities and their financial management and financial analysis of municipalities and the possibilities of financing their investment projects. The practical part contains the characteristics of the city of Zlín and the analysis of its financial management. This is followed by a proposal part, which includes an introduction of the planned project, an analysis of financing options and their impact on the city's economy, and a proposal for an appropriate financing method and its evaluation.

Keywords: financing of investment project, statutory city of Zlín, municipal financial management, financial analysis, local government

Tímto bych chtěla poděkovat především paní Ing. Elišce Kozubíkové, Ph.D. za její odborné znalosti a rady, které mi jako vedoucí mé diplomové práce poskytla, a také za vstřícný a trpělivý přístup. Také děkuji vedoucí Odboru kultury a památkové péče statutárního města Zlína Ing. Evě Ryndové, která je nejen mou skvělou nadřízenou, ale byla také zdrojem informací a vzhledu do problematiky celého projektu. Velký dík patří také mým spolužákům, se kterými jsme se neustále po celou dobu studia podporovali a sdíleli strasti i vědomosti.

V neposlední řadě děkuji svým blízkým, kteří to se mnou po celou dobu mého nekonečného studia vydrželi, a i přes četné nezdary a propady mě nepřestali podporovat a věřili ve mně. Zejména svému skvělému partnerovi, který mi byl, především při psaní této práce, obrovskou psychickou podporou a pomáhal mi získat nadhled na situaci, když jsem sama neviděla ani do následujícího dne.

Nesmím také zapomenout na mého psa, kočky a osmáky, kteří mě zásobovali chlupy na oblečení, vymazanými stránkami, když přebíhali po klávesnici a vrněním na klíně.

Toto poděkování bych ráda zakončila slovy klasika:

„Ted' už ale žerty stranou tohleto, už mě to na mou duši žádná legrace...“ – Jára Cimrman

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	10
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE.....	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA A STRUKTURA VEŘEJNÉ SPRÁVY V ČR	13
1.1 ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVA.....	13
1.2 OBCE A JEJICH ČLENĚNÍ.....	14
1.2.1 Podle počtu obyvatel	15
1.2.2 Podle činnosti obecního úřadu	15
1.3 ORGÁNY OBCE	16
1.3.1 Zastupitelstvo	17
1.3.2 Rada.....	18
1.3.3 Starosta.....	19
1.3.4 Obecní úřad a tajemník	20
2 HOSPODAŘENÍ OBCE	21
2.1 ROZPOČET OBCE.....	21
2.2 ROZPOČTOVÁ SKLADBA	23
2.2.1 Druhové třídění	25
2.2.2 Odvětvové třídění.....	26
2.2.3 Konsolidační třídění	27
2.3 ROZPOČTOVÝ PROCES	27
2.4 PŘÍJMY OBCE.....	29
2.4.1 Daňové příjmy.....	29
2.4.2 Transfery	31
2.4.3 Nedaňové příjmy	31
2.4.4 Úvěry a půjčky	32
2.5 VÝDAJE OBCE.....	32
2.5.1 Třídění výdajů z ekonomického hlediska	32
2.5.2 Třídění výdajů z hlediska rozpočtové skladby.....	33
2.5.3 Třídění výdajů z hlediska charakteru infrastruktury	35
2.5.4 Třídění výdajů z hlediska funkcí veřejných financí.....	35
2.5.5 Třídění výdajů z hlediska rozpočtového plánování	36
3 FINANČNÍ ANALÝZA OBCE.....	37
3.1 METODY, POSTUPY A ZDROJE DAT FINANČNÍ ANALÝZY	37
3.2 ABSOLUTNÍ UKAZATELE	38
3.3 POMĚROVÉ UKAZATELE	38
3.3.1 Zadluženost	39
3.3.2 Likvidita	39

3.3.3	Autarkie	40
3.3.4	Financování	41
3.4	ROZPOČTOVÁ ODPOVĚDNOST	41
3.4.1	Výše dluhu instituce veřejného sektoru	41
3.4.2	Hospodaření územních samosprávných celků	42
3.5	SOUSTAVA INFORMATIVNÍCH A MONITORUJÍCÍCH UKAZATELŮ (SIMU)	42
4	MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ INVESTIČNÍHO ZÁMĚRU	46
4.1	DOTACE Z VEŘEJNÝCH ROZPOČTŮ A STÁTNÍCH FONDŮ	46
4.2	DOTACE Z EVROPSKÉ UNIE	47
4.3	BANKOVNÍ ÚVĚRY	49
4.4	PPP PROJEKTY	50
II	PRAKTICKÁ ČÁST	52
5	ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA OBCE ZLÍN	53
5.1	OBČANSKÁ VYBAVENOST	54
5.2	ORGÁNY OBCE	56
6	ANALÝZA HOSPODAŘENÍ OBCE	58
6.1	ANALÝZA ROZPOČTU	58
6.1.1	Analýza příjmů	59
6.1.2	Analýza výdajů	60
6.2	ANALÝZA STAVOVÝCH UKAZATELŮ	61
6.2.1	Analýza majetkové struktury	61
6.2.2	Analýza finanční struktury	63
6.3	ANALÝZA TOKOVÝCH UKAZATELŮ	65
6.3.1	Analýza výnosů	65
6.3.2	Analýza nákladů	67
6.3.3	Analýza cash flow	68
6.4	ANALÝZA POMĚROVÝCH UKAZATELŮ	68
6.4.1	Analýza zadluženosti	69
6.4.2	Analýza likvidity	69
6.4.3	Analýza autarkie	70
6.5	PRAVIDLO ROZPOČTOVÉ ODPOVĚDNOSTI	71
6.6	SOUSTAVA INFORMATIVNÍCH A MONITORUJÍCÍCH UKAZATELŮ (SIMU)	72
7	PROJEKT REKONSTRUKCE DĚTSKÉHO ODDĚLENÍ KNIHOVNY NA JIŽNÍCH SVAZÍCH	75
7.1	SOUČASNÝ STAV, DŮVODY A CÍLE REKONSTRUKCE	75
7.2	NÁKLADY PROJEKTOVÉHO ŘEŠENÍ	79
8	MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ INVESTIČNÍHO ZÁMĚRU	80
8.1	VLASTNÍ ZDROJE	80

8.2	DOTACE	81
8.3	BANKOVNÍ ÚVĚRY	82
9	DOPADY JEDNOTLIVÝCH ZDROJŮ FINANCOVÁNÍ NA HOSPODAŘENÍ OBCE	84
9.1	VLASTNÍ ZDROJE	84
9.2	DOTACE	85
9.3	BANKOVNÍ ÚVĚR	86
10	NÁVRH VHODNÉHO ZPŮSOBU FINANCOVÁNÍ A ZHODNOCENÍ JEHO DOPADŮ NA HOSPODAŘENÍ OBCE	89
	ZÁVĚR	91
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	92
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	97
	SEZNAM OBRÁZKŮ	99
	SEZNAM TABULEK.....	100

ÚVOD

Tématem této diplomové práce je financování investičního záměru rekonstrukce dětského oddělení pobočky Krajské knihovny Františka Bartoše na Jižních Svazích. Tento projekt jsem si vybrala, protože již třetím rokem pracuji na Odboru kultury a památkové péče statutárního města Zlína jako referent kultury a podílela jsem se na sběru podkladů pro Strategii rozvoje kultury města Zlína na období 2023 – 2028, ve které je jedním z bodů akčního plánu právě rekonstrukce výše zmíněného objektu.

Diplomová práce se skládá ze dvou hlavních částí, teoretické a praktické. Část teoretická se dále dělí na čtyři hlavní kapitoly. V první kapitole jsou rozebrány a definovány základní pojmy z oblasti územní samosprávy a základních územních samosprávných celků. Druhá kapitola se věnuje hospodaření obcí, jejich rozpočtu a rozpočtové skladbě a třídění příjmů a výdajů podle různých kategorií. Třetí kapitola definuje finanční analýzu a její základní metody, prvky a ukazatele a způsob jejich výpočtu. Čtvrtá a poslední kapitola teoretické části vymezuje možnosti financování, mezi kterými se obce mohou rozhodovat.

Praktická část této diplomové práce se skládá z šesti hlavních kapitol. První kapitola obsahuje základní údaje o statutárním městě Zlíně. Druhá kapitola je už zaměřena na samotnou finanční analýzu hospodaření města Zlína a je základním stavebním kamenem, ze kterého budou vycházet všechny následující kapitoly. V této kapitole naleznete analýzu rozpočtu města, stavových, tokových a poměrových ukazatelů, analýzu pravidel rozpočtové odpovědnosti, a také analýzu systému informativních a monitorujících ukazatelů (SIMU).

Třetí kapitola poskytuje informace o lokalitě financovaného projektu, jeho současný stav a důvody a cíle rekonstrukce, a také náklady projektového řešení. Tato kapitola je zároveň úvodem projektové části této diplomové práce. Čtvrtá kapitola vymezuje reálné možnosti financování projektu a zaměřuje se na varianty financování z vlastních zdrojů, z dotace a pomocí bankovního úvěru. Pátá kapitola potom na předchozí kapitolu přímo navazuje a analyzuje dopady těchto zdrojů financování na hospodaření města. Šestou a finální kapitolou praktické části je samotný návrh vhodného způsobu financování a vyhodnocení jeho dopadů na hospodaření města Zlína.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Cílem této diplomové práce je zpracování návrh financování investičního záměru statutárního města Zlína, rekonstrukce dětského oddělení pobočky Krajské knihovny Františka Bartoše. Výsledky této práce budou sloužit jako návrh pro rozhodování města při výběru financování tohoto projektu.

První, teoretická část, bude zpracována zejména na základě literární rešerše. Všechny použité literární zdroje se přímo vztahují k tématu hospodaření obcí a způsobům financování jejich aktivit.

V praktické části budou použity zejména relevantní internetové zdroje. Bude se jednat hlavně o oficiální webové stránky statutárního města Zlína, webový portál Monitor a související zdroje týkající se financování obcí cizími zdroji. Metodou zpracování praktické části bude především použití vybraných metod finanční analýzy vhodných pro územní samosprávy a vyhodnocení použitých ukazatelů. Těmito metodami jsou analýza účetních a rozpočtových výkazů, analýza poměrových a rozdílových ukazatelů.

Závěr praktické části je věnován samotnému návrhu financování projektu rekonstrukce dětského oddělení knihovny. Tato návrhová část bude přímo vycházet z dat sesbíraných pomocí finanční analýzy. Součástí návrhové části je také analýza zdrojů financování a zhodnocení dopadů pomocí predikce a modelace jednotlivých možností na hospodaření obce. Data pro tento návrh budou sesbírána pomocí průzkumu aktuálních dotačních příležitostí a výzev pro obce v oblasti kultury.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA A STRUKTURA VEŘEJNÉ SPRÁVY V ČR

V úvodu první kapitoly představím základní klasifikaci veřejné správy v České republice. Nejdůležitějším a základním rozdělením je rozdělení veřejné správy na státní správu a samosprávu. Státní správu vykonávají instituce státu, které přispívají k řízení a fungování státu. Samospráva vzniká delegací části státní správy na nestátní subjekty a dále se dělí na samosprávu zájmovou a územní. (Provazníková, 2015, s. 11) Obce spadají právě do kategorie samosprávy územní, což bude dále objasněno v následujících podkapitolách.

1.1 Územní samospráva

Dle Koudelky (2007, s. 20 - 21) je územní samospráva spjata s konkrétním územím, přičemž na jednom území ve stejném státě může působit více územních samospráv na různých úrovních. Územní samospráva je tedy forma veřejné vlády a veřejné správy, která umožňuje samostatné spravování věcí veřejných na menším území než je území státu (Provazníková, 2015, s. 15). Tradiční základní stupeň na úrovni územní samosprávy je obec. Větší města mohou mít samosprávné městské části nebo městské obvody, které mají vlastní orgány samosprávy (např. Praha). Oproti tomu nad obcemi může působit samospráva na úrovni vyšších územních samosprávných celků, a to i několika najednou (okresů, krajů, provincií, oblastí, zemí apod.). (Koudelka, 2007, s. 20-21)

Koudelka (2007, s. 21) dále rozlišuje základní prvky samosprávy na 4:

1. Územní nebo lidská činnost, vůči kterým působí (obec/kraj),
2. osoby podřazené samosprávě (obyvatelé obce/kraje),
3. existence samosprávy jako právnické osoby veřejného práva se soustavou samosprávných orgánů (obec/kraj se zastupitelstvem a radou). Jakožto právnická osoba disponuje samospráva těmi základními právy, které z povahy věci jsou obecně přiznávány právnickým osobám (vlastnictví, právo na spravedlivý proces aj.).
4. vlastní hospodaření a rozpočet.

V samosprávě se užívá převážně kolegiálního rozhodování a laického složení hlavních orgánů.

Rozhodování v územní samosprávě je založeno na veřejné volbě a je realizováno buď přímou volbou, kdy občané přímo rozhodují o zásadních otázkách pro dané území, nebo

nepřímou volbou, kdy rozhodují volení zástupci. Nepřímá volba prostřednictvím volených zástupců je nejrozšířenější a nejvíce používanou formou veřejné volby. (Provazníková, 2015, s. 15)

Samospráva má svou vlastní normotvorbu podle vlastní politické vůle, což znamená, že všechny své vyhlášky si tvoří sama v mezích určených nadřazeným zákonem. Též má i vlastní výkon veřejné správy. Samospráva si sama určuje, co se má dělat a jak se to má dělat. (Koudelka, 2007, s. 21)

Samospráva je vždy podřízena zákonu a suverénní moc přísluší státu jako celku. Samospráva disponuje veřejnou mocí pouze na základě delegace. (Koudelka, 2007, s. 22)

1.2 Obce a jejich členění

„Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.“ (Česko, 2000a)

Právní postavení obcí je upraveno zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění; hlavní město Praha má svou vlastní specifickou regulaci.

Obec je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek, se kterým hospodaří – právnická osoba veřejného práva, při realizaci svých pravomocí má povahu veřejného úřadu, má vlastní finanční prostředky a sestavuje vlastní rozpočet. (Koudelka, 2007, s. 93) Obec je právnickou osobou a v právních vztazích vystupuje svým jménem a nese odpovědnost, která z těchto vztahů vyplývá. *„Obec také pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Při plnění svých úkolů také chrání veřejný zájem.“* (Česko, 2000a)

Ze zákona o obcích č. 128/2000 Sb. lze vyvodit základní charakteristické znaky obce, kterými jsou:

- občané obce,
- územní celek vymezený hranicí území obce,
- orgány obce,
- samostatná správa svých záležitostí,
- vlastní majetek a jeho správa,
- právní subjektivita,
- normotvorba.

1.2.1 Podle počtu obyvatel

Kritéria pro klasifikaci obcí podle platného právního rámce zahrnují jejich velikost a význam pro účely samosprávy. Dalším faktorem může být typ obecního úřadu, který odráží rozsah státní správy. Existují také další kritéria pro rozdělení, například podle odvětví, jako jsou vinařské obce. (Druhy obcí, 2024)

Platná právní úprava nepřímo rozděluje obce na obce „neměstského charakteru“ a obce „městského charakteru“. Z hlediska velikosti obce a rozsahu výkonu samosprávy rozlišujeme (Druhy obcí, 2024):

1. **obce neměstského charakteru** (běžné obce, označované jako obce vesnického charakteru) – jde často o obce s menším počtem obyvatel
2. **obce městského charakteru** – jde o obce, která mají právo používat označení městyse nebo města.

Obce městského charakteru lze dále rozdělit na (Česko, 2000a):

1. **města** - obec, která má alespoň 3 000 obyvatel, je městem, pokud tak na návrh obce stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády,
2. **městyse** - obec je městysem, pokud tak na návrh obce stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády,
3. **statutární města** – „jsou Kladno, České Budějovice, Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, Liberec, Jablonec nad Nisou, Hradec Králové, Pardubice, Jihlava, Brno, Zlín, Olomouc, Přerov, Chomutov, Děčín, Frýdek-Místek, Ostrava, Opava, Havířov, Most, Teplice, Karviná, Mladá Boleslav, Prostějov a Třinec.“ Území statutárních měst se dále může členit na městské obvody, nebo městské části s autonomní samosprávou,
4. **hlavní město Prahu** – je upraveno speciálním zákonem č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.

1.2.2 Podle činnosti obecního úřadu

Podle rozsahu výkonu státní správy v přenesené působnosti dělíme na obce (Druhy obcí, 2024):

1. **s běžným obecním úřadem** - vykonávají základní rozsah samosprávy v samostatné působnosti. Jsou to obce I. stupně,

2. **s pověřeným obecním úřadem** – vedle přenesené působnosti základního rozsahu vykonává další ve svěřeném rozsahu přenesenou působnost ve správním obvodu určeném prováděcím právním předpisem. Pověřenému obecnímu úřadu jsou podřízeny mimo jiné matriky a stavební úřady. Jsou to obce II. stupně,
3. **s obecním úřadem s rozšířenou působností** – vedle přenesené působnosti základního rozsahu a vedle přenesené působnosti pověřených obecních úřadů vykonává v rozsahu jemu svěřeném přenesenou působnost ve správním obvodu určeném prováděcím právním předpisem. Jde o obce III. stupně.

1.3 Orgány obce

Orgány obce plní funkci jako orgány jiných veřejných korporací, a to jednání a zastupování obce navenek. Navenek mohou orgány jednat písemně či ústně. Písemně jsou povinny jednat pouze v případě, že tak stanoví právní předpis. Orgány územní samosprávy nejsou na rozdíl od státní správy tvořeny na základě dělby moci, protože na úrovni samosprávy k dělbě moci nedochází. Uplatňuje se zde princip vlády shromáždění, kdy jsou všechny orgány odpovědné orgánu nejvyššímu a svým složením (členy) jsou od něj odvozené přímo či nepřímo. Zákon vymezuje za orgány obce zastupitelstvo, radu, starostu, obecní úřad a zvláštní orgán obce. Orgány obce jsou však i jiné orgány, které působí v rámci mechanismu obce, byť mají pouze funkci poradní. (Koudelka, 2007, s. 168)

U obcí můžeme rozeznávat orgány z různých hledisek, tady jsou některé z nich (Koudelka, 2007, s. 169):

1. jejich složení:
  - a) kolegiální - složené z více osob,
  - b) individuální - tvořené jedincem.
2. demokratické legitimacy:
  - a) přímo volené občany,
  - b) volené zastupitelstvem,
  - c) ustanovené jinak - komise, zvláštní orgány obce.
3. právního základu:
  - a) prvotně ústavně zakotvené - zastupitelstvo,

- b) prvotně zákonně zakotvené - ostatní orgány v obci, včetně zastupitelstva městské části.

1.3.1 Zastupitelstvo

Dle čl. 101 Ústavy je obec samostatně spravována zastupitelstvem. Počet členů zastupitelstva obce se stanovuje podle počtu obyvatel a velikosti územního obvodu. Může mít nejméně 5 a nejvíce 55 členů. **Počty členů** zastupitelstva podle počtu obyvatel jsou následující (Česko, 2000a):

<i>„do 500 obyvatel</i>	<i>5 - 15 členů,</i>
<i>nad 500 do 3 000 obyvatel</i>	<i>7 - 15 členů,</i>
<i>nad 3 000 do 10 000 obyvatel</i>	<i>11 - 25 členů,</i>
<i>nad 10 000 do 50 000 obyvatel</i>	<i>15 - 35 členů,</i>
<i>nad 50 000 do 150 000 obyvatel</i>	<i>25 - 45 členů,</i>
<i>nad 150 000 obyvatel</i>	<i>35 - 55 členů.“</i>

Zastupitelský mandát vzniká zvolením a ke zvolení dochází ukončením hlasování. Na začátku prvního zasedání zastupitelstva skládá slib. (Česko, 2000a)

Funkční období zastupitelstev obcí je 4 roky a volby se konají na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva tajným hlasováním podle zásad poměrného zastoupení. Voleb se mohou zúčastnit občané obce s volebním právem, starší 18 let. Volby do zastupitelstev jsou vyhlášovány prezidentem republiky, pokud zákon o volbách do zastupitelstev obcí nestanoví jinak, publikováním ve Sbírce zákonů. (Česko, 2001)

Zasedání zastupitelstva probíhají dle potřeby, nejméně však jedenkrát za 3 měsíce a konají se v územním obvodu obce. Zasedání svolává a řídí zpravidla starosta obce a pokud se nesejde po dobu delší než 6 měsíců v usnášeníšopné podobě, Ministerstvo vnitra je rozpustí. Usnášeníšopné je zastupitelstvo, pokud je na jeho zasedání přítomna alespoň nadpoloviční většina všech jeho členů. Zasedání zastupitelstev jsou vždy veřejně přístupná a obecní úřad o termínu informuje na své úřední desce alespoň 7 dní před jeho uskutečněním. Z průběhu těchto zasedání obec pořizuje zápis. (Česko, 2000a)

Zastupitelstvo obce také povinně zřizuje finanční a kontrolní výbor obce. (Česko, 2000a)

Zastupitelstvo má pravomoc rozhodovat ve věcech samostatné působnosti a jedině jemu je vyhrazeno např. (Česko, 2000a):

- schvalovat program rozvoje obce,
- schvalovat rozpočet a závěrečný účet obce,
- zřizovat trvalé a dočasné peněžní fondy obce,
- zřizovat a rušit příspěvkové organizace a organizační složky obce,
- rozhodovat o vyhlášení místního referenda,
- volit starostu, místostarostu(y) a další členy rady a odvolávat je z funkce atd.

Zastupitelstvo má dále klíčové kompetence v právních jednáních. Má výhradní právo (Česko, 2000a):

- rozhodovat o nabytí a zcizení nemovitostí, bytů a nebytových prostor, zastavení nemovitostí a zřízení věcného břemena,
- rozhodovat o poskytnutí dotace nad 50 000 Kč,
- rozhodovat o vkladech do právnických osob,
- emitovat komunální obligace atd.

1.3.2 Rada

Rada obce je výkonný orgán obce v oblasti samostatné působnosti. Ze své činnosti odpovídá zastupitelstvu obce. V oblasti přenesené působnosti rada obce rozhoduje jen tak, jak stanoví zákon. (Česko, 2000a):

V obcích, které mají zastupitelstvo o počtu méně než 15 členů, se rada nevolí a její pravomoc přísluší starostovi. V obcích, kde se volí ji vždy tvoří starosta, místostarosta (místostarostové) a další členové rady, kteří jsou zvoleni z řad zastupitelstva. (Česko, 2000a)

Počet členů rady obce je vždy lichý a nejmenší možný počet radních je 5 a nejvyšší 11. Počet však nesmí přesahovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva. (Česko, 2000a)

Rada obce připravuje návrhy pro jednání zastupitelstva a stará se o zabezpečení plnění zastupitelstvem přijatých usnesení. Radě obce je vyhrazeno (Česko, 2000a):

- rozhodování ve věcech obce jako jediného společníka obchodní společnosti,
- vydávání nařízení obce, stanovení rozdělení pravomocí v obecním úřadu,
- zřizování a zrušování odborů a oddělení obecního úřadu,

- stanovení celkového počtu zaměstnanců v obecním úřadu a v organizačních složkách obce,
- přezkoumávání opatření v samostatné působnosti přijatých obecním úřadem a komisemi,
- územní plánování.

Rada obce se schází dle potřeby a její schůze jsou, na rozdíl od schůzí zastupitelstva, neveřejné. Může také k jednotlivým bodům jednání přizvat dalšího člena zastupitelstva nebo i jiné osoby. Schopna usnášení se je rada v přítomnosti nadpoloviční většiny všech jejích členů. (Česko, 2000a)

1.3.3 Starosta

Starosta zastupuje obec navenek. Není ale svou povahou totožný se statutárním orgánem právnické osoby a úkony, které vyžadují schválení zastupitelstva nebo rady, může učinit pouze pokud jsou schváleny, jinak jsou absolutně neplatné. Pokud úkon učiní bez schválení příslušného orgánu, tak se starosta vystavuje nebezpečí trestněprávní i občanskoprávní odpovědnosti.

Starosta a místostarosta jsou voleni zastupitelstvem z řad zastupitelstva a musí být občany České republiky. Za výkon funkce jsou oba odpovědni zastupitelstvu. Způsob volby (veřejný, tajný) zákon neurčuje a je plně v dispozici zastupitelstva, které jej má upravit v jednacím řádu. (Česko, 2000a)

Starostovi jsou vyhrazeny následující pravomoci (Česko, 2000a):

- *„odpovídá za včasné objednání přezkoumání hospodaření obce,*
- *plní úkoly zaměstnavatele podle zvláštních předpisů (např. uzavírá a ukončuje pracovní poměr se zaměstnanci obce)*
- *může po projednání s ředitelem krajského úřadu svěřit komisi výkon přenesené působnosti v určitých věcech,*
- *zabezpečuje výkon přenesené působnosti v obcích, kde není tajemník,*
- *rozhoduje o záležitostech samostatné působnosti, které mu svěřila rada obce“, atd.*

Starosta zpravidla svolává a řídí zasedání zastupitelstva a rady obce a v případě potřeby a v mezích stanovených zákonem je zastupován místostarostou. (Česko, 2000a)

1.3.4 Obecní úřad a tajemník

„Obecní úřad tvoří starosta, místostarostové, tajemník obecního úřadu, je-li tato funkce v obci zřízena, a zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu. V jeho čele stojí starosta.“ (Česko, 2000a)

V případě, že obec nemá tajemníka ani ostatní zaměstnance úřadu, skládá se obecní úřad ze starosty a místostarosty. (Česko, 2000a)

Rada obce má možnost zřídit pro úseky jednotlivých činností obecního úřadu odbory a oddělení, a tyto nemusí nutně sídlit v jedné budově, jako tomu bývá u větších měst. Pokud obec nemá radu, připadá toto právo na zastupitelstvo obce. (Česko, 2000a)

Obecní úřad ve své samostatné působnosti plní úkoly, které mu uloží zastupitelstvo a rada, pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti a v přenesené působnosti potom vykonává státní správu s výjimkou věcí patřících do působnosti jiného orgánu obce. (Česko, 2000a)

Obecní úřad zřizuje povinně úřední desku. Obec je povinna opatřit si vždy alespoň jeden výtisk Sbírky zákonů a zpřístupnit jej k nahlédnutí každému na obecním úřadě v úředních hodinách. Obdobně musí mít k dispozici Věstník právních předpisů kraje a kroniku obce. (Koudelka, 2007, s. 208-209)

V obcích s pověřeným obecním úřadem a v obcích s rozšířenou působností je povinné zřídit funkci tajemníka obecního úřadu, který je zaměstnancem obce. I v ostatních obcích je však možné zřídit tuto funkci. Tajemník je odpovědný starostovi za vykonávání úkolů obecního úřadu ve všech oblastech působnosti obce. Pokud obec nemá tajemníka zřízeného nebo obsazeného, starosta plní jeho pravomoci. (Česko, 2000a)

„Tajemník obecního úřadu (Česko, 2000a):

- *zajišťuje výkon přenesené působnosti s výjimkou věcí, které zákon svěřuje jinému orgánu obce,*
- *plní úkoly uložené mu zastupitelstvem a radou obce, nebo starostou,*
- *stanovuje platy všem zaměstnancům obce podle zvláštních právních předpisů atd.“*

2 HOSPODAŘENÍ OBCE

Hospodaření obce je upraveno v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích. Ten říká, že obce musí svůj majetek využívat účelně a hospodárně v souladu se zájmy obce a v souladu s úkoly, které vyplývají z působnosti, kterou obcím vymezuje zákon.

Obce svůj majetek musí chránit před zničením, poškozením, odcizením nebo zneužitím a s nepotřebným majetkem nakládat tak jak stanovují zvláštní právní předpisy. Obec nesmí ručit za závazky fyzických a právnických osob vyjma výjimek uvedených v zákoně. (Česko, 2000a)

V případě, že obec chce uskutečnit určité z majetkoprávních úkonů (např. prodej, pronájem), musí svůj záměr nejdříve zveřejnit nejméně po dobu 15 dnů před rozhodnutím příslušného orgánu obce na úřední desce obecního úřadu. (Česko, 2000a)

Obce musí také v rámci svého hospodaření žádat o přezkum za uplynulý kalendářní rok příslušný krajský úřad. Toto přezkoumání hospodaření může zadat i auditorovi nebo auditorské společnosti, ale v tomto případě si náklady na přezkum hradí obec sama ze svých rozpočtových prostředků. (Česko, 2000a)

2.1 Rozpočet obce

V rámci veřejných rozpočtů na úrovni územních samosprávných celků se připravují rozpočty obcí nebo krajů (územní rozpočty). Tyto rozpočty fungují jako decentralizované peněžní fondy, do kterých se shromažďují jak příjmy získané obcemi prostřednictvím rozpočtové soustavy, tak příjmy generované jejich vlastní činností. Tyto peníze jsou následně rozdělovány a používány na financování veřejných a smíšených statků prostřednictvím veřejného nebo soukromého sektoru územní samosprávy. (Provazníková, 2015, s. 51)

Rozpočty územních samospráv jsou jedním z nejdůležitějších nástrojů, které zajišťují funkce územní samosprávy a jejich financování. (Peková et al., 2019, s. 426)

Při sestavování územního rozpočtu, stejně jako u ostatních veřejných rozpočtů, se musí obce řídit rozpočtovými zásadami, které sice nejsou nikde zakotveny, jedná se spíše o systém poznatků, ze kterých vzešly jakési základní rysy, které jsou společné pro všechny veřejné rozpočty. Podle těchto zásad by měl být veřejný rozpočet úplný, jednotný, přehledný a jeho prostředky účelové. S rozpočtovými prostředky by obec měla hospodařit efektivně a hospodárně, což udává také zákon, viz výše. (Řezníčková, 2019, s. 62 – 63)

Územní rozpočet se připravuje, rozděluje a používá podobným způsobem jako ostatní veřejné rozpočty v rozpočtové soustavě. Financování je založeno na nenávratném, neekvivalentním a nedobrovolném způsobu, který je typický pro veřejné rozpočty. (Provazníková, 2015, s. 51)

Rozpočet a celý rozpočtový proces slouží k zajištění a financování obecní politiky. Jedná se o nástroj, který sladí plánované příjmy a výdaje obce. Rozpočet je však tokovou veličinou, kde na příslušném účtu nikdy není stav plánovaných příjmů a výdajů, protože během rozpočtového období jsou příjmy používány na úhradu výdajů. (Provazníková, 2015, s. 51)

Během rozpočtového období často dochází k časovému rozdílu mezi vývojem příjmů a výdajů územního rozpočtu. Z tohoto hlediska je rozpočet chápán jako bilance, která vyrovnává příjmy a výdaje za rozpočtové období odpovídajícímu celkovému rozpočtovému období ve veřejných rozpočtech dané země. (Provazníková, 2015, s. 51)

„Územní rozpočet jako nástroj finančního plánování plní také funkci finančního plánu, který by měl zajistit solventnost obce, a to tak, že připouští pouze ty výdaje obce, které jsou kryty
(Provazníková, 2015, s. 52):

- *příjmy, které lze reálně očekávat,*
- *existujícími rezervami a*
- *eventuálně půjčkami, které lze získat a splatit.“*

Při tvorbě územního rozpočtu čelí obce omezením, která jsou objektivně platná pro všechny ekonomické subjekty. Tato omezení vyjadřují konflikt mezi snahou získat dostatečné příjmy a financováním určitých projektů a cílů. Vzhledem k tomu, že obce nejsou finančně nezávislé a mají omezené možnosti ovlivnit příjmy, jsou příjmy považovány za rozpočtová omezení, protože určují rozsah výdajů. Určitá část výdajů obce je předem stanovena a známá, neboť mají povinný charakter, a lze je tedy předem odhadnout. (Provazníková, 2015, s. 52)

Rozpočtová soustava se řídí pravidly stanovenými zákonem č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech a zákonem 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Mezi základní a nejznámější funkce rozpočtu patří (Hamerníková, Maaytová, 2010, 166-167 s.):

- funkce alokační, přítomná ve všech rozpočtech a určuje kam finanční prostředky poputují,

- funkce stabilizační, která aktivní fiskální politikou ovlivňuje základní ekonomické veličiny, je však přítomna primárně u státního rozpočtu,
- funkce redistribuční, znamená přerozdělování finanční prostředků a je také přítomna spíše ve státním rozpočtu,
- autorizační funkce, kdy výše rozpočtu schvalovaného příslušným orgánem je závazná,
- kontrolní a řídicí funkce, kde rozpočet poskytuje základ pro řízení jednotlivých institucí a umožňuje kontrolu ze strany veřejnosti,
- informační funkce poskytuje přehled o tom co daná samospráva plánuje udělat v příštím roce, a zároveň je propojena s funkcemi uvedenými výše.

2.2 Rozpočtová skladba

Rozpočtová skladba, známá také jako rozpočtová klasifikace, slouží k zajištění srovnatelnosti příjmů a výdajů jak prostorově - mezi jednotlivými rozpočty stejné úrovně, tak časově - mezi různými obdobími. Jedná se o strukturované členění příjmů a výdajů, které platí pro všechny rozpočty. Toto členění obvykle odpovídá mezinárodním standardům, což umožňuje porovnávat příjmy a výdaje veřejných rozpočtů mezi různými zeměmi. (Provazníková, 2015, s. 100)

Rozpočtovou skladbu v České republice upravuje vyhláška č. 412/2021 Sb., o rozpočtové skladbě. Ta třídí příjmy, výdaje a financování územních samosprávných celků do jednotek třídění, kterými musí povinně organizační složky státu a právnické osoby označovat všechny své rozpočtované i skutečné příjmy i výdaje. (Česko, 2021)

„Rozpočtová skladba obsahuje tato třídění příjmů nebo výdajů (Česko, 2021):

- a) **odpovědnostní**, kterým je třídění příjmů a výdajů z hlediska příslušnosti příjmů a výdajů do působnosti ústředního orgánu státní správy nebo organizační složky státu se samostatně projednávaným rozpočtem,
- b) **druhové**, kterým je třídění příjmů a výdajů z hlediska druhu právního nebo ekonomického důvodu příjmů, výdajů a přijetí a vydání peněžních prostředků jakožto financujících položek, druhu zcizovaných a pořizovaných hodnot, druhu náhrad a druhu příjemce a poskytovatele transferů,

- c) *odvětvové*, kterým je třídění příjmů a výdajů z hlediska činnosti, z níž příjmy plynou a na niž jsou výdaje vynakládány,
- d) *konsolidační*, kterým je třídění příjmů a výdajů z hlediska směřování příjmů a výdajů; směřováním se pro tento účel rozumí, zda příjem nebo výdaj plyne, anebo neplyne od jiného rozpočtu nebo k jinému rozpočtu,
- e) *podkladové*, kterým je třídění příjmů a výdajů z hlediska podkladu pro změnu rozpočtu,
- f) *prostorové*, kterým je třídění z hlediska původu příjmů a krytí výdajů těmito příjmy,
- g) *nástrojové*, kterým je třídění příjmů a výdajů z hlediska původu jejich zdroje,
- h) *doplňkové*, kterým je třídění výdajů z hlediska jejich příslušnosti ke zvlášť sledovaným celkům,
- i) *programové*, kterým je třídění výdajů z hlediska jejich příslušnosti k programům podle § 12 a 13 rozpočtových pravidel,
- j) *účelové*, kterým je třídění výdajů z hlediska účelu rozpočtového přesunu,
- k) *strukturní*, kterým je třídění příjmů a výdajů z hlediska jejich věcné podstaty,
- l) *transferové*, kterým je třídění příjmů a výdajů z hlediska účelů transferů a půjčených prostředků. “

Odvětvové členění rozpočtové skladby není přímo spojené s právem Evropské unie, ale Český statistický úřad vypracovává přehledy o výdajích veřejných rozpočtů v souladu s členěním Cofog, které se přizpůsobuje členění rozpočtové skladby. (Provazníková, 2015, s. 100)

Příjmy a výdaje územních rozpočtů se třídí jako peněžní operace, což znamená příjem peněžních prostředků na bankovní účty (inkaso) a výdaj peněžních prostředků z bankovních účtů (platba). Operace pokladen se promítnou do příjmů a výdajů podle rozpočtové skladby až při účtování s bankovním účtem. Peněžní operace jsou tedy spojeny s pokladními úkony územních rozpočtů a současně odpovídají kalendářnímu roku. (Provazníková, 2015, s.101)

Třídění příjmů a výdajů rozpočtu se řídí několika zásadami a principy (Provazníková, 2015, s. 101):

- „zásada jednotnosti a závaznosti,
- zásada dlouhodobé stability třídění rozpočtu,

- *potřeba agregace a sumarizace s využitím principu konsolidace,*
- *zásada srozumitelnosti na základě jasně definovaných hledisek,*
- *zásada kompatibility s mezinárodními statistickými standardy.*“

2.2.1 Druhové třídění

Základní třídění rozpočtové skladby se týká všech peněžních operací, které se dělí do tří hlavních okruhů: příjmů, výdajů a financování. V rámci každého okruhu se používá čtyřmístný kód, který rozlišuje třídy (jednomístný kód), seskupení položek (dvoumístný kód), podseskupení položek (třímístný kód) a jednotlivé položky (čtyřmístný kód). (Provazníková, 2015, s. 101 – 102)

Druhové třídění rozděluje peněžní operace do osmi tříd (Česko, 2021):

„Třída 1 – Daňové příjmy,

Třída 2 – Nedaňové příjmy,

Třída 3 – Kapitálové příjmy,

Třída 4 – Přijaté transfery,

Třída 5 – Běžné výdaje,

Třída 6 – Kapitálové výdaje,

Třída 8 – Financování.“

V každé třídě se dále operace dělí podle následujících kritérií (Provazníková, 2015, s. 103 – 104):

- *„inkaso x platba,*
- *nenávratná x návratná,*
- *běžná x kapitálová,*
- *opětovaná x neopětovaná,*
- *domácí x zahraniční,*
- *povinná x dobrovolná,*
- *aktiva x pasiva,*
- *zohledňující rozpočtovou politiku x zohledňující řízení likvidity.*“

Třída 8 nespadá ani do kategorie příjmů, ani výdajů, ale ukazuje, jak jsou ostatní položky financovány. Tato třída má přímou souvislost s vyrovnáním salda územního rozpočtu (Provazníková, 2015, s. 105 – 108):

„Příjmy – výdaje = přebytek (+) nebo schodek (-) = (-) nebo (+) financování.“

N E N Á V R A T N É	OPĚTOVANÉ	INKASA		PLABY	
		BĚŽNÉ	KAPITÁLOVÉ	BĚŽNÉ	KAPITÁLOVÉ
		PŘÍJMY		VÝDAJE	
		Nedaňové příjmy	Příjmy z prodeje majetku	Neinvestiční nákupy	Investiční nákupy
	NEOPĚTOVANÉ	Neinvestiční přijaté dotace Vybrané daně a poplatky	Investiční přijaté dotace	Neinvestiční transfery (podnikům, obyvatelstvu, jiným rozpočtům)	Investiční transfery
N Á V R A T N Í	A K T I V N Í	Za účelem rozpočtové politiky	Neinvestiční přijaté splátky půjček	Neinvestiční poskytnuté půjčky	Investiční poskytnuté půjčky
		Za účelem likvidity	FINANCOVÁNÍ		Hranice salda hospodaření
	PASIVNÍ		Přijaté splátky půjček	Poskytnuté půjčky	
			Přijaté výpůjčky	Splátky (amortizace) přijatých půjček	
			Výnosy z emise dluhopisů	Odkup (umofení) vlastních dluhopisů	

Obrázek 1 - Koncepte rozpočtové skladby (Provazníková, 2015, s. 104)

2.2.2 Odvětvové třídění

Z odvětvového hlediska jsou tříděny všechny výdaje, zatímco z příjmů jsou tříděny pouze nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a příjmy z převodů z vlastních fondů obcí, krajů a DSO, s výjimkou příjmů ze splátek půjčených prostředků. (Česko, 2021)

Třídění je založeno na účelu, pro který jsou finanční prostředky z rozpočtu využívány k zajištění potřeb. Stejně jako druhové třídění, i odvětvové třídění využívá čtyřmístný kód, který rozlišuje skupiny (jednomístný kód), oddíly (dvoumístný kód), pododdíly (třímístný kód) a paragrafy (čtyřmístný kód). (Provazníková, 2015, s. 102)

Celkově se v rámci odvětvového třídění rozlišuje 6 skupin (Česko, 2021):

1. „Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství,
2. Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství,
3. Služby pro fyzické,
4. Sociální věci a politika zaměstnanosti,

5. *Bezpečnost státu a právní ochrana,*
6. *Všeobecná veřejná správa a služby.*“

2.2.3 Konsolidační třídění

Konsolidační členění se uplatňuje u převodu příjmů a výdajů uvnitř soustavy rozpočtů a zahrnuje tzv. záznamové položky nebo jednotky. Konsolidace umožňuje odstranit duplicity v důsledku interních transferů mezi fondy a koriguje příjmy na jedné straně a výdaje na straně druhé při zahrnutí příjmů a výdajů do celkového součtu. Celková hodnota musí být vyrovnaná. Tento proces objektivizuje pohled na celkovou výši příjmů a výdajů rozpočtové organizace pro externí pozorovatele. (Provazníková, 2015, s. 102)

2.3 Rozpočtový proces

Rozpočtový proces zahrnuje soubor aktivit, které jsou nezbytné pro správu hospodaření územního samosprávného celku v daném období. Zákon není příliš podrobný ohledně rozpočtového procesu, a proto se může mezi obcemi lišit, nicméně základní principy zůstávají stejné. (Provazníková, 2015, s. 63)

Řezníčková (2019, s. 62 – 63) definuje zásady, kterými se obec při rozpočtovém procesu musí řídit, jako zásadu včasnosti, publicity a zásadu každoročního schvalování a sestavování.

Rozpočet se sestavuje na jeden kalendářní rok, ale samotný rozpočtový proces může trvat až dva roky. Rozpočtový proces lze rozdělit do následujících fází (Provazníková, 2015, s. 63):

- a) *„analýza minulosti a sestavení priorit pro rozpočtové období,*
- b) *sestavení návrhu rozpočtu,*
- c) *projednávání a schválení,*
- d) *kontrola plnění rozpočtu,*
- e) *přehled o skutečném plnění rozpočtu – závěrečný účet,*
- f) *následná kontrola,*
- g) *aktualizace programu rozvoje a rozpočtového výhledu.*“

Ad a) – b) Sestavování návrhu rozpočtu a tvorba podkladů obvykle provádí výkonný orgán obce, nejčastěji finanční odbor (Provazníková, 2015, s. 63).

Toto sestavování zpravidla začíná i půl roku před začátkem nového rozpočtového období a je nejsložitější etapou celého rozpočtového procesu (Peková et al., 2019, s. 435 – 436).

Základem pro návrh rozpočtu je rozpočtový výhled, který by měl být zpracován podrobně stejně jako rozpočet. Návrh rozpočtu je navržen na základě informací z rozpisu státního rozpočtu nebo rozpočtového provizoria. Obsahuje konkrétní požadavky vedoucích odborů a zastupitelů, stejně jako případné požadavky příspěvkových organizací. Návrh rozpočtu by měl vycházet z analýzy hospodaření alespoň dvouletého zpětného období. (Provazníková, 2015, s. 63)

Ad c) Jakmile je rozpočet sestaven, obvykle se projednává ve finančním výboru a v radě obce, tedy u výkonných orgánů. Schválení rozpočtu je pak v kompetenci zastupitelstva jako voleného orgánu. Schválený rozpočet může být vyrovnaný, s přebytkem nebo schodkový. V případě schodku musí být kryt finančními prostředky z minulých let nebo formou smluvně zajištěné půjčky, úvěru, návratné finanční výpomoci nebo prodejem majetku či vlastních dluhopisů. Rozpočet musí být reálný, úplný a pravdivý. (Provazníková, 2015, s. 63)

Ad d) – e) Je nezbytné dodržovat tyto zásady zejména při kontrole plnění rozpočtu a jeho vyhodnocování během roku. Přehled o skutečném plnění a závěrečný účet sestavují výkonné orgány, finanční odbor a rada, a jejich schválení je v kompetenci zastupitelstva. Přezkum hospodaření za minulý rok je povinností územních samosprávných celků a DSO. Mohou tak učinit prostřednictvím krajského úřadu nebo auditorské společnosti. Zpráva o přezkoumání hospodaření obce je důležitou součástí projednání závěrečného účtu. Vyhodnocení hospodaření za minulý kalendářní rok musí obsahovat údaje o příjmech a výdajích v plném rozsahu rozpočtové skladby. Projednání závěrečného účtu uzavírá zastupitelstvo vyjádřením k celoročnímu hospodaření „bez výhrad“ nebo „s výhradami“, a to nejpozději do konce června. Závěrečný účet musí být následně vhodně zveřejněn, nejpozději však 15 dnů před projednáním, aby se k němu mohli vyjádřit občané. (Provazníková, 2015, 64)

Během rozpočtového období často dochází k rozdílům mezi plánovanými částkami a skutečnými výdaji způsobenými organizačními změnami, změnami zákonů nebo pravidelnými událostmi. Pokud územní samosprávný celek potřebuje přesunout rozpočtové prostředky mezi různými kategoriemi příjmů a výdajů, aby vyřešil výše uvedené problémy, tak činí prostřednictvím rozpočtového opatření. Toto opatření je nezbytné vždy, pokud se vztahuje k jinému rozpočtu, mění závazné indikátory nebo hrozí vznik rozpočtového schodku. (Provazníková, 2015, s. 65 – 66)

V případě, že není schválen nový rozpočtový plán, územní samosprávný celek řídí své finance podle rozpočtového provizoria. Toto období je dočasným obdobím, kdy celek hospodaří buď podle schváleného rozpočtu z minulého období, nebo podle navrhovaného rozpočtu na aktuální období. Rozhodnutí o konkrétním způsobu hospodaření podle rozpočtového provizoria spadá do pravomoci zastupitelstva. (Provazníková, 2015, s. 66)

2.4 Příjmy obce

Příjmy obce vyjadřují peněžní prostředky, které do rozpočtu přitékají z různých zdrojů. Výše těchto příjmů ovlivňuje výši výdajů obce. Pokud jsou příjmy obce nedostatečné k financování konkrétního projektu, obec musí zvážit získání finančních prostředků z externích zdrojů prostřednictvím financování.

Příjmy obce lze obecně rozdělit do čtyř hlavních skupin (Provazníková, 2015, s. 75):

1. daňové příjmy,
2. dotace a transfery,
3. nedaňové příjmy,
4. úvěry a půjčky.

Daňové příjmy, dotace a transfery a nedaňové příjmy lze zařadit do kategorie nenávratných příjmů, které jsou zároveň nejdůležitějším zdrojem financování potřeb územních samospráv. Úvěry a půjčky zařazujeme do návratných příjmů, protože je územní samosprávný celek musí za určitých podmínek splatit, „vrátit“. (Provazníková, 2015, s. 75)

2.4.1 Daňové příjmy

Daňové příjmy tvoří nejvýznamnější část příjmů do územních rozpočtů ve většině vyspělých zemí. Řadí se do běžných příjmů a v různé výši se opakují každoročně. (Peková, 2011, s. 241)

Daňové příjmy rozpočtů obcí jsou stanoveny zákonem č. 243/2000 Sb. o rozpočtovém určení daní. Dle § 4, odst. 1 „*daňové příjmy rozpočtů obcí tvoří:*

- a) 100% výnos **daně z nemovitých věcí**; příjemcem je ta obec, na jejímž území se nemovitost nachází,
- b) podíl na 24,92 % z celostátního hrubého výnosu **daně z přidané hodnoty**,

- c) *podíl na 24,92 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti odváděné plátcem daně, s výjimkou daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby,*
- d) *podíl na 24,92 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby,*
- e) *podíl na 24,92 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob s výjimkou*
1. *daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti odváděné plátcem daně,*
  2. *daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby,*
  3. *záloh poplatníka v paušálním režimu na daň z příjmů fyzických osob a daně z příjmů fyzických osob, která je rovna paušální dani,*
- f) *podíl na 24,92 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů právnických osob, s výjimkou výnosů uvedených v písmenu g) a v § 3 odst. 1 písm. a),*
- g) *daň z příjmů právnických osob v případech, kdy poplatníkem je příslušná obec, s výjimkou daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby,*
- h) *podíl na 1,5 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti odváděné plátcem daně, s výjimkou daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby,*
- i) *podíl na 24,92 % výnosu záloh poplatníka v paušálním režimu na daň z příjmů fyzických osob a výnosu daně z příjmů fyzických osob, která je rovna paušální dani.“*

Kromě výše uvedených daní v zákoně o rozpočtovém určení daní tvoří daňové příjmy obcí podle druhového třídění také příjmy za zkoušky z odborné způsobilosti od žadatelů o řidičské oprávnění, správní a soudní poplatky, podíly na výnosech z daně z hazardních a technických her apod. (Česko, 2021)

Do daňových příjmů jsou také řazeny místní poplatky. Dle zákona č. 565/1990 Sb. mohou obce vybírat tyto místní poplatky:

- a) *„poplatek ze psů,*
- b) *poplatek z pobytu,*
- c) *poplatek za užívání veřejného prostranství,*

- d) *poplatek ze vstupného,*
- e) *poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst,*
- f) *poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu*
- g) *nebo kanalizace,*
- h) *poplatky za komunální odpad.“*

2.4.2 Transfery

Transferem se rozumí poskytování finančních prostředků z veřejných rozpočtů a také přijímání finančních prostředků do veřejných rozpočtů, včetně prostředků ze zahraničí. Tento proces se často vyskytuje v rámci státního rozpočtu, rozpočtů územních samospráv nebo státních fondů. Jedná se především o dotace, granty, příspěvky, subvence, dávky, nenávratné finanční pomoci, podpory a peněžní dary. (Máče, 2012, s. 179)

Podle Grubera (2019, s. 290) se jedná o přesuny peněz z jedné úrovně vlády na jinou a jsou velkou a stále rostoucí částí veřejných výdajů. Tyto příjmy primárně zajišťují vyváženost územních rozpočtů, především kvůli skutečnosti, že v posledních desetiletích jejich výdaje rostou mnohem rychleji než jejich daňové příjmy, což by územní samosprávné celky nedokázaly pokrýt pouze z daňových zdrojů.

Provažníková (2015, s. 84) označuje tento důvod existence jako „*zmírnění vertikální fiskální nerovnováhy*“. Dalšími důvody pro transfery mezi různými úrovněmi veřejné správy a v rámci rozpočtové soustavy jsou zajistit horizontální fiskální rovnováhu, vyrovnat externality mezi jednotlivými správními jednotkami a kompenzovat speciální břemena.

2.4.3 Nedaňové příjmy

Do nedaňových příjmů obcí patří příjmy z vlastního podnikání prostřednictvím uživatelských poplatků, příjmy z vlastní správní činnosti, pokuty a také příjmy z mimorozpočtových fondů, ze shromažďování finančních prostředků, ze sbírek a darů. Tyto příjmy jsou určitým způsobem spojeny s hospodářskou nebo podnikatelskou činností jednotlivých úrovní samosprávy. (Provažníková, 2015, s. 89)

2.4.4 Úvěry a půjčky

Úvěry a půjčky jsou zařazeny mezi ostatní příjmy obcí jako součást příjmů s návratným charakterem. Představují významný zdroj příjmů pro územní samosprávy, zejména pro financování dlouhodobých investic. V praxi se obvykle setkáváme se třemi hlavními zdroji návratných příjmů obcí (Provazníková, 2015, s. 94):

1. *„úvěry od komerčních bank nebo institucí, které půjčují speciálně územním samosprávám,*
2. *emise komunálních obligací nebo,*
3. *návratné půjčky a finanční výpomoci od jiných subjektů.“*

Při financování dluhem je jasnou výhodou rychlost, se kterou lze provést investici a zvýšení efektivity alokace prostředků. Finanční prostředky tak putují přímo tam, kde je jich potřeba. Úvěry a půjčky je možné, a také vhodné, kombinovat s dotacemi, u kterých je nutná spoluúčast obce. (Ochrana et al., 2015, s. 150 – 151)

2.5 Výdaje obce

Výdaje obce přímo závisí na výši příjmů obce a vyjadřují objem peněžních prostředků, který plyne z obcí ven ať už do financování projektů či investic. Výdaje obce můžeme třídit podle různých hledisek. Nejužívanějšími je rozdělení podle (Provazníková, 2015, s. 194):

- ekonomického hlediska – běžné a kapitálové výdaje,
- rozpočtové skladby – druhové a funkční,
- infrastruktury – ekonomické a sociální výdaje,
- funkcí veřejných financí – alokační, redistribuční a stabilizační a
- rozpočtového plánování – plánované (respektive plánovatelné) a neplánované výdaje.

2.5.1 Třídění výdajů z ekonomického hlediska

Z ekonomického hlediska se výdaje obcí dělí na běžné výdaje a kapitálové výdaje. Běžné výdaje představují opakující se platby, které pokrývají běžné potřeby v daném období. Mezi běžné potřeby patří platy zaměstnanců, nákupy materiálu, vody, paliv a energií, nákup služeb a sociální dávky. Kapitálové výdaje se využívají především k financování dlouhodobých investičních potřeb, které přesahují jedno rozpočtové období. Kapitálové výdaje projektů

zahrnují například celkové náklady na projekt, náklady do konce předchozího roku, náklady do konce daného roku a očekávané výdaje v průběhu následujícího roku. (Provazníková, 2015, s. 194 – 195)

2.5.2 Třídění výdajů z hlediska rozpočtové skladby

Rozpočtová skladba ČR upravuje podrobnější členění běžných a kapitálových výdajů. Pro územní samosprávné celky je závazné především druhové členění výdajů a odvětvové členění výdajů. (Provazníková, 2015, s. 195)

Druhové členění výdajů třídí výdaje, stejně jako třídění z ekonomického hlediska, na výdaje běžné a kapitálové. Běžné výdaje zařazuje do třídy 5 a kapitálové do třídy 6. Tyto třídy dále člení výdaje podrobněji. (Provazníková, 2015, s. 195)

*„Třída 5 člení **neinvestiční** výdaje na* (Provazníková, 2015, s. 195):

- *výdaje na platy a podobné související výdaje, neinvestiční nákupy a související výdaje,*
- *neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům a neziskovým organizacím, neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům a mezi peněžními fondy téhož subjektu jiným rozpočtům a vlastním fondům,*
- *neinvestiční transfery obyvatelstvu,*
- *neinvestiční transfery do zahraničí, neinvestiční půjčené prostředky,*
- *neinvestiční převody Národnímu fondu a ostatní neinvestiční výdaje.*

Třída 6 člení **investiční** výdaje na:

- *investiční nákupy a související výdaje,*
- *nákup akcií a majetkových podílů,*
- *investiční transfery,*
- *investiční půjčené prostředky,*
- *investiční převody Národnímu fondu a ostatní kapitálové výdaje. “*

Odvětvové členění výdajů popisuje poměrně srozumitelněji a lépe strukturu výdajů územních rozpočtů na základě funkčního členění. Výdaje rozděluje do 6 jednotlivých skupin. (Provazníková, 2015, s. 195) U obcí se jedná zejména o tyto výdajové oblasti (Česko, 2021):

1. *„Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství*

- *zemědělská a potravinářská činnost a rozvoj,*
- *regulace zemědělské produkce, organizace trhu a poskytování podpor,*
- *lesní hospodářství,*
- *správa a zemědělství,*
- *rybářství a myslivost,*
- *zemědělský a lesnický výzkum a vývoj,*
- *ostatní činnost a nespécifické výdaje.*

2. *Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství*

- *průmysl, stavebnictví, obchod a služby,*
- *doprava,*
- *vodní hospodářství,*
- *spoje,*
- *všeobecné hospodářské záležitosti a ostatní ekonomické funkce.*

3. *Služby pro fyzické osoby*

- *vzdělání a školské služby,*
- *kultura,*
- *sport a zájmová činnost,*
- *zdravotnictví,*
- *bydlení, komunální služby a územní rozvoj,*
- *ochrana životního prostředí,*
- *ostatní výzkum a vývoj.*

4. *Sociální věci a politika zaměstnanosti*

- *dávky a podpory v sociálním zabezpečení,*
- *politika zaměstnanosti,*

- *sociální služby a společné činnosti v sociálním zabezpečení a politice zaměstnanosti.*

5. *Bezpečnost státu a právní ochrana*

- *obrana,*
- *civilní připravenost na krizové situace,*
- *bezpečnost a veřejný pořádek,*
- *právní ochrana,*
- *požární ochrana a integrovaný záchranný systém.*

6. *Všeobecná veřejná správa a služby*

- *státní moc, státní správa, územní samospráva a politické strany,*
- *zahraniční pomoc a mezinárodní spolupráce jinde nezařazená,*
- *finanční operace,*
- *ostatní činnosti.*“

2.5.3 Třídění výdajů z hlediska charakteru infrastruktury

Podle charakteru infrastruktury lze rozdělit výdaje na výdaje na ekonomickou infrastrukturu a výdaje na sociální infrastrukturu. Výdaje na ekonomickou infrastrukturu zahrnují platby běžné i kapitálové, které slouží k podpoře výroby, především pro místní a regionální podniky poskytující služby. Sem spadají také případné dotace a půjčky soukromému sektoru pro podporu podnikání v obci a zvýšení zaměstnanosti. Výdaje na sociální infrastrukturu zahrnují běžné i kapitálové platby v oblasti vzdělání a zdravotní péče, sociálních peněžních transferů a provozu sociálních služeb. (Provazníková, 2015, s. 196 – 197)

2.5.4 Třídění výdajů z hlediska funkcí veřejných financí

Výdaje lze dále klasifikovat podle funkcí veřejných financí, mezi které patří alokační, redistribuční a stabilizační funkce.

Alokační výdaje zahrnují platby za služby poskytované soukromými firmami prostřednictvím veřejných zakázek, které mají za cíl poskytovat veřejné statky pro obyvatele. (Provazníková, 2015, s. 197)

Veřejný statek definuje Rosen et al. (2014, s. 54) jako statek, který mohou simultánně čerpat občané dané obce, aniž by o něj ostatní občané nějak ochudili.

Také sem spadají výdaje na pokrytí případných ztrát obecních podniků, které obec založila, a výdaje na financování různých typů veřejných statků. Tyto výdaje také plní **stabilizační roli**, protože nákupy statků a služeb obcí mohou ovlivňovat celkovou poptávku po pracovních příležitostech a stabilizovat zaměstnanost v daném území. (Provazníková, 2015, s. 197)

Posledním typem jsou výdaje zaměřené na **redistribuční účely** spojené s poskytováním finančních transferů obyvatelstvu, například prostřednictvím sociálních dávek, dotací nebo příspěvků na nájemné. (Provazníková, 2015, s. 197)

2.5.5 Třídění výdajů z hlediska rozpočtového plánování

Posledním kritériem třídění výdajů je jejich rozdělení podle rozpočtového plánování. Z tohoto hlediska lze výdaje rozdělit na plánovatelné výdaje, které lze relativně snadno předem určit a naplánovat. Tyto výdaje jsou povinné a pravidelně se opakují. Sem spadají například výdaje spojené s běžnými provozními náklady a úhradou úroků. Neplánované výdaje zahrnují veškeré výdaje, které nejsou pravidelné a jejich vznik je nepravidelný a obtížně předvídatelný, jako například výdaje na nápravu škod způsobených živelními pohromami. (Provazníková, 2015, s. 198)

3 FINANČNÍ ANALÝZA OBCE

Finanční analýza je nedílnou součástí finančního řízení a slouží ke komplexnímu zhodnocení finanční situace podniku. (Pavelková et al., 2017, s. 17) Vzhledem k tomu, že finanční analýza a většina jejích ukazatelů primárně slouží k analýze soukromých podniků, je její aplikace podle Máče (2012, s. 482) v oblasti veřejných rozpočtů problematická, ovšem ne nemožná. S určitými modifikacemi lze finanční analýzu aplikovat i na veřejný sektor.

Ona problematika je patrná především při přímé aplikaci analýzy poměrových ukazatelů, zvláště pak u rentability vlastního kapitálu. Primárním cílem akcionářů podniku je zhodnocení jimi vloženého kapitálu, a tudíž maximalizace jeho rentability a čistého zisku. Oproti tomu cílem manažerů ve veřejném sektoru je být opětovně zvolen ve volbách do své funkce a maximalizovat rostoucí potřeby obyvatel, které ziskem vyjádřit nelze. (Máče, 2012, s. 482)

V následujících kapitolách se tedy pokusím více přiblížit ukazatele finanční analýzy, které lze efektivně využít i pro analýzu veřejného sektoru, konkrétně obcí.

3.1 Metody, postupy a zdroje dat finanční analýzy

Základní metody, které se při finanční analýze dají využít jsou zejména (Pavelková et al., 2017 s. 65):

- „analýza stavových (absolutních) ukazatelů,
- analýza tokových ukazatelů,
- analýza rozdílových ukazatelů,
- analýza poměrových ukazatelů,
- analýza soustav ukazatelů a
- souhrnné ukazatele hospodaření.“

Postup při zpracovávání finanční analýzy začíná na zjištění co možná nejvíce informací o instituci (obci) samotné. Dalším krokem je analýza účetních výkazů, tzn. rozvahy, výkazu zisku a ztráty a výkazu cash flow. Po důkladné analýze těchto výkazů následuje zhodnocení všech složek finanční rovnováhy. V našem případě je vhodné využít pouze ukazatelů zadluženosti, likvidity a aktivity. Hodnoty těchto ukazatelů se pak dále porovnávají v čase s předchozími obdobími. Vyvrcholením celé finanční analýzy je zhodnocení výsledků a

souhrn doporučení, která by měla vést ke zlepšení stávajícího stavu. (Pavelková et al., 2017, s. 66 – 71)

Základními zdroji dat pro vypracování finanční analýzy jsou účetní výkazy.

Rozvaha (bilance) poskytuje pohled na majetkovou a finanční strukturu sledované obce. Dává přehled o výši a struktuře majetku na straně aktiv a o způsobu financování na straně pasiv. **Výkaz zisku a ztráty** zachycuje konkrétněji rozdíl mezi výnosy a náklady bez ohledu na to, zda vznikají reálné příjmy nebo výdaje. Oproti standardním výkazům **Přehled o peněžních tocích** (cash flow) doplňuje informace o skutečných výdajích a příjmech a platební schopnosti. **Přehled o změnách vlastního kapitálu** dále obsahuje informace o zvýšení či snížení jednotlivých položek vlastního kapitálu a poskytuje bližší informace o transakcích, které ovlivňují jeho velikost a strukturu. (Pavelková et al., 2017, s. 21)

3.2 Absolutní ukazatele

Absolutní ukazatele jsou ukazatele, které získáváme z účetních výkazů, a které lze přímo použít. Rozvaha totiž obsahuje údaje o stavu k určitému okamžiku (stavové veličiny), výkaz zisku a ztráty předkládá zase údaje za daný časový interval ve formě výnosů a nákladů a cash flow poskytuje přehled o vývoji toků peněžní hotovosti (tokové veličiny). (Pavelková et al., 2017, s. 71)

Tyto ukazatele se využívají především ke srovnání vývoje v časových řadách ve formě horizontální analýzy a k procentnímu rozboru komponent ve formě vertikální analýzy. (Pavelková et al., 2017, s. 71)

Horizontální analýza se zabývá porovnáním změn položek jednotlivých výkazů v časové posloupnosti. Počítá se absolutní výše změn a její procentní vyjádření k výchozímu roku. (Pavelková et al., 2017, s. 71)

Vertikální analýza vyjadřuje jednotlivé položky účetních výkazů jako procentní podíly k jediné zvolené základně položené jako 100 %. V případě rozvahy se obvykle za základnu volí výše aktiv či pasiv a u výkazu zisku a ztráty velikost celkových výnosů či nákladů. (Pavelková et al., 2017, s. 71)

3.3 Poměrové ukazatele

Poměrové ukazatele jsou základním nástrojem finanční analýzy. Jedná se o jednu z nejoblíbenějších metod, především proto, že umožňuje získat rychlou představu o finanční

situaci v obci. Podstatou této analýzy je poměrování různých položek rozvahy, výkazu zisku a ztráty a případně i cash flow. V analýze podniků se používá mnoho základních ukazatelů, ovšem ne všechny, jak už bylo uvedeno, jsou použitelné pro analýzu hospodaření obce. Uvedu tedy pouze ty, se kterými budu pracovat dále v praktické části. (Pavelková et al., 2017, s. 87)

3.3.1 Zadluženost

Zadluženost slouží jako indikátor výše rizika, které daný subjekt nese při daném poměru a struktuře vlastního kapitálu a cizích zdrojů financování. Čím vyšší je zadluženost, tím vyšší je riziko, že nebude schopen splácet své závazky bez ohledu na to, jak se mu právě daří. (Pavelková et al., 2017, s. 87)

Základním ukazatelem zadluženosti je **celková zadluženost**. Udává, z kolika procent jsou celková aktiva financována cizím kapitálem. (Máče, 2012, s. 483) Doporučená hodnota tohoto ukazatele se pohybuje nad 25 %.

Věřitelé upřednostňují nižší hodnotu tohoto ukazatele, zatímco manažeři obcí preferují hodnotu vyšší (Máče, 2012, s. 483). Ukazatel celkové zadluženosti je také součástí soustavy informativních a monitorujících ukazatelů (SIMU), jako jeden z monitorujících ukazatelů.

$$\text{Celková zadluženost} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{celková aktiva}}$$

Míra zadluženosti udává, do jaké míry by mohly být ohroženy nároky věřitelů. Tento ukazatel je důležitý zejména v případě žádosti o nový úvěr, kdy se podle něj banka rozhoduje, zda jej poskytnout či nikoliv. Pro posouzení je důležitý jeho časový vývoj, zda se podíl cizích zdrojů zvyšuje či snižuje. (Pavelková et al., 2017, s. 89) Hodnoty vyšší než 1 značí vyšší podíl financování cizími zdroji, a naopak hodnoty nižší než 1 znamenají vyšší podíl financování majetku vlastním kapitálem.

$$\text{Míra zadluženosti} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{vlastní kapitál}}$$

3.3.2 Likvidita

Likvidita znázorňuje schopnost daného subjektu hradit své závazky, přesněji závazky krátkodobé. Zjednodušeně tyto ukazatele poměrují to, čím je subjekt schopný platit, s tím, co je nutné zaplatit. Ukazatele likvidity jsou celkem tři a podle toho, jakou míru jistoty

požadujeme, dosazujeme do čitatele majetkové složky s různou dobou likvidnosti neboli přeměnitelnosti na peníze. (Pavelková et al., 2017, s. 93)

Běžná likvidita (likvidita III. stupně) nám říká, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé závazky. Její doporučená hodnota by neměla být nižší než 1.

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Pohotová likvidita (likvidita II. stupně) ukazuje kolikrát pokrývají pohotová aktiva (krátkodobé pohledávky, krátkodobý finanční majetek a peněžní prostředky) krátkodobé závazky. Hodnoty ukazatele by měly být vyšší než 1.

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{krátkodobé pohledávky} + \text{KFM} + \text{peněžní prostředky}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Hotovostní likvidita (likvidita I. stupně) říká, kolikrát pokrývají hotovostní aktiva (krátkodobý finanční majetek + peněžní prostředky) krátkodobé závazky. Ukazatel by měl nabývat hodnot vyšších než 1.

$$\text{Hotovostní likvidita} = \frac{\text{krátkodobý finanční majetek} + \text{peněžní prostředky}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

3.3.3 Autarkie

Autarkie je charakteristickým ukazatelem pro územní samosprávné celky a je vhodnější pro posouzení efektivnosti hlavní činnosti než již zmiňovaný, nevhodný, ukazatel rentability. Odráží míru soběstačnosti územních samosprávných celků. (Otrusinová, Kubíčková, 2011, s. 112)

Počítá se jako podíl výnosů z hlavní činnosti a nákladů na hlavní činnost, za které lze dosadit také příjmy a výdaje. Doporučená hodnota autarkie je vyšší než 1, případně vyšší než 100 %, pokud je ukazatel počítán v procentech. Při této doporučené hodnotě a vyšší, jsou výnosy vyšší než náklady. (Otrusinová, Kubíčková, 2011, s. 112)

$$\text{Autarkie} = \frac{\text{výnosy z hlavní činnosti (příjmy)}}{\text{náklady na hlavní činnost (výdaje)}}$$

3.3.4 Financování

Ukazatele financování zobrazují především pohled na zadluženost obce. Patří mezi ně ukazatel finanční samostatnosti, ukazatel věřitelského rizika a míra zadluženosti vlastního kapitálu. (Otrusínová, Kubíčková, 2011, s. 115)

Míru, v jaké je zastoupen vlastní kapitál na celkových pasivech zachycuje ukazatel finanční samostatnosti. Tento ukazatel se vypočítá jako podíl vlastního kapitálu k celkovým pasivům.

$$\text{Ukazatel finanční samostatnosti} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celková pasiva}}$$

Ukazatel věřitelského rizika nám říká, jakou mírou se na celkových zdrojích financování, pasivech, podílí cizí kapitál.

$$\text{Ukazatel věřitelského rizika} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{celková pasiva}}$$

Míra zadluženosti vlastního kapitálu se rovná ukazateli míry zadluženosti pro soukromou sféru a vypočítá se stejným způsobem, jak bylo uvedeno v kapitole 3.3.1.

3.4 Rozpočtová odpovědnost

Rozpočtovou odpovědnost pro instituce veřejného sektoru upravuje zákon č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti. Tento zákon mimo jiné upravuje maximální výši dluhu veřejného sektoru a jeho hospodaření.

3.4.1 Výše dluhu instituce veřejného sektoru

Výše dluhu sektoru veřejných institucí neboli dluhová brzda je pravidlo, které říká, že dluh sektoru veřejných institucí po odečtení rezervy peněžních prostředků při financování státního dluhu by **neměl přesáhnout 55 % nominálního hrubého domácího produktu**. Pokud dluh tuto hranici dosáhne nebo ji přesáhne aktivuje se právě dluhová brzda. (Česko, 2017)

Dluhová brzda se uplatňuje od prvního dne druhého kalendářního měsíce následujícího po měsíci, ve kterém bylo této výše dluhu dosaženo. V rámci dluhové brzdě se uplatňuje opatření, že územní samosprávné celky mohou schválit svůj rozpočet na následující rok pouze jako vyrovnaný nebo přebytkový. (Česko, 2017)

Schodkový rozpočet může být schválen pouze při splnění podmínek stanovených zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

Podle tohoto zákona je schodek možné uhradit finančními prostředky z minulých let nebo návratnou finanční výpomocí.

Smluvně zabezpečenou půjčkou, úvěrem nebo příjmem z prodeje komunálních dluhopisů ÚSC je možné uhradit pouze schodek, který vznikl z důvodu předfinancování projektů spolufinancovaných z rozpočtu EU. (Česko, 2000c)

3.4.2 Hospodaření územních samosprávných celků

Hospodaření ÚSC je kontrolováno také fiskálním pravidlem, které je rovněž upraveno v tomto zákoně. Podle tohoto pravidla výše dluhu k rozvahovému dni **nesmí překročit 60 % průměru jeho příjmů za poslední 4 roky**. (Česko, 2017)

Pokud se tak stane, ÚSC má povinnost tento dluh v následujícím kalendářním roce snížit alespoň o 5 % z rozdílu svého dluhu a 60 % průměrné výše svých příjmů za poslední 4 rozpočtové roky. V případě, že se to ÚSC nepodaří a v následujícím rozpočtovém období dluh stále přesahuje výše zmíněnou hranici, ministerstvo následující kalendářní rok rozhoduje podle zákona o rozpočtovém určení daní o pozastavení převodu podílu na výnosu daní daného ÚSC. (Česko, 2017)

Přesná definice příjmů i dluhu ve smyslu tohoto zákona je uvedena v § 17, odst. 4 a 5.

3.5 Soustava informativních a monitorujících ukazatelů (SIMU)

Od roku 2010 Ministerstvo financí sleduje hospodaření obcí pomocí soustavy informativních a monitorujících ukazatelů (SIMU). Tato soustava ukazatelů nahradila regulaci zadluženosti obcí a krajů pomocí dluhové služby, která se používala v od roku 2004 do roku 2009. Hlavním cílem tohoto monitoringu je včasná identifikace obcí, které mají nebo by mohly mít v budoucnu problémy s platební schopností. Ministerstvo financí ve spolupráci s Ministerstvem vnitra tyto problémy obcím pomáhá analyzovat a doporučuje jejich řešení. (Ochrana et al., 2015, s. 150)

V roce 2022 Vláda ČR usnesením č. 719 schválila změny v monitoringu hospodaření územních samosprávných celků, které mění algoritmy soustavy informativních a monitorujících ukazatelů. Toto usnesení do SIMU přidalo celkem 18 nových informativních ukazatelů, přičemž 8 stávajících ukazatelů bylo odstraněno, nicméně i tyto odstraněné ukazatele zůstaly zachovány v rámci algoritmů pro výpočet ostatních ukazatelů. Všechny tři monitorující ukazatele zůstaly zachovány a v rámci ostatních ukazatelů byly provedeny pouze úpravy. (Monitoring hospodaření územních samosprávných celků, 2022)

Nově se tedy v SIMU nachází celkem 28 ukazatelů, z nichž tedy 3 jsou monitorující a zbytek informativní. Následující tabulka přehledně popisuje všechny ukazatele SIMU.

Tabulka 1 – Algoritmy soustavy informativních a monitorujících ukazatelů (Monitoring hospodaření územních samosprávných celků, 2022)

Číslo ukazatele	Ukazatel	Zdroj údajů		Komentář
1	Počet obyvatel			/
2	Běžné výdaje na obyvatele	Podíl běžných výdajů na 1 obyvatele	Běžné výdaje Počet obyvatel (ukazatel 1)	Pomocí ukazatele lze zjistit výši běžných výdajů, které ÚSC v daném roce vynaloží v přepočtu na 1 obyvatele. Lze provést meziroční srovnání v rámci ÚSC či komparaci s jinými ÚSC (v porovnatelných celcích dle počtu obyvatel).
3	Finanční stabilita	Podíl běžných příjmů na celkových příjmech	Běžné příjmy Celkové příjmy	Ukazatel hodnotí finanční stabilitu ÚSC, resp. strukturu příjmů s ohledem na stabilitu a pravidelnost plnění celkových příjmů. Čím vyšší je ukazatel, tím nezávislejší je ÚSC na mimořádných příjmech (např. kapitálových příjmech) a naopak.
4	Podíl vlastních příjmů na celkových příjmech	Vlastní příjmy Celkové konsolidované příjmy	Součet daňových, nedaňových a kapitálových příjmů Daňové příjmy Nedaňové příjmy Kapitálové příjmy	Podíl vypovídá o finanční soběstačnosti ÚSC a jeho nezávislosti na transferových příjmech. Čím větší je hodnota tohoto indikátoru, tím je ÚSC více finančně soběstačný.
5	Podíl celkových konsolidovaných výdajů na běžných příjmech	Celkové konsolidované výdaje Běžné příjmy		Ukazatel vypovídá o míře závislosti ÚSC na kapitálových příjmech a investičních transferech.
6	Saldo příjmů a výdajů po konsolidaci			Rozdíl mezi příjmy a výdaji. Kladnou hodnotou se rozumí přebytek, zápornou schodek. Hodnotě salda musí vždy odpovídat hodnota financování (s opačným znaménkem). Třída financování popisuje, jak bylo s přebytkem naloženo, nebo jak byl schodek kryt.
7	Provozní saldo	Rozdíl běžných příjmů a běžných výdajů	Běžné příjmy Běžné výdaje	Ukazatel vyjadřuje schopnost ÚSC generovat přebytek běžného rozpočtu, který může být využit na splácení dluhů, investice a tvorbu úspor. Výše provozního salda by měla vždy nabývat kladných hodnot a neměla by v čase klesat.
8	Rozdíl provozního salda a uhrazených splátek dluhopisů a půjčených prostředků	Provozní saldo (ukazatel 7) Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků		Ukazatel vyjadřuje schopnost ÚSC generovat peněžní prostředky z přebytku běžného rozpočtu na investice nebo

				<i>úspory. Výše tohoto ukazatele by měla být vždy kladná.</i>
9	Podíl provozního salda k běžným příjmům (v %)	Provozní saldo (ukazatel 7)		<i>Ukazatel vyjadřuje, jaký podíl ze svých běžných příjmů ÚSC může použít na investice, splátky dluhu nebo úspory. Jedná se o důležitý ukazatel, který umožňuje plánovat provozní i investiční aktivity do budoucna.</i>
		Běžné příjmy		
10	Provozní saldo na obyvatele	Podíl provozního salda a počtu obyvatel	Provozní saldo (ukazatel 7) Počet obyvatel (ukazatel 1)	<i>Ukazatel zobrazuje výši provozního salda v přepočtu na 1 obyvatele. Lze použít pro komparaci s jinými ÚSC (v porovnatelných celcích dle počtu obyvatel).</i>
11	Podíl investičních transferů na kapitálových výdajích	Investiční transfery		<i>Ukazatel vyjadřuje, jakou část kapitálových výdajů ÚSC hradí přijatými transfery.</i>
		Kapitálové výdaje		
12	Podíl kapitálových výdajů na provozním saldu	Kapitálové výdaje		<i>Ukazatel vyjadřuje, z jakého podílu jsou kapitálové výdaje ÚSC kryty z provozního salda.</i>
		Provozní saldo (ukazatel 7)		
13	Dluhová služba celkem	Součet úroků a uhrazených splátek dluhopisů a půjčených prostředků	Úroky Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků	/
14	Ukazatel Dluhové služby (v %)	Podíl dluhové služby celkem a celkových příjmů	Dluhová služba celkem (ukazatel 13) Celkové příjmy	<i>Ukazatel vyjadřuje míru krytí všech plateb představujících splátky dluhu (jistiny) a úroků celkovými příjmy v daném roce.</i>
15	Krytí dluhové služby	Podíl provozního salda (ukazatel 7) a dluhové služby celkem (ukazatel 13)		<i>Ukazatel hodnotí schopnost ÚSC krytí dluhové náklady využitím vygenerovaného provozního přebytku.</i>
16	Dluh			/
17	Dluh zřízených příspěvkových organizací			/
18	Dluh na obyvatele	Podíl celkového dluhu a počtu obyvatel	Celkový dluh (ukazatel 16) Počet obyvatel (ukazatel 1)	<i>Ukazatel na základě výše dluhu a počtu obyvatel zobrazuje výši dluhu ÚSC přepočtenou na jednoho obyvatele. Ukazatel umožňuje jednoduché srovnání mezi lety i mezi ÚSC navzájem (v porovnatelných celcích dle počtu obyvatel).</i>
19	Krytí dluhu	Podíl provozního salda (ukazatel 7) a celkového dluhu (ukazatel 16)		<i>Ukazatel určuje, do jaké míry dokáže ÚSC svým provozním přebytkem krytí vlastní dluh.</i>
20	Stav na bankovních účtech a v pokladnách			/
21	Stav na bankovních účtech a v pokladnách zřízených příspěvkových organizací			/
22	Pravidlo rozpočtové odpovědnosti (v %)	Podíl dluhu dle zákona o pravidlech rozpočtové odpovědnosti a průměru příjmů za poslední 4 roky	Dluh dle zákona o pravidlech rozpočtové odpovědnosti Průměr příjmů za poslední 4 roky	<i>hodnota by neměla překročit 60 % (stanoveno zákonem)</i>

U následujících ukazatelů se jedná o součet výkazů za ÚSC a jím zřizované PO					
23	Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %)	Cizí zdroje		hodnota by neměla překročit 25 %	
		Aktiva celkem			
24	Podíl cizích zdrojů bez dotačních záloh k celkovým aktivům (v %)	Cizí zdroje bez dotačních záloh	Rozdíl cizích zdrojů a přijatých záloh na transfery	Cizí zdroje	Ukazatel vyjadřuje rozsah, v jakém ÚSC k financování svého majetku využívá cizí zdroje, které v sobě nezahrnují přijaté zálohy na transfery. Jedná se o modifikaci ukazatele podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům. V tomto případě jsou cizí zdroje očištěny o přijaté zálohy na transfery, které mohou v rámci cizích zdrojů sehrávat významnou roli (pokud se například jedná o přijaté dotace na velké investiční akce).
		Aktiva celkem		Krátkodobé a Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	
25	Čistá aktiva	Rozdíl aktiv celkem a cizích zdrojů	Aktiva celkem	Jedná se o doplňkový ukazatel k ukazateli 23, avšak vyjádřený v absolutní hodnotě. Ukazatel vyjadřuje vlastní kapitál.	
			Cizí zdroje		
26	Čistá aktiva na obyvatele	Podíl čistých aktiv a počtu obyvatel	Čistá aktiva (ukazatel č. 25)	Ukazatel lze využít pro komparaci s jinými ÚSC (v porovnatelných celcích dle počtu obyvatel).	
			Počet obyvatel (ukazatel 1)		
27	Běžná likvidita	Podíl oběžných aktiv a krátkodobých závazků	Oběžná aktiva	Ukazatel vystihuje schopnost ÚSC dostát krátkodobým závazkům ze svých likvidních zdrojů. Hodnota by neměla být nižší než 1.	
			Krátkodobé závazky		
28	Okamžitá likvidita	Podíl krátkodobého finančního majetku a krátkodobých závazků	Krátkodobý finanční majetek	Ukazatel zachycuje schopnost ÚSC hradit své krátkodobé závazky s využitím finančního majetku (např. zůstatky na běžných účtech). Je ve svém pojetí přísnější než ukazatel „Běžné likvidity“.	
			Krátkodobé závazky		

4 MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ INVESTIČNÍHO ZÁMĚRU

K pokrytí svých aktivit mohou obce využít různých druhů příjmů. První možností je financovat svůj záměr z daňových, nedaňových a kapitálových příjmů obce, které mají tu výhodu, že jsou hned k dispozici a obec jejich použití nic nestojí. Nicméně ve většině případů daňové a nedaňové příjmy k pokrytí investičních záměrů obcí nestačí, a proto se musí obrátit k jiným zdrojům financování.

Jak už bylo zmíněno v kapitole příjmy obce, mohou k tomu využít dotace a transfery či si vzít úvěr nebo půjčku. Zvláštním typem financování jsou PPP projekty. Na jednotlivé možnosti financování investičních záměrů obcí se zaměřím v následujících podkapitolách.

4.1 Dotace z veřejných rozpočtů a státních fondů

Dotace mezi jednotlivými vládními úrovněmi vyrovnávají nerovnováhu mezi přiřazením výdajů a rozpočtovým určením daní. Pokud by bylo nastavení příjmů a výdajů v naprosté rovnováze, nebyly by vzájemné dotace potřeba a každý samosprávný celek by měl dostatečné vlastní příjmy na pokrytí všech svých výdajů. Realita je ovšem jiná. Jak již bylo zmíněno v úvodu této kapitoly, daňové příjmy obcí jsou nedostačující pro pokrytí rozličných investičních záměrů. Z tohoto důvodu sem nastupují dotace z veřejných rozpočtů, které tuto nerovnováhu pokrývají a umožňují obcím financovat své záměry.

Dotace tvoří poměrně významnou část rozpočtů obcí, a to průměrně 20 – 25 % jejich celkových příjmů (Provazníková, 2015, s. 135). Lze je členit z různých hledisek. Nejběžnějším rozdělením je dělení na dotace ze státního rozpočtu, státních fondů, které se dále dle účelu dělí na neinvestiční (běžné dotace) a investiční (kapitálové dotace), kdy kritériem rozdělení je, na co budou prostředky použity. Dotace dále můžeme dělit na účelové dotace, kdy příjemce dotace musí prostředky vynaložit pouze na stanovený účel a je vyžadováno její vyúčtování, a neúčelové dotace, kdy příjemce dotace může prostředky využít libovolně. Dalším rozlišením dotací jsou dotace nárokové, u kterých má příjemce po splnění určitých podmínek nárok na jejich přidělení, a nenárokové, u kterých nárok na přidělení dotace nemá a závisí čistě na poskytovateli, zda příjemci dotaci přidělí či ne. Posledním členěním je na dotace se spoluúčastí, které kryjí pouze část nákladů podpořeného projektu, a bez spoluúčasti, které kryjí 100% výši nákladů podpořeného projektu. (Ochrana et al., 2015, s. 149)

Veškeré dotace poskytované samosprávám jsou v současné době účelové. Zvláštní dotací je příspěvek na výkon státní správy, který je příjem obcí a jedná se o účelovou, nárokovou, neinvestiční dotaci se spoluúčastí ze státního rozpočtu, kterou však příjemce nemá povinnost vyúčtovat, a pro kterou není míra spoluúčasti pevně stanovena. Výši tohoto příspěvku a postup pro jeho stanovení upravuje každoročně zákon č. 433/2023 Sb. o státním rozpočtu. (Ochrana et al., 2015, s. 149)

V současné době mohou obce čerpat dotace z různých zdrojů (Provazníková, 2015, s. 136):

- *„tzv. souhrnného finančního vztahu státního rozpočtu jsou obcím poskytovány nárokové dotace v úhrnech po jednotlivých krajích,*
- *všeobecná pokladní správa státního rozpočtu, kterou spravuje Ministerstvo financí, která poskytuje nejčastěji dotace, které nelze předem zahrnout do určité kapitoly státního rozpočtu (např. účelové dotace na výdaje spojené s přípravou a konáním voleb do Evropského parlamentu apod.), mimořádné dotace a návratné finanční výpomoci,*
- *nenárokové dotace z rozpočtových kapitol některých ministerstev, nejčastěji z MMR, MŠMT, MŽP nebo MPSV,*
- *účelové a kapitálové dotace ze státních mimorozpočtových fondů, jako např. ze Státního fondu životního prostředí nebo Státního fondu dopravní infrastruktury,*
- *dotace od krajů obcím plynou v rámci samostatné působnosti kraje prostřednictvím programů, které kraje vyhlásují, a také v rámci přerozdělení některých typů dotací, které kraje získávají ze státního rozpočtu.“*

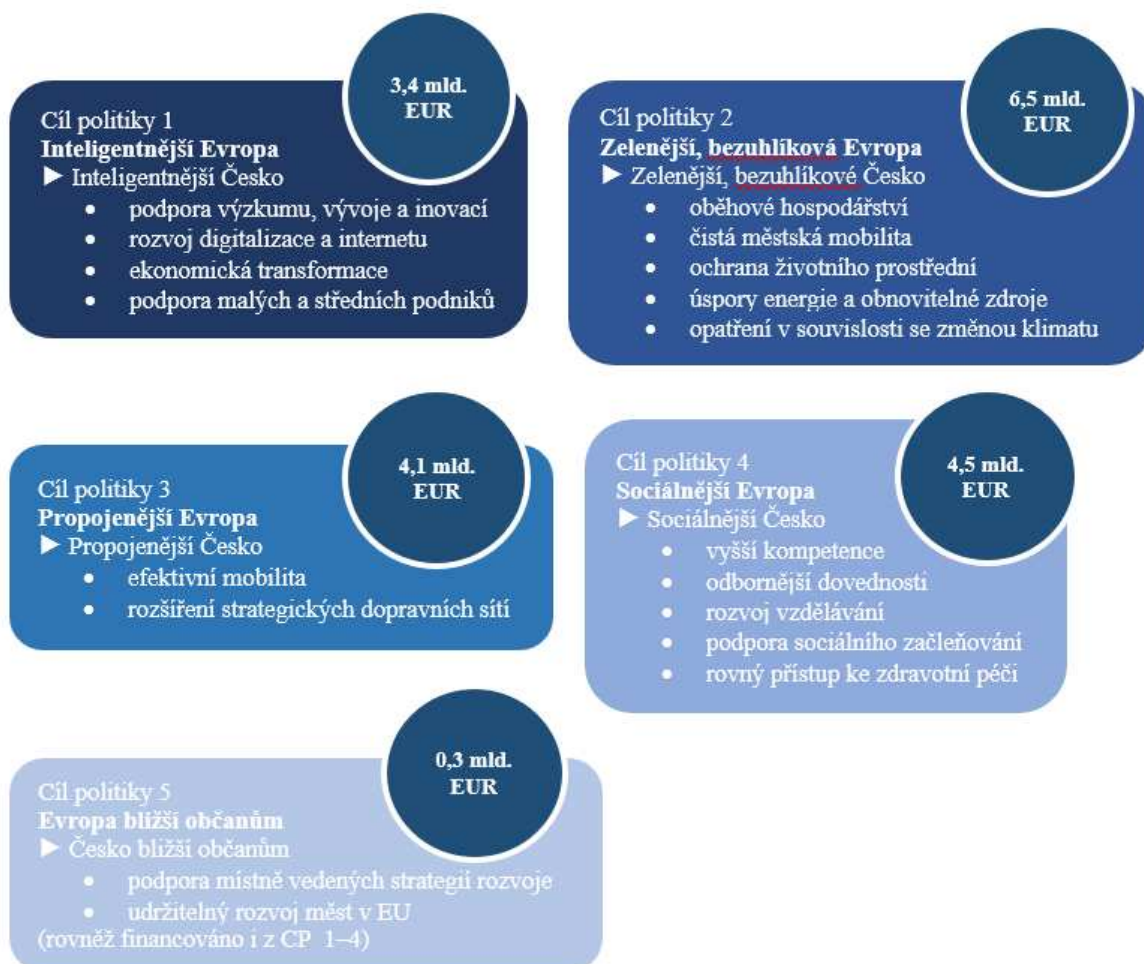
4.2 Dotace z Evropské unie

Dotace z Evropské unie mohou mít charakter jak kapitálových, tak běžných dotací a zpravidla jsou přísně účelové. Jsou vypláceny ze strukturálních fondů a Kohezního fondu prostřednictvím příslušných kapitol státního rozpočtu. Určeny jsou především na podporu staveb s ekologickou problematikou, budování cyklotras, přeshraniční spolupráci, nebo rozvoj lidských zdrojů. (Provazníková, 2015, s. 136)

V rámci politiky soudržnosti, kterou Evropská unie realizuje, v současné době probíhá již čtvrté sedmileté programové období 2021 – 2027. Programové období vymezuje 5 základních cílů, které se budou následně promítat do konkrétních operačních programů, ze

kterých budou poskytovány dotace. V tomto programovém období bude mít Česká republika téměř 21,1 mld. EUR pro politiku soudržnosti, což činí v přepočtu cca 550 mld. Kč. (DotaceEU – Programové období 2021 – 2027, 2023)

Prostředky pro 5 hlavních cílů byly alokovány takto:

Obrázek 2 - Pět cílů hlavní investiční politiky EU (vlastní zpracování dle DotaceEU – Programové období 2021 - 2027, 2021)

Mimo těchto 5 cílů je ještě alokováno 1,6 mld. EUR do Fondu spravedlivé transformace, který má za úkol zmírnit dopady odklonu od uhlí v Ústeckém, Karlovarském a Moravskoslezském kraji. Dále se do celkové částky zahrnuje i alokace na technickou pomoc, která je ve výši 0,7 mld. EUR.

Konkrétní alokaci finančních prostředků do operačních programů zobrazuje následující tabulka.

Tabulka 2 - Alokace národních programů (vlastní zpracování dle DotaceEU – Programové období 2021- 2027, 2021)

Operační program	Alokace v mld. EUR	Alokace v mld. Kč
Doprava	4,9	126,8
Integrovaný regionální operační program	4,8	125,2
Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost	3,1	81,8
Jan Amos Komenský	2,5	66,3
Životní prostředí	2,4	62,4
Spravedlivá transformace	1,6	42,9
Zaměstnanost+	1,5	38,1
Technická pomoc	0,24	6,3
Rybářství	0,03	0,78

4.3 Bankovní úvěry

Možnost využít cizí zdroje financování je pro samosprávy velice důležitá, protože přebytky běžného hospodaření a případně účelové dotace nemusí v určitou chvíli na financování větších a nákladnějších projektů stačit. Územní správy většinou praktikují tzv. zlaté pravidlo vyrovnaného rozpočtu a z cizích zdrojů financují pouze investice, nikoliv běžné výdaje. (Ochrana et al., 2015, s. 149)

Provazníková (2015, s. 94) považuje půjčky za nejlepší možný způsob financování kapitálových výdajů, protože následný přebytek běžného rozpočtu může být použit k financování dluhové služby, ačkoliv Ochrana et al. (2015, s. 151) tvrdí, že si samosprávy v ČR dosud půjčovaly velice obezřetně, ovšem zadlužení územních samospráv každým rokem roste.

Zadluženost a hospodaření obcí sleduje Ministerstvo financí od roku 2010 pomocí soustavy informačních a monitorujících ukazatelů (SIMU). Tyto ukazatele byly podrobněji popsány v podkapitole 3.4. (Ochrana et al., 2015, s. 151)

4.4 PPP Projekty

Public-Private Partnership (PPP) tedy projekty partnerství veřejného a soukromého sektoru jsou posledním, ne úplně standardním, způsobem financování projektů územních samospráv. Tento přístup přináší, podle jeho zastánců, kvalitativně nový rozměr externí produkce statků pro veřejný sektor, který umožňuje efektivnější využívání veřejných prostředků než při aplikaci klasických veřejných zakázek, tvrdí Ochrana et al. (2015, s. 80).

V širším pojetí můžeme PPP projekty popsat jako partnerství při přípravě, výstavbě a provozování určitých typů objektů ve veřejném zájmu a při poskytování některých veřejných služeb. V užším smyslu se PPP projekty označují jako projektové financování spojující veřejné a soukromé finance. (Provazníková, 2015, s. 229)

Využití forem partnerství mezi soukromým a veřejným sektorem je nově chápáno jako významný prostředek k překonávání sociálních a hospodářských rozdílů mezi členskými zeměmi v EU. (Louda, Grospič, 2010, s. 25)

PPP projekty jsou určitou nadstavbou běžných veřejných zakázek, protože mají dlouhodobější kontrakty, v rámci kterých soukromý sektor přebírá část funkcí veřejného sektoru a zavazuje se dlouhodobě poskytovat veřejnosti zboží a služby, které by jinak zajišťoval veřejný sektor. Subjekty veřejného sektoru jsou tedy partnerem a zákazníkem soukromého sektoru, od něhož dané služby nakupují, ten poté na své náklady zajistí veřejnou službu a daná územní samospráva, buď platí pravidelné poplatky, nebo vytvoří podmínky pro platby až do doby ukončení tohoto smluvního vztahu. Odměnou soukromému sektoru jsou příjmy z veřejných rozpočtů, nebo předání práv vybírat určité platby od veřejnosti. V rámci těchto smluv je často i zakotveno poskytnutí určitého monopolního postavení. (Provazníková, 2015, s. 230)

Ochrana et al. (2010, str. 254) i Kadeřábková, Peková (2012, str. 175-176), se shodují na rizicích, která jsou spojena s využíváním projektů veřejno-soukromé spolupráce (PPP) způsobených dlouhodobými smlouvami a obtížnou předvídatelností budoucího vývoje a náročností na akceptování závazků, které přesahují dobu mandátu zastupitelů.

Louda, Grospič (2010, s. 25) zmiňují i fiskální riziko, které spočívá v tom, že vlády se raději vyvarují zprávám o bezprostředních závazcích, což může ve výsledku vést k zastření budoucích fiskálních nákladů a rizik. Tímto se zvyšuje fiskální zranitelnost. Důsledkem mohou být špatně vypracované projekty, které mají vyšší náklady, než jsou ve skutečnosti potřebné k využití PPP. Jednou z výhod projektů PPP může být skutečnost, že dodatečné

náklady (například způsobené zpožděním dokončení) nejsou přeneseny na veřejný sektor, ale zůstávají na soukromém dodavateli. Závěrem je uvedeno, že PPP je nejsložitější cestou k poskytování veřejných služeb.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA OBCE ZLÍN

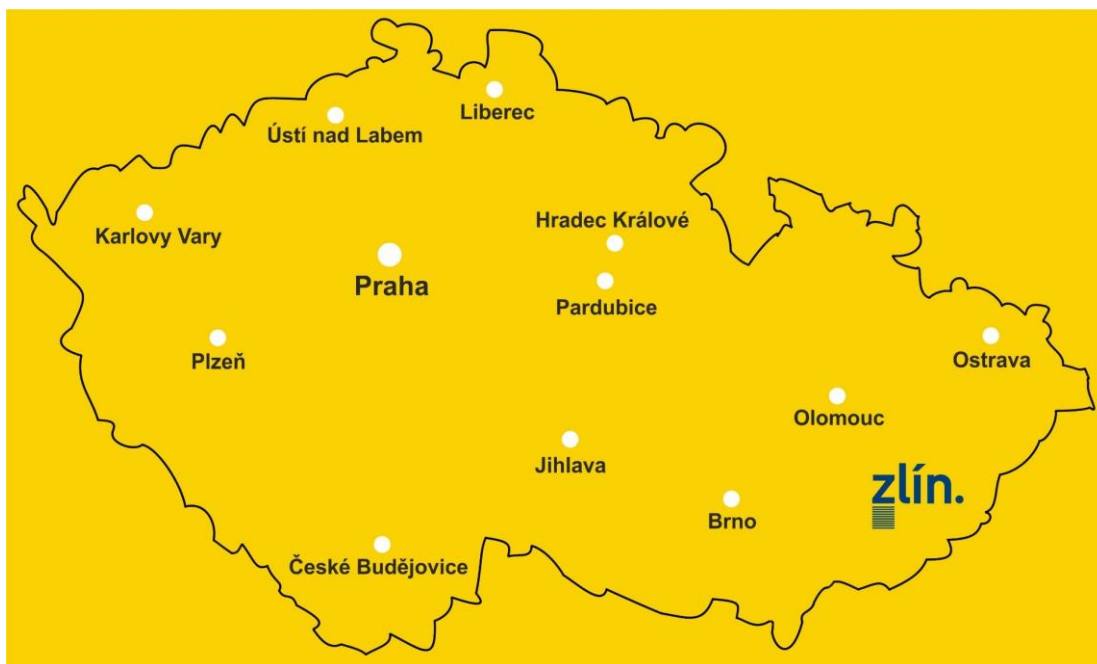
Obrázek 3 - Znak města Zlín (Základní informace o Zlíně, 2016)

Praktická část diplomové práce se zaměřuje na představení obce Zlín a jeho občanské vybavenosti. Hlavní náplní této části je finanční analýza hospodaření obce, představení investičního projektu a možností jeho financování a následný výběr a doporučení nejvhodnějšího způsobu.

Krajské město Zlín, situované ve východní části Moravy mezi Hostýnskými a Vizovickými vrchy, zasahuje svou geografickou polohou do tří národopisných oblastí - Valašska, Hané a Slovácka, přičemž svým charakterem nejvíce rezonuje s Valašskem. Nachází se v údolí, kterým protéká řeka Dřevnice, a jeho okolí je charakterizováno pahorkatinami a kopci. Město je proslulé díky své historické asociaci s průkopníkem obuvnického průmyslu, Tomášem Baťou, čímž získalo světovou proslulost v první polovině dvacátého století. Architektonický charakter místních staveb je pozoruhodný svým unikátním funkcionalistickým stylem, který se nenachází v jiných částech republiky či ve světě. Centrum města, spolu s průmyslovými areály a obytnými čtvrtěmi zbudovanými za rozkvětu firmy Baťa, je vyhlášeno jako památková zóna. Roku 2001 byla ve Zlíně založena Univerzita Tomáše Bati. Město hostí mnoho významných úřadů, kulturních institucí a je považováno za důležité místo pro pořádání kongresů, zejména v oblasti medicíny. (Základní informace o Zlíně, 2016)

Obrázek 4 - Vlajka města Zlín (Základní informace o Zlíně, 2016)

Obrázek 5 - Umístění města Zlín na mapě ČR (Základní informace o Zlíně, 2016)

Tabulka 3 - Základní údaje o městě Zlíně (vlastní zpracování dle Základní informace o Zlíně, 2016)

Základní údaje	
rozloha obce Zlín	103 km ²
rozloha okresu Zlín	1034 km ²
rozloha Zlínského kraje	396 312 ha
počet obyvatel k 31. 12. 2022	74 191

5.1 Občanská vybavenost

Statutární město Zlín poskytuje svým občanům i návštěvníkům rozmanitou škálu služeb.

Na jeho území se nachází Krajská nemocnice Tomáše Bati, která zaměstnává více než 2400 pracovníků, ročně hospitalizuje cca 40 tisíc pacientů a k dispozici má téměř 1000 lůžek, z toho 800 pro akutní péči a 200 pro následnou péči. Nedaleko od centra Zlín se nachází také Poliklinika, která občanům města poskytuje širokou škálu zdravotnických služeb od praktických a dětských lékařů po psychiatrické, psychologické, ortopedické, rehabilitační a logopedické služby. Mimo tyto zdravotnická zařízení se ve Zlíně nachází velká spousta dalších soukromých zařízení a ordinací lékařů. Město samo o sobě nezřizuje kromě

Rehabilitačního stacionáře na Jižních Svazích žádná zdravotnická zařízení ani nemocnice. (Oddělení a lékaři, 2024; O nemocnici, 2024)

V sociální oblasti ve Zlíně působí také velká spousta poskytovatelů. Například zde působí Charita Zlín, která se zabývá sociální, zdravotní a humanitární pomocí lidem v tělesné, duševní nebo sociální nouzi; Bílý kruh bezpečí, který se specializuje na odbornou, bezplatnou a diskrétní pomoc obětem a svědkům trestných činů, nebo nezisková organizace Za sklem, která poskytuje pomoc a podporu rodinám s dětmi s PAS a osobám s PAS. Město také zřizuje např. příspěvkovou organizaci Linka SOS Zlín, která vznikla jako součást Programu prevence sociálně patologických jevů města Zlín v roce 1995. (Historie, 2024; Katalog poskytovatelů sociálních služeb, 2023)

Statutární město Zlín je také zřizovatelem celkem 22 mateřských škol, které se nachází ve všech městských částech a zajišťují tak rodinám s dětmi snadnou dostupnost. Je také zřizovatelem 3 jeslí na Tyršové nábřeží, M. Knesla a Budovatelské. Kromě veřejných mateřských škol působí ve Zlíně také řada soukromých. V rámci povinné školní docházky město zřizuje také 13 základních škol a mezi nimi také Dům dětí a mládeže ASTRA Zlín a Plaveckou školu Zlín. Základní vzdělání pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami zajišťuje mimo jiné Základní škola Zlín, Mostní. Ve Zlíně mají také možnost žáci hospitalizovaní v Krajské nemocnici Tomáše Bati docházet do Základní školy při nemocnici T. Bati, která zajišťuje jejich výuku přímo u lůžka a na individuálním žákovském pracovišti. Maturitní vzdělání ve městě Zlíně zajišťuje také řada veřejných a soukromých středních škol. Za zmínku stojí Obchodní akademie Tomáše Bati a Vyšší odborná škola ekonomická Zlín, Gymnázium Zlín-Lesní čtvrť nebo Gymnázium a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Zlín. Ze soukromých středních škol jsou to například Střední škola filmová, multimediálních a počítačových technologií, s. r. o., Střední škola Baltaci s. r. o. nebo Střední odborná škola ochrany osob a majetku s. r. o. (Příspěvkové organizace zřízené SMZ, 2024; Škola pro život – Základní škola Zlín, Mostní, 2020; Střední školy – Seznam středních škol (Soukromá) Zlín, 2024)

Ve Zlíně působí také řada kulturních organizací, které zajišťují bohaté vyžití občanů i návštěvníků města každého věku. Kromě Městského divadla Zlín, Filharmonie Bohuslava Martinů a Muzea jihovýchodní Moravy ve Zlíně zde působí také folklorní soubory VONICA 80 o. p. s., Bartošův soubor, z. s., Valašský soubor Kašava, z. s. Díky bohaté filmové historii Zlín vznikl v areálu filmových ateliérů Kabinet filmové historie, který poskytuje návštěvníkům stálou expozici artefaktů z historie zlínských ateliérů, jejíž součástí je také

jedinečná kolekce amatérské filmové techniky sestavená Radomírem Koutkem. (Přehled kulturních organizací, 2024; Stálá expozice FA, 2024)

Za zmínku stojí také unikátní multimediální expozice historie města Zlín Zlínská zrcadla, která je umístěna v prostorách Sadu Svobody a poskytuje návštěvníkům neotřelý zážitek ve formě multikanálové hudebně-světelné kompozice, která funguje také jako jakýsi orloj, imersního filmu sestaveného z klíčových okamžiků historie Zlín a encyklopedické zrcadlové stěny, na které návštěvníci naleznou rozvinuté obrazovo-textové vyprávění, které sepsal spisovatel Pavel Kosatík a doplnil kresbou Alexey Klyuykov. Expozice vznikla v rámci oslav 700 let od první písemné zmínky o městě Zlíně.

V kulturním odvětví působí městská příspěvková organizace Živý Zlín, která sídlí na Zlínském zámku a zajišťuje velkou spoustu koncertů, výstav, happeningů v ulicích a mimo další pořádá i relativně nový festival Zlín žije, jehož první ročník se uskutečnil v roce 2022 k příležitosti oslav 700 let města Zlín. Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně kromě ústřední knihovny, která sídlí v Baťově institutu, spravuje ještě dalších 13 poboček na území města Zlín a usnadňuje tak dostupnost i pro obyvatele v okrajových městských částech. Ve Zlíně se také nachází kino Golden Apple Cinema a Hvězdárna. Městské Informační centrum také poskytuje pravidelné procházky po architektuře s názvem Zóna Zlín, které návštěvníkům představí ikonickou zlínskou architekturu z mnoha různých pohledů. (O nás, 2024; Přehled kulturních organizací, 2024; Kultura, 2024)

O sportovní vyžití se ve Zlíně stará mimo jiné Zimní stadion Luďka Čajky, Tenisové kurty Vršava, Sportovní hala Zelené, Sportcentrum Malenovice, Lezecké centrum VERTIKON, Golf Club Lázně Kostelec nebo také Motokárová dráha E-KARTS Zlín. Rodiny s dětmi jistě ocení Rodinný zábavní park TOBOGA Galaxie Zlín nebo centrum Kamarád – Nenuda z. s., které mimo jiné poskytuje také pohybové, výtvarné a počítačové kurzy pro seniory. Město Zlín také vyčlenilo několik lokalit, kde se mohou beztréstně realizovat sprejeři. (Sport a Relax, 2024; Přehled kulturních organizací, 2024)

Město Zlín rovněž vydává Magazín Zlín, který informuje o aktuálním dění ve městě a pravidelně pořádá jarmarky k příležitosti významných svátků.

5.2 Orgány obce

Město Zlín je samostatně spravováno Zastupitelstvem města Zlína, které je jeho nejvyšším orgánem a skládá se z 41 členů a zasedá sedmkrát do roka s svolává jej písemně a se

sdělením navrženého programu jednání primátor Ing. et Ing. Jiří Korec. Zastupitelstvo města Zlín zřizuje pouze povinný kontrolní a finanční výbor a oba tyto výbory čítají 5 členů. Primátora volí Zastupitelstvo ze svých řad a je mu z výkonu své funkce zároveň odpovědný. Primátor Zlín jmenuje a odvolává se souhlasem ředitele krajského úřadu tajemníka Magistrátu města Zlín. (Zastupitelstvo města Zlína, 2024)

Výkonným orgánem města Zlín v oblasti samostatné působnosti je Rada města Zlín, která je ze své činnosti stejně jako primátor odpovědná Zastupitelstvu a také je jím a z jeho řad volena. Rada města Zlín má celkem 11 členů a schází se celkem 24x do roka, vždy jednou za dva týdny. Rada zřizuje v rámci své činnosti také 8 komisí (Rada města Zlína, 2024):

- Komise bytového hospodářství,
- Komise kulturní a památkové péče,
- Komise majetkovou,
- Komise sociální, zdraví a pro zdravotně postižené,
- Komise tělovýchovy, mládeže a sportu,
- Komise výstavby a územního rozvoje,
- Komise vzdělání, výchovy a mezinárodních styků a
- Komise životního prostředí a odpadového hospodářství.

6 ANALÝZA HOSPODAŘENÍ OBCE

Tato kapitola bude věnována analýze hospodaření obce za posledních pět let (2019 – 2023). Nejdříve bude provedena analýza rozpočtu obce a jeho příjmů a výdajů, poté bude provedena analýza účetních výkazů pomocí vertikální a horizontální analýzy, a dále budou vypočítány vybrané poměrové ukazatele vhodné pro veřejnou sféru. V neposlední řadě je také provedena analýza rozpočtové odpovědnosti.

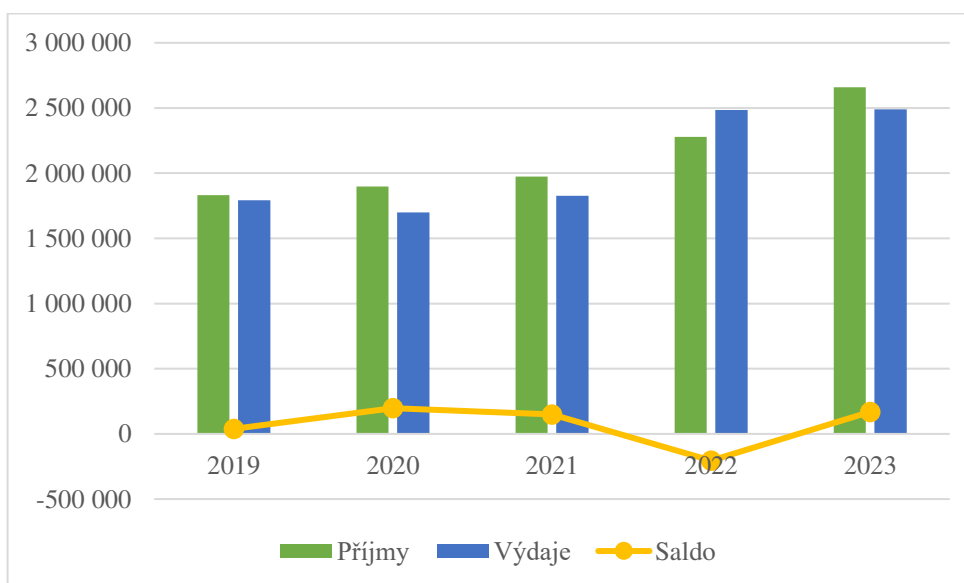
6.1 Analýza rozpočtu

Při pohledu na graf níže je na první pohled patrné, že příjmy i výdaje statutárního města Zlín se téměř každý rok zvyšují a hospodaří převážně s přebytkovým rozpočtem.

Celkové příjmy se pohybují na průměrné hodnotě 2.130.000.- tis. Kč a jejich hodnota se meziročně v průměru zvyšuje o 10 %. Nejvyšší hodnoty příjmy dosáhly v roce 2023, a to 2.659.998.- tis. Kč.

Celkové výdaje průměrně nabývají hodnot 2.060.000.- tis. Kč a jejich meziroční růst je v průměru 10 %, což kopíruje vývoj příjmů. Na rozdíl od příjmů ale jejich růst není tak pravidelný, a například v roce 2020 můžeme vidět jejich pokles oproti předchozímu roku o 5 % a v roce 2022 zase skokový nárůst o téměř 40 % vzhledem k předchozímu období.

Saldo rozpočtu statutárního města Zlín nabývá převážně kladných hodnot. Pouze v roce 2022 město hospodařilo se schodkovým rozpočtem a dosáhlo hodnoty salda -204.891.- tis. Kč.

Obrázek 6 - Vývoj rozpočtu statutárního města Zlín v čase (vlastní zpracování dle Monitor)

Tabulka 4 - Rozpočet statutárního města Zlín (vlastní zpracování dle Monitor)

(v tis. Kč)	2019	2020	2021	2022	2023
Příjmy	1 830 888	1 896 783	1 974 710	2 278 729	2 659 998
Výdaje	1 791 051	1 699 522	1 826 328	2 483 620	2 489 983
Saldo	39 837	197 261	148 382	-204 891	170 015

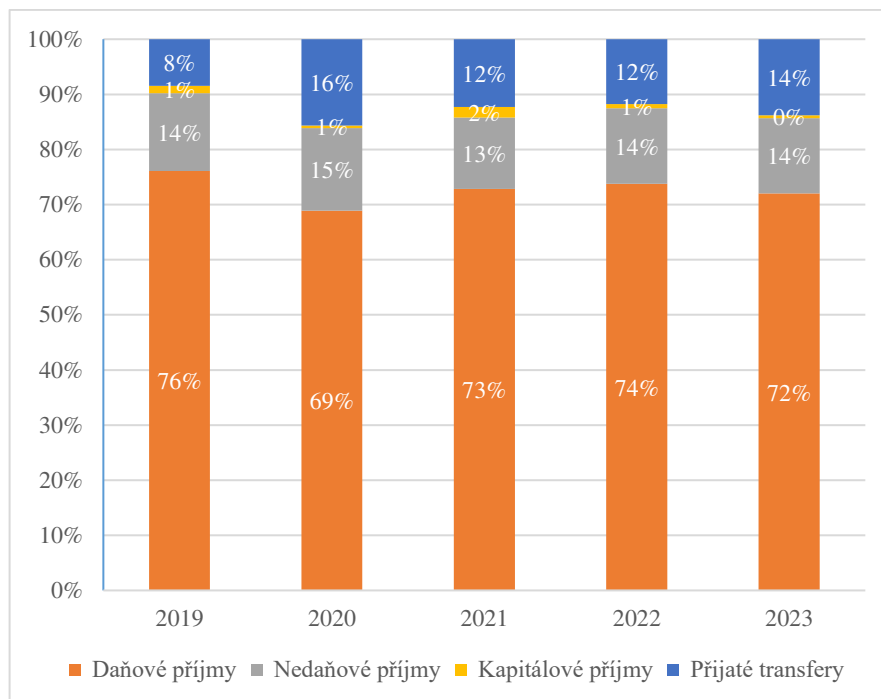
Přebytky rozpočtu v letech 2019 – 2021 byly převážně vkládány na bankovní účet pro účely pozdějšího použití a v menší míře z nich byly hrazeny splátky dlouhodobých půjčených prostředků. Schodek rozpočtu v roce 2022 byl v plné výši uhrazen z dlouhodobých půjčených finančních prostředků. V roce 2023 město hospodařilo s přebytkem stejným způsobem jako v předchozích letech, ve kterých vykazovalo kladné saldo rozpočtu.

6.1.1 Analýza příjmů

Nejvíce se na příjmech města jednoznačně podílí jeho daňové příjmy, které průměrně tvoří 73 % celkových příjmů a nejvyšší hodnoty dosáhly v roce 2023, kdy se vyšplhaly na téměř 2.000.000,- tis. Kč. Nedaňové příjmy se pohybují průměrně na 14 % celkových příjmů a podobně jsou na tom přijaté transfery, které tvoří zpravidla 12 % příjmů města. Nejmenší příjmovou položkou jsou kapitálové příjmy, jejichž zastoupení na celkových příjmech tvoří průměrně 1 % z jejich celkové sumy.

Tabulka 5 - Příjmy statutárního města Zlín (vlastní zpracování dle Monitor)

(v tis. Kč)	2019	2020	2021	2022	2023
Příjmy	1 830 888	1 896 783	1 974 710	2 278 729	2 659 998
Daňové příjmy	1 393 205	1 306 531	1 438 512	1 680 603	1 915 902
Nedaňové příjmy	258 029	284 121	255 288	312 760	363 456
Kapitálové příjmy	24 444	9 563	38 750	17 782	12 943
Přijaté transfery	155 209	296 568	242 161	267 583	367 698

Obrázek 7 - Vertikální analýza příjmů statutárního města Zlín (vlastní zpracování dle Monitor)

6.1.2 Analýza výdajů

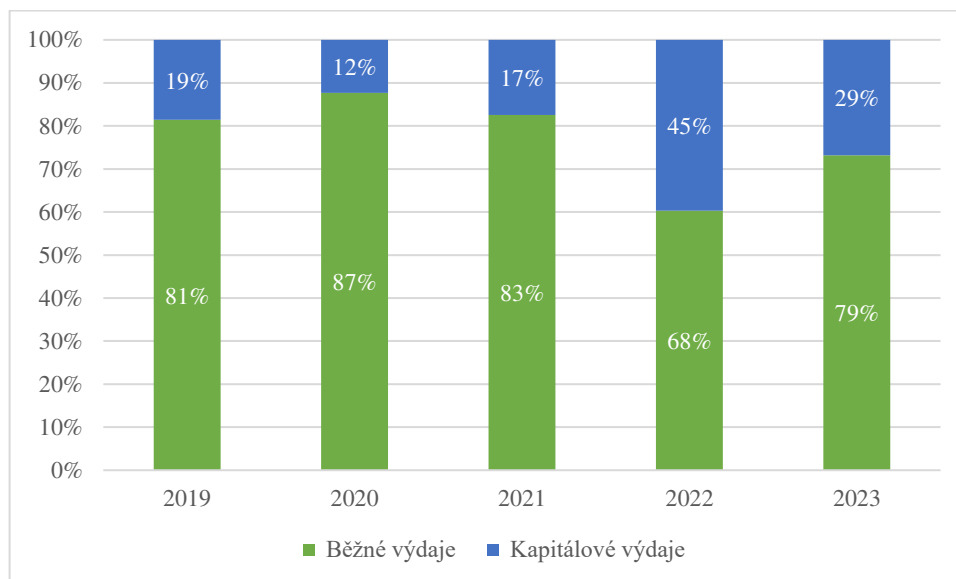
Ve složení výdajů města Zlína jednoznačně převažují běžné výdaje, které ve sledovaných letech tvořily až 87 % z celkových výdajů.

V roce 2022 dosáhly druhé nejvyšší hodnoty za sledované období, ale zároveň se podílely na celkových příjmech pouze 68 %. V tomtéž roce naopak narostla hodnota kapitálových výdajů o 36 % až na 45 % z celkové sumy. Rok 2022 je také jediným rokem z sledovaného období, kdy město dosahovalo záporného salda. Tento náhlý nárůst kapitálových výdajů je zapříčiněn investicí do staveb a oprav silnic v hodně 243.194.- tis. Kč.

Tabulka 6 - Výdaje statutárního města Zlín (vlastní zpracování dle Monitor)

(v tis. Kč)	2019	2020	2021	2022	2023
Výdaje	1 791 051	1 699 522	1 826 328	2 483 620	2 489 983
Běžné výdaje	1 458 150	1 479 730	1 513 094	1 684 430	1 970 731
Kapitálové výdaje	332 901	219 792	313 234	799 189	519 252

Tabulka 7 - Vertikální analýza výdajů statutárního města Zlín (vlastní zpracování dle Monitor)

6.2 Analýza stavových ukazatelů

Analýza stavových (absolutních) ukazatelů analyzované obce zahrnuje analýzu majetkové struktury a finanční struktury z účetních výkazů. Užitečnými nástroji je zde analýza trendů (tj. horizontální analýza) a rozbor dílčích položek rozvahy (tj. vertikální analýza).

6.2.1 Analýza majetkové struktury

Celková výše aktiv města ve sledovaném období 2019 – 2023 je stabilně rostoucí o v průměru 3,5 %.

Z pohledu stavby majetku tvoří dlouhodobý majetek výrazně největší část aktiv, což je u územního samosprávného celku pochopitelné. Jeho největší část tvoří především pozemky a stavby. V průměru se tak na bilanční sumě podílí 91 %. Tento majetek má rostoucí tendenci, a to především díky vlivu dlouhodobého hmotného majetku, který každoročně v průměru narůstá o 3 % což v podstatě kopíruje i nárůst celkových aktiv.

Právě dlouhodobý hmotný majetek tvoří nejvýznamnější položku jak dlouhodobého majetku, tak celkových aktiv obce. V průměru jeho hodnota každoročně dosahuje 9.260.000.- tis. Kč. Dlouhodobý nehmotný majetek každým rokem narůstá průměrně o 4 %, jedinou výjimkou je rok 2020, kdy jeho hodnota klesla oproti přechodnému období o 9 % na 37.496.- tis. Kč. V následujících letech ale opět vzrostl o 7 % a v růstu pokračoval i v dalších sledovaných obdobích. Druhou největší položkou dlouhodobého majetku a zároveň i celkových aktiv je dlouhodobý finanční majetek, který si ve všech sledovaných obdobích

udržuje stabilní hodnotu v průměru 1.260.000.- tis. Kč. Dlouhodobé pohledávky se podílí na dlouhodobém majetku nejnižší mírou a jejich hodnota ve sledovaném období spíše fluktuuje. Nejznatelnější skok nastal v roce 2021, kdy poklesly o 65 % z 36.828.- tis. Kč na 12.964.- tis. Kč. V následujícím roce se však opět vyšplhaly na téměř stejnou hodnotu.

Oběžná aktiva se na celkových aktivech podílí přibližně 9 % a jejich nejvýznamnější položkou je krátkodobý finanční majetek. Ten každoročně narůstá průměrně o 15 % a v roce 2023 vykazoval hodnotu 959.924.- tis. Kč. Druhou největší položkou oběžných aktiv jsou krátkodobé pohledávky, které ve sledovaném období rostly až na hodnotu 523.864.- tis. Kč v roce 2022 o 76 % a hned v následujícím roce klesly o 18 % na 429.734.- tis. Kč. V průměru tvoří 3 % z celkové hodnoty aktiv. Poslední položkou oběžných aktiv a zároveň nejnižší položkou aktiv celkových jsou zásoby, které ve sledovaném období fluktovaly okolo hodnoty mediánu 3.294.- tis. Kč. V roce 2023 vykazovaly nejvyšší hodnotu 6.323.- tis. Kč což souvisí pravděpodobně s vydáním knih Dějiny města Zlín, které statutární město Zlín nechalo vyhotovit k příležitosti výročí 700 let od první písemné zmínky o Zlínu.

Tabulka 8 - Majetková struktura statutárního města Zlín (vlastní zpracování dle Monitor)

(v tis. Kč)	2019	2020	2021	2022	2023
AKTIVA	10 967 106	11 216 403	11 532 577	12 132 722	12 602 954
Dlouhodobý majetek	10 172 579	10 263 463	10 490 479	10 835 505	11 206 973
DNM	41 410	37 496	40 097	47 346	47 967
DHM	8 845 532	8 930 933	9 178 205	9 491 516	9 858 320
DFM	1 260 408	1 258 206	1 259 213	1 260 370	1 261 071
Dlouhodobé pohledávky	25 229	36 828	12 964	36 272	39 615
Oběžná aktiva	794 527	952 940	1 042 099	1 297 217	1 395 981
Zásoby	3 294	3 146	2 805	3 533	6 323
Krátkodobé pohledávky	243 301	279 380	298 436	523 864	429 734
Krátkodobý finanční majetek	547 933	670 414	740 858	769 821	959 924

Tabulka 9 - Vertikální a horizontální analýza majetkové struktury statutárního města Zlín
(vlastní zpracování dle Monitor)

(v tis. Kč)	Vertikální analýza					Horizontální analýza			
	2019	2020	2021	2022	2023	19/20	20/21	21/22	22/23
AKTIVA	100%	100%	100%	100%	100%	2%	3%	5%	4%
Dlouhodobý majetek	93%	92%	91%	89%	89%	1%	2%	3%	3%
DNM	0%	0%	0%	0%	0%	-9%	7%	18%	1%
DHM	81%	80%	80%	78%	78%	1%	3%	3%	4%
DFM	11%	11%	11%	10%	10%	0%	0%	0%	0%
Dlouhodobé pohledávky	0%	0%	0%	0%	0%	46%	-65%	180%	9%
Oběžná aktiva	7%	8%	9%	11%	11%	20%	9%	24%	8%
Zásoby	0%	0%	0%	0%	0%	-4%	-11%	26%	79%
Krátkodobé pohledávky	2%	2%	3%	4%	3%	15%	7%	76%	-18%
Krátkodobý finanční majetek	5%	6%	6%	6%	8%	22%	11%	4%	25%

6.2.2 Analýza finanční struktury

Pasiva obce, stejně jako aktiva, mají rostoucí charakter, jelikož se musí sobě navzájem rovnat.

Město používá k financování svých činností zejména vlastní kapitál, který se podílí na celkových zdrojích obce průměrně 93 %. Největší část vlastního kapitálu tvoří jmění účetní jednotky a upravující položky, které se na celkových pasivech podílí přibližně 79 % což z něj dělá s přehledem nejvyšší položku celkových pasiv obce, stejně jako tomu bylo v aktivech u dlouhodobého hmotného majetku.

Na složení pasiv se také významně podílí výsledek hospodaření, který je v každém ze sledovaných let kladný a má rostoucí trend. V roce 2023 dosáhl 17 % z celkového objemu pasiv. Ve složení výsledku hospodaření převažuje výsledek hospodaření předcházejících účetních období. Fondy účetní jednotky tvoří sice nejmenší ovšem stále velmi významnou část vlastního kapitálu. Například v roce 2022 jejich hodnota vzrostla o 56 % na 22.961.- tis. Kč a stále narůstá.

Cizí zdroje obce jsou tvořeny pouze závazky, protože obec nevytváří rezervy. V průměru tvoří 7 % celkové hodnoty pasiv a jejich tendence je spíše kolísavá. Dlouhodobé i krátkodobé závazky nabývají ve sledovaném období podobných hodnot s tím, že dlouhodobé závazky

jsou vyšší a jejich výše není tak stabilní jako výše krátkodobých závazků. Dlouhodobé závazky tvoří průměrně 4 % celkových pasiv a v letech 2019 – 2021 postupně klesaly až na hodnotu 287.879.- tis. Kč, ze které ale opět vzrostly až na hodnotu 605.915.- tis. Kč, které nabyly v roce 2023. Jejich výši nejvíce ovlivňují dlouhodobé úvěry a dlouhodobé přijaté zálohy na transfery, které se právě v průběhu sledovaných let poměrně výrazně navyšovaly. Krátkodobé závazky tedy tvoří o něco menší podíl na cizích zdrojích a na celkových pasivech se podílejí stabilně 3 %, nicméně jejich vývoj je rostoucí průměrně o 11 %. Největším dílem se na jejich hodnotě zasloužila výše krátkodobých přijatých záloh, výnosů příštích období a dohadných účtů pasivních.

Tabulka 10 - Finanční struktura statutárního města Zlín (vlastní zpracování dle Monitor)

(v tis. Kč)	2019	2020	2021	2022	2023
PASIVA	11 002 163	11 216 403	11 532 577	12 132 722	12 602 954
Vlastní kapitál	10 247 494	10 549 613	10 900 606	11 118 200	11 589 360
Jmění účetní jednotky a upravující položky	9 019 671	9 139 462	9 313 461	9 254 316	9 410 580
Fondy účetní jednotky	14 201	14 784	14 759	22 961	27 024
Výsledek hospodaření	1 213 622	1 395 366	1 572 386	1 840 923	2 151 755
Výsledek hospodaření běžného účetního období	141 549	181 744	177 020	268 537	310 832
Výsledek hospodaření předcházejících účetních období	1 072 072	1 213 622	1 395 366	1 572 386	1 840 923
Cizí zdroje	754 669	666 790	631 971	1 014 522	1 013 595
Rezervy	0	0	0	0	0
Dlouhodobé závazky	443 598	355 719	287 879	601 926	605 915
Krátkodobé závazky	276 015	311 071	344 092	412 597	407 679

Tabulka 11 - Vertikální a horizontální analýza finanční struktury statutárního města Zlín
(vlastní zpracování dle Monitor)

(v tis. Kč)	Vertikální analýza					Horizontální analýza			
	2019	2020	2021	2022	2023	19/20	20/21	21/22	22/23
PASIVA	100%	100%	100%	100%	100%	2%	3%	5%	4%
Vlastní kapitál	93%	94%	95%	92%	92%	3%	3%	2%	4%
Jmění účetní jednotky a upravující položky	82%	81%	81%	76%	75%	1%	2%	-1%	2%
Fondy účetní jednotky	0%	0%	0%	0%	0%	4%	0%	56%	18%
Výsledek hospodaření	11%	12%	14%	15%	17%	15%	13%	17%	17%
Výsledek hospodaření běžného účetního období	1%	2%	2%	2%	2%	28%	-3%	52%	16%
Výsledek hospodaření předcházejících účetních období	10%	11%	12%	13%	15%	13%	15%	13%	17%
Cizí zdroje	7%	6%	5%	8%	8%	-12%	-5%	61%	0%
Rezervy	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Dlouhodobé závazky	4%	3%	2%	5%	5%	-20%	-19%	109%	1%
Krátkodobé závazky	3%	3%	3%	3%	3%	13%	11%	20%	-1%

6.3 Analýza tokových ukazatelů

Analýza tokových ukazatelů se zabývá analýzou výnosů a nákladů, a dále pak analýzou cash flow. I zde je vhodné užití horizontální a vertikální analýzy.

Město ze zákona sestavuje i účetní výkaz zisku a ztráty, ve kterém jsou vykazovány výnosy a náklady za dané účetní období. Rozdílem těchto dvou je potom výsledek hospodaření, který se ovšem do celkové sumy výnosu nezapočítává, ale je vykazován v pasivech.

6.3.1 Analýza výnosů

Při analýze výnosů obce je na první pohled patrné, že výnosy ze sdílených daní a poplatků tvoří největší část celkových výnosů obce, a to téměř 73 % v průměru.

Celkové výnosy obce ve sledovaném období se meziročně průměrně zvyšují o 8 %. Největší nárůst zaznamenaly v roce 2022, kdy se zvýšily z 1.973.590,- tis. Kč na 2.280.762,- tis. Kč o 16 %. Na tomto zvýšení se podílely zejména výnosy z přecenění reálnou hodnotou, výnosy ze sdílené daně z přidané hodnoty a výnosy z ostatních sdílených daní a poplatků.

Výnosy z hlavní činnosti v průběhu sledovaného období s mírnými výkyvy rostou a tvoří průměrnou 15% část celkových výnosů.

Finanční výnosy se zdají být nejnižší výnosovou položkou, nicméně v roce 2021 skokově vzrostly o 2192 % a v roce 2022 dosáhly až na hodnotu 200.350.- tis. Kč, kdy tvořily téměř 10 % výnosů obce. Příčinou tohoto nárůstu je přecenění majetku v roce 2021 reálnou hodnotou, v čemž obec pokračovala i v následujícím roce.

Výnosy z transferů si po celou dobu sledovaného období udržují stabilní rostoucí hodnoty s výjimkou roku 2020, kdy dosahují nejvyšší hodnoty 256.657.- tis. Kč. Důvodem je vyplacení jednorázového kompenzačního bonusu v souvislosti s výpadkem daňových příjmů v důsledku pandemie COVID 19.

Tabulka 12 - Výnosy statutárního města Zlín (vlastní zpracování dle Monitor)

(v tis. Kč)	2019	2020	2021	2022	2023
Výnosy z hlavní činnosti	257 022	243 495	318 797	315 779	326 872
Finanční výnosy	11 868	5 031	115 306	200 350	34 755
Výnosy z transferů	141 951	256 657	178 288	164 775	169 828
Výnosy ze sdílených daní a poplatků	1 320 916	1 238 955	1 361 199	1 599 858	1 814 455
Výsledek hospodaření před zdaněním	177 564	213 843	220 719	315 263	357 437
Výsledek hospodaření běžného účetního období	141 549	181 744	177 020	268 537	310 832
Výnosy	1 731 756	1 744 137	1 973 590	2 280 762	2 345 909

Tabulka 13 - Vertikální a horizontální analýza výnosů statutárního města Zlín (vlastní zpracování dle Monitor)

(v tis. Kč)	Vertikální analýza					Horizontální analýza			
	2019	2020	2021	2022	2023	19/20	20/21	21/22	22/23
Výnosy z hlavní činnosti	15%	14%	16%	14%	14%	-5%	31%	-1%	4%
Finanční výnosy	1%	0%	6%	9%	1%	-58%	2192%	74%	-83%
Výnosy z transferů	8%	15%	9%	7%	7%	81%	-31%	-8%	3%
Výnosy ze sdílených daní a poplatků	76%	71%	69%	70%	77%	-6%	10%	18%	13%
Výsledek hospodaření před zdaněním	10%	12%	11%	14%	15%	20%	3%	43%	13%
Výsledek hospodaření běžného účetního období	8%	10%	9%	12%	13%	28%	-3%	52%	16%
Výnosy	100%	100%	100%	100%	100%	1%	13%	16%	3%

6.3.2 Analýza nákladů

Náklady obce ve sledovaném období poměrně stabilně rostou. Jednou z největších položek jsou náklady z hlavní činnosti, které tvoří průměrně 64 % celkových nákladů a svého maxima 1.349.712.- tis. Kč dosáhly v roce 2022. Příčinou této vysoké hodnoty bylo prodání dlouhodobého hmotného majetku.

Druhou největší položkou nákladů obce jsou náklady na transfery, které se v průběhu sledovaného období drží na průměrné hodnotě 33 % z celkové sumy nákladů. Největší nárůst zaznamenaly v roce 2023, kdy se jejich hodnota zvýšila o 19 %.

Finanční náklady se pohybují v průměru na 1 % z celkových nákladů a ve sledovaném období poměrně hodně kolísají. V roce 2019 jejich výši ovlivňovaly zejména náklady z přecenění reálnou hodnotou a v dalších letech zase rostly úroky, které tyto náklady dohnaly až k jejich maximální hodnotě v roce 2023.

Daň z příjmu se podílí na nákladech obce 2 % přičemž v průběhu let postupně narůstá průměrně o 8 %.

Tabulka 14 - Náklady statutárního města Zlín (vlastní zpracování dle Monitor)

(v tis. Kč)	2019	2020	2021	2022	2023
Náklady z hlavní činnosti	1 002 714	997 397	1 196 324	1 349 712	1 241 838
Finanční náklady	23 762	6 121	3 232	17 629	34 183
Náklady na transfery	527 715	526 775	553 314	598 158	712 451
Daň z příjmů	36 015	32 099	43 700	46 726	46 605
Náklady	1 590 207	1 562 393	1 796 570	2 012 225	2 035 078

Tabulka 15 - Vertikální a horizontální analýza nákladů statutárního města Zlín (vlastní zpracování dle Monitor)

(v tis. Kč)	Vertikální analýza					Horizontální analýza			
	2019	2020	2021	2022	2023	19/20	20/21	21/22	22/23
Náklady z hlavní činnosti	63%	64%	67%	67%	61%	-1%	20%	13%	-8%
Finanční náklady	1%	0%	0%	1%	2%	-74%	-47%	445%	94%
Náklady na transfery	33%	34%	31%	30%	35%	0%	5%	8%	19%
Daň z příjmů	2%	2%	2%	2%	2%	-11%	36%	7%	0%
Náklady	100%	100%	100%	100%	100%	-2%	15%	12%	1%

6.3.3 Analýza cash flow

V tabulce 11 je uveden vývoj cash flow (CF) ve zkrácené podobě, který je v jednotlivých letech rozdělen podle činností na peněžní toky z provozní činnosti, z dlouhodobých aktiv a z vlastního kapitálu, dlouhodobých závazků a dlouhodobých pohledávek.

Peněžní toky z provozní činnosti každoročně dosahují kladných hodnot. To značí, že ve sledovaných letech příjmy z provozní činnosti převýšily výdaje s touto činností spojené. Peněžní toky z dlouhodobých aktiv jsou naopak každoročně záporné, což značí, že obec pravidelně investuje do nákupu nového dlouhodobého majetku, ale starého se zbavuje v menší míře. Peněžní toky z vlastního kapitálu, dlouhodobých závazků a dlouhodobých pohledávek nabývají převážně kladných hodnot, kromě let 2020 a 2021, kdyby byly záporné.

Tabulka 16 – Vývoj toků peněžní hotovosti statutárního města Zlín (vlastní zpracování dle Monitor)

(v tis. Kč)	2019	2020	2021	2022	2023
Stav peněžních prostředků k 1. lednu	527 702	547 933	670 414	740 858	769 821
Peněžní toky z provozní činnosti	274 502	309 503	286 867	210 752	558 389
Peněžní toky z dlouhodobých aktiv	-306 417	-146 277	-197 726	-706 141	-438 253
Peněžní toky z vlastního kapitálu, dlouhodobých závazků a dlouhodobých pohledávek	52 146	-40 745	-18 697	524 352	69 967
Celková změna stavu peněžních prostředků	20 231	122 481	70 444	28 963	190 104
Stav peněžních prostředků k rozvahovému dni	547 933	670 414	740 858	769 821	959 924

6.4 Analýza poměrových ukazatelů

Poměrové ukazatele jsou základním nástrojem finanční analýzy. Umožňují získat rychlou představu o finanční situaci v obci. Poměrové ukazatele dávají do poměru různé položky rozvahy, výkazu zisků a ztráty, případně cash flow. V této kapitole naleznete podrobnou analýzu poměrových ukazatelů, které jsou pro analýzu hospodaření územních samosprávných celků vhodné a použitelné.

Hodny, ze kterých jsou ukazatele počítány, jsou hodnoty bez finančních prostředků příspěvkových organizací.

6.4.1 Analýza zadluženosti

Celková zadluženost neboli ukazatel věřitelského rizika, jako základní indikátor zadluženosti, by měla nabývat doporučené hodnoty do 25 %.

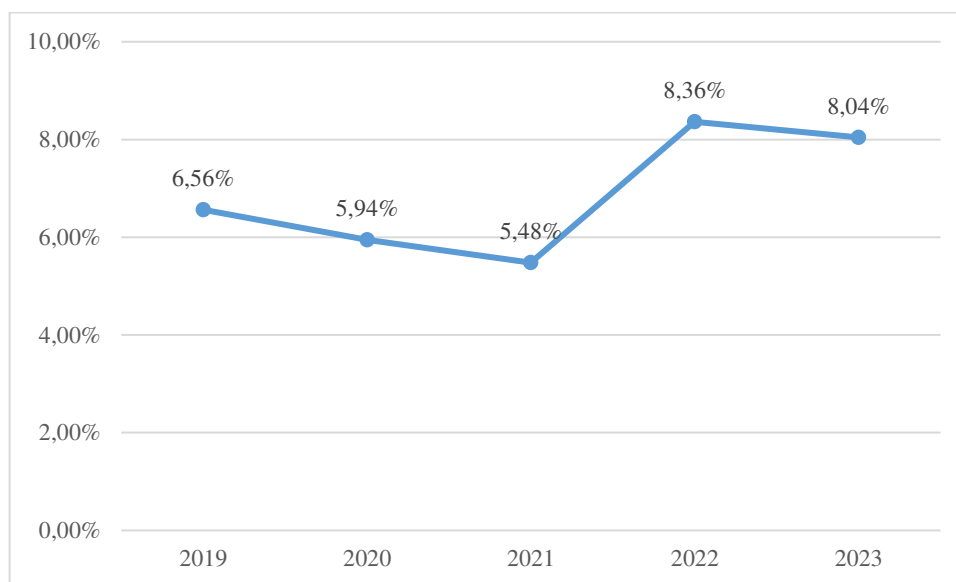
Celková zadluženost obce je výrazně pod hranicí doporučených hodnot. Hodnoty tohoto ukazatele se meziročně pohybují ve výši 7 %. V průběhu sledovaných let celková zadluženost mírně narůstala. Nízké hodnoty obecně dokazují, že se obec spoléhá spíše na financování svých aktivit z vlastních zdrojů, případně ze zdrojů, které jsou nenávratné.

Míra zadluženosti statutárního města Zlín dosahuje také velice nízkých hodnot a potvrzuje předchozí tvrzení. V případě rozhodnutí financovat aktiva z cizích zdrojů budou nároky věřitelů města Zlín ohroženy pouze minimálně.

Graf 7 názorně ukazuje, jak se celková zadluženost vyvíjela v čase.

Tabulka 17 - Analýza zadluženosti statutárního města Zlín (vlastní zpracování dle Monitor)

	2019	2020	2021	2022	2023
Míra zadluženosti	0,07	0,06	0,06	0,09	0,09
Finanční samostatnost	93 %	94 %	95 %	92 %	92 %
Celková zadluženost	7 %	6 %	5 %	8 %	8 %

Obrázek 8 - Celková zadluženost statutárního města Zlín (vlastní zpracování dle Monitor)

6.4.2 Analýza likvidity

Běžná likvidita obce se pohybuje nad horní hranicí doporučených hodnot a ve sledovaném období stále narůstá. Pohotová i hotovostní likvidita je na tom obdobně, ovšem její hodnoty

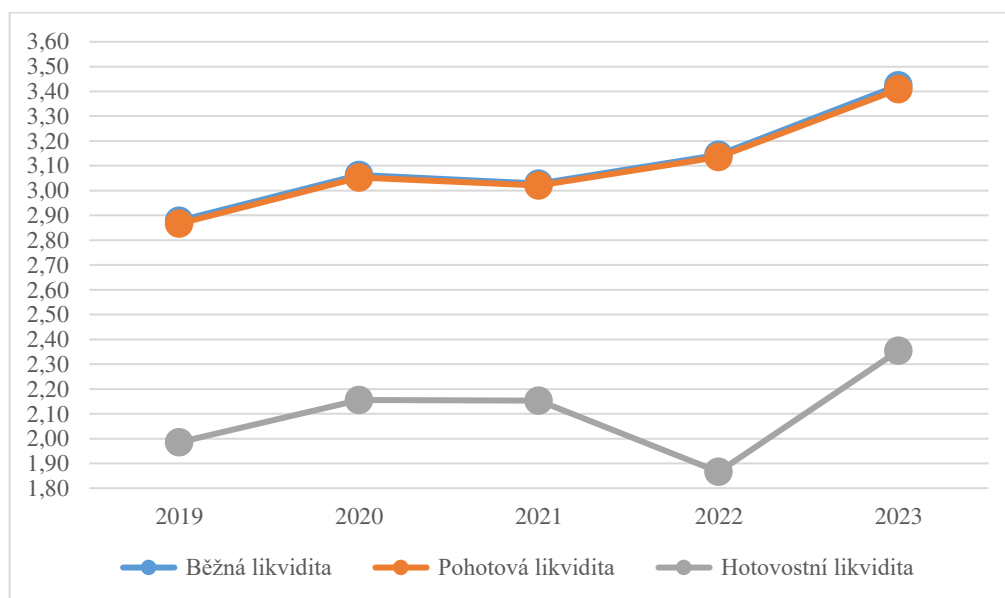
se od horní hranice doporučených hodnot odchyľují výrazněji. Vysoké hodnoty likvidity značí velký objem oběžných aktiv, které ale přináší pouze minimální úroky. Zejména jsou to finanční prostředky kumulované na účtu, kde ale v čase dochází k jejich znehodnocení.

Vysoké hodnoty likvidity jsou sice zárukou menšího rizika platební neschopnosti. Hodnoty ukazatelů ukazují, že město se těší velmi dobrému finančnímu zdraví z hlediska likvidnosti a má dostatek prostředků na pokrytí neočekávaných výdajů či pro nákladnější investice.

Likvidita počítaná z peněžních toků z provozní činnosti ovšem vykazuje výrazně nižších hodnot, je to především tím, že reálné peněžní toky obce jsou s jejími krátkodobými závazky velmi vyrovnané. Ukazatel je nižší také z toho důvodu, že nebere potaz prostředky zadržované na účtech, které jsou ale pro likviditu velice důležité.

Tabulka 18 - Analýza likvidity statutárního města Zlín (vlastní zpracování dle Monitor)

	2019	2020	2021	2022	2023
Běžná likvidita	2,88	3,06	3,03	3,14	3,42
Pohotová likvidita	2,87	3,05	3,02	3,14	3,41
Hotovostní likvidita	1,99	2,16	2,15	1,87	2,35
Likvidita z provozního CF	0,99	0,99	0,83	0,51	1,37

Obrázek 9 - Stupně likvidity statutárního města Zlín (vlastní zpracování dle Monitor)

6.4.3 Analýza autarkie

Jak už bylo zmíněno v teoretické části, autarkie hodnotí schopnost územních samospráv hradit náklady pomocí svých výnosů z hlavní činnosti, případně své výdaje svými příjmy. Hodnota tohoto ukazatele by měla být větší než 1.

Ukazatel autarkie počítaný z výnosů a nákladů dosahuje ve všech sledovaných letech hodnot vyšších, než je doporučeno. Tyto hodnoty znamenají, že obec přebytkem výnosů velmi dobře kryje všechny své náklady.

Autarkie počítaná z příjmů a výdajů dosahuje taktéž velmi dobrých hodnot a s výjimkou roku 2022 se pohybuje mírně nad doporučenou hodnotou. Obec své výdaje z příjmů kryje o něco méně efektivněji než náklady z výnosů. Důvodem je především hospodaření obce s přebytkovým rozpočtem. Nízkou hodnotu autarkie v roce 2022 vykazuje proto, že v tomto roce město hospodařilo ve schodkovém rozpočtem.

Tabulka 19 - Analýza autarkie statutárního města Zlín (vlastní zpracování dle Monitor)

	2019	2020	2021	2022	2023
Autarkie z V/N	1,09	1,12	1,10	1,13	1,15
Autarkie z P/V	1,02	1,12	1,08	0,92	1,07

6.5 Pravidlo rozpočtové odpovědnosti

Na základně zákona o pravidlech rozpočtové odpovědnosti je stanoveno pro obce tzv. fiskální pravidlo, podle kterého výše dluhu obce nesmí překročit 60 % z celkových průměrných příjmů za poslední 4 roky.

Město má v současné době 3 aktivní dlouhodobé úvěry, které postupně splácí. I přesto se těší dobrému finančnímu zdraví a jeho zadlužení je výrazně pod hranicí stanovenou zákonem. V roce 2022 sice hodnota vzrostla na 21,89 %, ale hned v dalším roce opět klesla pod 20 %. Obec tedy s veřejnými prostředky hospodaří velmi zodpovědně.

Tabulka 20 – Pravidlo rozpočtové odpovědnosti statutárního města Zlín (vlastní zpracování dle Monitor)

(v tis. Kč)	2021	2022	2023
Příjem v roce 2023	x	x	2 659 998
Příjem v roce 2022	x	2 278 729	2 278 729
Příjem v roce 2021	1 974 710	1 974 710	1 974 710
Příjem v roce 2020	1 896 783	1 896 783	1 896 783
Příjem v roce 2019	1 830 888	1 830 888	x
Příjem v roce 2018	1 763 862	x	x
Průměr příjmů za poslední 4 roky	1 866 561	1 995 277	2 202 555
Účet 451 - Dlouhodobé úvěry	205 464	436 827	436 827
Dluh celkem	205 464	436 827	436 827
Podíl dluhu k průměru příjmů	11,01 %	21,89 %	19,83 %

6.6 Soustava informativních a monitorujících ukazatelů (SIMU)

Jako poslední kapitola analýzy byla zpracována soustava informativních a monitorujících ukazatelů (SIMU), kterou každoročně sestavuje Ministerstvo financí ČR k hodnocení hospodaření územních samosprávných celků.

Protože, jak už bylo zmíněno v kapitole 3.4, v roce 2022 proběhla rozsáhlá změna ukazatelů SIMU jsou v tabulce zahrnuti jak ukazatele do roku 2021, tak nově platné ukazatele od roku 2022.

Tabulka 21 - Soustava informativních ukazatelů statutárního města Zlín (vlastní zpracování dle Monitor)

Informativní ukazatele	2018	2019	2020	2021	2022
Počet obyvatel	74 947,00	74 997,00	74 935,00	74 478,00	72 973,00
Běžné výdaje na obyvatele (v tis. Kč)	x	x	x	x	23
Finanční stabilita	x	x	x	x	0,94
Podíl vlastních příjmů na celkových příjmech	x	x	x	x	0,88
Podíl celkových konsolidovaných výdajů na běžných příjmech	x	x	x	x	1,16
Saldo příjmů a výdajů po konsolidaci (v tis. Kč)	x	x	x	x	-204 891
Provozní saldo (v tis. Kč)	x	x	x	x	460 764
Rozdíl provozního salda a uhrazených splátek dluhopisů a půjčených prostředků (v tis. Kč)	x	x	x	x	385 460
Podíl provozního salda k běžným příjmům (v %)	x	x	x	x	21,48 %
Provozní saldo na obyvatele (v tis. Kč)	x	x	x	x	6
Podíl investičních transferů na kapitálových výdajích	x	x	x	x	0,14
Podíl kapitálových výdajů na provozním saldu	x	x	x	x	1,73

Příjem celkem (po konsolidaci) (v tis. Kč)	1 763 862	1 830 888	1 896 783	1 974 710	x
Úroky (v tis. Kč)	6 574	9 209	4 855	2 515	x
Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků (v tis. Kč)	x	92 232	121 639	288 362	x
Dluhová služba celkem (v tis. Kč)	127 911	101 442	126 494	290 877	92 599
Ukazatel dluhové služby (v %)	7,25 %	5,54 %	6,67 %	14,73 %	4,06 %
Krytí dluhové služby	x	x	x	x	4,98
Průměr příjmů za poslední 4 roky (v tis. Kč)	1 591 919	1 676 934	1 772 078	1 866 561	x
Dluh (dříve zadluženost) (v tis. Kč)	375 445	361 592	283 261	205 464	440 441
Dluh na obyvatele (v tis. Kč)	x	x	x	x	6
Krytí dluhu	x	x	x	x	1,05
Aktiva celkem (v tis. Kč)	13 369 875	13 653 384	14 062 953	14 442 959	x
Cizí zdroje (v tis. Kč)	749 003	719 612	666 790	631 971	x
Oběžná aktiva (v tis. Kč)	754 490	794 527	952 940	1 042 099	x
Krátkodobé závazky (v tis. Kč)	270 057	276 015	311 071	344 092	x
Stav na bankovních účtech a v pokladnách (v tis. Kč)	515 533	534 716	656 123	721 226	746 838
Stav na bankovních účtech a v pokladnách zřízených PO (v tis. Kč)	210 565	250 165	233 635	279 236	315 749
Dluh zřízených PO (dříve zadluženost zřízených PO) (v tis. Kč)	0	0	0	40 447	143 930
Podíl cizích zdrojů bez dotačních záloh k celkovým aktivům (v %)	x	x	x	x	8,01 %

Čistá aktiva (v tis. Kč)	x	x	x	x	12 590 138
Čistá aktiva na obyvatele (v tis. Kč)	x	x	x	x	173
Okamžitá likvidita (v tis. Kč)	x	x	x	x	2

Pravidlo rozpočtové odpovědnosti obcí by nemělo překročit 60 %, podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům má maximální přípustnou hodnotu 25 % a běžná likvidita by neměla nabývat hodnot nižších než 1.

Město Zlín splňuje parametry u všech monitorujících ukazatelů velmi dobře.

Tabulka 22 - Soustava monitorujících ukazatelů statutárního města Zlín (vlastní zpracování dle Monitor)

Monitorující ukazatele	2018	2019	2020	2021	2022
Pravidlo rozpočtové odpovědnosti (v %)	23,58 %	21,56 %	15,98 %	11,01 %	21,89 %
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %)	5,60 %	5,27 %	4,74 %	4,38 %	9,68 %
Běžná likvidita (dříve celková likvidita)	2,79	2,88	3,06	3,03	2,87

7 PROJEKT REKONSTRUKCE DĚTSKÉHO ODDĚLENÍ KNIHOVNY NA JIŽNÍCH SVAZÍCH

Na nutnost rekonstrukce suterénu knihovny na Jižních Svazích, ve kterém se nachází její dětské oddělení bylo město Zlín upozorněno již v roce 2019 při přípravě rekonstrukce střechy a interiéru oddělení pro dospělé čtenáře. V roce 2022 si město nechalo vypracovat studii úpravu interiéru od Gabriely Goldové a návrh rozsahu stavebních prací s tím souvisejících. Dosud ale nebyl nalezen zdroj, z něž by rekonstrukci bylo možné financovat.

Rekonstrukce dětského oddělení pobočky knihovny na Jižních Svazích je také součástí Strategie rozvoje kultury a kreativních odvětví města Zlína na období 2023 – 2028. Přesněji je obsažena v cíli 1.1, opatření 1.1.3 Systematický rozvoj knihoven jako komunitních center lokalit.

7.1 Současný stav, důvody a cíle rekonstrukce

Knihovna se nachází v městské části Jižní Svahy (cca 20 000 obyvatel), největším městském sídlišti a je situována v těsné blízkosti ZŠ Okružní, Základní umělecké školy a v blízkém okolí jsou další základní i mateřské školy. V blízkosti je pošta, mnoho obchodů, restaurace, cukrárna a několik lékařských ordinací. Svou ideální polohou je přístupná pro široké spektrum uživatelů.

Oddělení pro děti v Knihovně Jižní Svahy je hojně využíváno především dětmi ze sousedních základních a mateřských škol či nedaleké základní umělecké školy, navštěvováno je širokou veřejností. Knihovnice zde pořádají oblíbený klub rodičů s malými dětmi, Večery s Andersenem nebo prázdninové dílny a řady dalších akcí, které dětem nabízejí alternativu kvalitního trávení volného času. Místní ZŠ a MŠ se pravidelně účastní nabízených vzdělávacích a kulturních akcí. Knihovna slouží také jako výstavní prostor pro výtvarný obor ZUŠ Jižní Svahy; tyto výstavy jsou u veřejnosti velmi oblíbené. Děti si do knihovny chodí půjčovat nejen knihy, ale také si čtou na místě, tráví zde svůj volný čas s kamarády, hrají deskové hry, učí se, zpracovávají domácí úkoly a referáty. Zároveň jim knihovna nabízí bezpečný prostor k čekání na mimoškolní aktivity.

Současná velikost prostor oddělení pro děti je ale velmi malá, zvláště pokud zde mají trávit čas rodiče s dětmi. Prostory také svou kapacitou limitují pořádání akcí.

Obrázek 10 - Interiér dětského oddělení v knihovně na Jižních Svazích (Goldová, 2022)

V roce 2020 proběhla rekonstrukce oddělení pro dospělé čtenáře, střechy a sociálního zařízení v přízemí Knihovny na Jižních Svazích. Knihovna na Jižních Svazích nabízí své služby čtenářům již od roku 1981. Vybavení suterénních prostor této knihovny je velmi zastaralé. V oddělení pro děti je zcela nevyhovující sociální zařízení, není zde k dispozici plošina pro imobilní děti a vůbec není počítáno s prostorem teenagery. Maminky s dětmi v knihovně nemají prostor pro přebalení dětí.

Obrázek 11 - Interiér dětského oddělení knihovny na Jižních Svazích (Goldová, 2022)

V suterénních prostorách je velmi málo denního světla, které je v knihovně velmi důležité. Zároveň jsou na oknech v dětském oddělení umístěny mříže. Zázemí pro zaměstnance je

nedostačující. Knihovnice nemají kuchyňku pro ohřátí jídla, ani odpočinkovou místnost. Suterénní prostory mají malou místnůstku – promítací kabinu, která již není k tomuto účelu využívána. Také zde není k dispozici výlevka a prostor pro skladování úklidových prostředků. Prostor chodby by mohl být lépe uzpůsoben pro zmíněné výstavy výkresů a prací dětí (žáků ZUŠ, místní ZŠ nebo i čtenářů knihovny).

Obrázek 12 - Chodba v suterénu knihovny na Jižních Svazích (Goldová, 2022)

Obrázek 13 - Okna dětského oddělení knihovny na Jižních Svazích (Goldová, 2022)

Prostřednictvím realizace projektu by město Zlín chtělo dětem i jejich rodičům či prarodičům nabídnout moderní prostor vybízející k posezení, prolistování knih, strávení volného času i studiu.

„Cílem rekonstrukce dětského oddělení je vytvoření prostoru s ohledem na narůstající požadavky jak uživatelů knihovny, tak zaměstnanců. Základem návrhu je zútulnit a prosvětlit prostor suterénu, čehož bude dosaženo výměnou oken, vytvořením nového rastrového stropu s vestavnými led svítidly odpovídajících parametrů, použitím výrazně barevné podlahoviny a světlých materiálů na nábytek.

Schodišťová hala je pojata jako vstupní prostor s možností odložení oděvů na šatní stěně, odpočivného sezení pro čtenáře a jejich doprovod a jako prezentační prostor výtvarných prací dětí (ZŠ, ZUŠ apod). Je zde navržený nový sádrokartonový podhled (namísto stávajícího tmavého dřevěného obkladu) s vestavným led osvětlením. Pod schodištěm je praktický skladovací prostor (stohovatelné židle a stoly, které se využívají jak v oddělení dětí, tak dospělých). Díky nové schodišťové plošině, umístěné na stávajícím schodišti, je knihovna přístupná i pro imobilní osoby.

Samotný prostor knihovny je dispozičně rozdělen s ohledem na využívání prostoru všech věkových kategorií (malé děti s doprovodem, školáci napříč ZŠ a SŠ). Kromě výdejního pultu, regálů a mobilních hrabadel nezbytných pro knihovnu, jsou zde navrženy multifunkční prvky. Pódium ve vstupní části slouží jak místo pro posezení malých dětí a jejich doprovodu, tak pro akce pořádané ve spolupráci s okolními ZŠ pro větší počet dětí (např. promítání a představení knižních novinek). Zvýšené patro (umístěné v části nynějšího prostoru skladu) slouží pro teenagery a vytváří koutek s počítači pod dohledem knihovnic.

Pro knihovnice je vytvořeno nové zázemí s mini kuchyňkou s možností ohřevu a skladování studených pokrmů, novým sociálním zázemím (v případě potřeby a po domluvě s knihovnicemi je možné využití i pro maminky, které potřebují přebalit malé děti). Zároveň mají knihovnice k dispozici část skladu, kterou budou využívat jako odpočinkovou místnost a částečně jako sklad pro oddělení dětí, např. potřeby pro výtvarné dílny.

Nezbytnou součástí rekonstrukce je oprava sociálního zázemí pro čtenáře, které v současné době vyhovuje pro špatný technický stav.

Sklad knihovny je vybaven dle aktuálních potřeb novými regály a pracovní místem s počítačem.“ (Goldová, 2022)

7.2 Náklady projektového řešení

Odhadovaná cena rekonstrukce je 12 mil. Kč bez DPH. Součástí této ceny jsou především stavební a bourací práce a terénní úpravy okolí budovy.

Město Zlín již také uvolnilo 671 tis. Kč pro přípravnou fázi projektu, přesněji pro zpracování projektu pro vydání stavebního povolení včetně nezbytné inženýrské činnosti, zpracování projektu pro realizaci a výběr zhotovitele včetně zpracování položkových rozpočtů a návrh interiéru včetně podkladů pro rozpočet.

Podrobnější rozpis nákladů na rekonstrukci naleznete v tabulce níže.

Tabulka 23 - Náklady na rekonstrukci dětského oddělení knihovny na JS (vlastní zpracování dle interních materiálů města)

v tis. Kč	Cena
Stavba (stavební práce, bourací práce apod.)	6 800
Elektromontáže	1 000
Zdravotně technické instalace	250
Ústřední topení	300
Vzduchotechnika a klimatizace	150
Vedlejší rozpočtové náklady	1 000
Interiér	2 500
Celkem	12 000

8 MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ INVESTIČNÍHO ZÁMĚRU

V této kapitole budou vymezeny jednotlivé zdroje, ze kterých by připadalo v úvahu záměr města financovat. Při konzultaci s vedoucí Odboru kultury a památkové péče Ing. Ryndovou a náměstkyní primátor Ing. Hladíkovou vyplynulo, že město preferuje pro financování tohoto projektu použít cizí zdroje financování. Nicméně pro komplexní pohled budou popsány i ostatní zdroje, ze kterých by bylo možné projekt financovat.

8.1 Vlastní zdroje

Financování z vlastních zdrojů pro město bezpochyby znamená asi největší zásah do jeho financí. Pro posouzení, zda je město schopné tento projekt financovat vlastními zdroji, poslouží výstupy finanční analýzy z kapitoly 6. Při analýze rozpočtu obce bylo zjištěno, že obec, až na jednu výjimku v roce 2022, hospodařila s přebytkovým rozpočtem, a to i v případech kdy byl plánovaný rozpočet schodkový. Všechny tyto přebytky se časem kumulují na účtu krátkodobého finančního majetku, který na konci roku 2023 vykazoval 959.924.- tis. Kč. Ve prospěch financování variantou z vlastních zdrojů je také hodnota provozního salda, která se každoročně zvyšuje a na konci roku 2023 vykazovala 499.195.- tis. Kč.

Tabulka 24 - Srovnání schváleného a skutečného rozpočtu statutárního města Zlín (vlastní zpracování dle Monitor)

v tis. Kč	2019		2020		2021		2022		2023	
	schválený	skutečnost	schválený	skutečnost	schválený	skutečnost	schválený	skutečnost	schválený	skutečnost
Příjmy	1 581 284	1 830 887	1 664 735	1 896 783	1 622 562	1 974 711	1 689 745	2 278 728	1 993 920	2 659 999
Daňové příjmy	1 310 700	1 393 205	1 390 605	1 306 531	1 341 955	1 438 512	1 385 173	1 680 603	1 669 929	1 915 902
Nedaňové příjmy	203 691	258 029	212 237	284 121	209 714	255 288	218 529	312 760	250 948	363 456
Kapitálové příjmy	12 800	24 444	2 800	9 563	11 800	38 750	13 800	17 782	800	12 943
Neinvestiční transfery	54 093	134 844	59 093	232 871	59 093	180 545	72 243	151 831	72 243	190 568
Investiční transfery	0	20 365	0	63 697	0	61 616	0	115 735	0	177 129
Výdaje	1 576 484	1 791 051	1 661 935	1 699 522	1 627 762	1 826 328	1 785 545	2 483 619	2 114 595	2 489 983
Běžné výdaje	1 364 792	1 458 150	1 427 627	1 479 730	1 451 144	1 513 094	1 518 462	1 684 430	1 682 793	1 970 731
Kapitálové výdaje	211 692	332 901	234 308	219 792	176 618	313 234	267 083	799 189	431 802	519 252
Saldo	4 800	39 836	2 800	197 261	-5 200	148 383	-95 800	-204 891	-120 675	170 016
Provozní saldo	203 692	327 928	234 308	343 793	159 618	361 251	157 483	460 764	310 327	499 195

Podle střednědobého výhledu na roky 2023 – 2025 město plánuje také přebytkové rozpočty. Vzhledem k velkému objemu peněžních prostředků kumulovaných na účtu krátkodobého majetku by město Zlín nemělo mít problém tuto investici financovat z vlastních zdrojů.

Financování tímto způsobem by také zlepšilo likviditu obce. Financování vlastními zdroji by tedy pro město Zlín nemělo být problém, protože se jedná o poměrně malou částku, která nebude velkým zásahem do už tak přebytkového rozpočtu města.

Tabulka 25 - Střednědobý výhled rozpočtu statutárního města Zlín 2023 – 2025 (vlastní zpracování dle Oficiální stránky města Zlína)

v tis. Kč	2023	2024	2025
Příjmy	2 036 000	2 092 000	2 098 500
Daňové příjmy	1 486 000	1 542 000	1 598 500
Nedaňové příjmy	240 000	240 000	240 000
Kapitálové příjmy	0	0	0
Přijaté transfery	310 000	310 000	260 000
Výdaje	1 586 000	1 592 000	1 648 500
Běžné výdaje	1 586 000	1 592 000	1 648 500
Kapitálové výdaje	0	0	0
Saldo	450 000	500 000	450 000

8.2 Dotace

Dotace je preferovaný způsob obce pro financování tohoto projektu, proto byl kladen důraz na výběr co nejvhodnějších dotačních titulů, ze kterých by bylo možné projekt financovat.

Jako jeden z vhodných dotačních programů byl vyhodnocen Integrovaný regionální operační program (IROP), má v současnosti 2 výzvy, které by byly pro financování rekonstrukce vhodné, a to 94. výzva IROP – Další vzdělávání – SC 4.1 (ITI) a 114. výzva IROP – Kultura – knihovny – SC 5.1 (CLLD).

Výzva 94 – Další vzdělávání byla vyhlášena 22. 6. 2023, zpřístupnění a příjem žádostí byl zahájen dne 13. 7. 2023 a žádosti mohou být podávány do 31. 12. 2027. Mezi oprávněnými žadateli jsou obce, tuto podmínku tedy statutární město Zlín splňuje. Tato obec musí být dále členem metropolitní oblasti/aglomerace (MO/A), což město Zlín, jakožto nositel nástroje integrovaných teritoriálních investic (ITI) pro Zlínskou aglomeraci splňuje, protože je jednou z 36 obcí v této aglomeraci. (94. výzva IROP - Další vzdělávání - SC 4.1 (ITI), 2023)

Výzva podporuje aktivity v oblasti zájmového a neformálního vzdělávání a celoživotního učení v rámci vybudování, modernizace a vybavení odborných prostor ve vazbě na přírodní vědy, polytechnické vzdělávání, cizí jazyky, práci s digitálními technologiemi v zařízeních pro zájmové a neformální vzdělávání a celoživotní učení. Podporovanými zařízeními jsou mimo jiné i základní knihovny dle zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon), ve znění

pozdějších předpisů, zapsané v evidenci knihoven k datu vyhlášení výzvy. (Specifická pravidla pro žadatele a příjemce, 2023)

Což pobočka Krajské knihovny Františka Bartoše na Jižních Svazích taktéž splňuje.

Časová způsobilost výdajů projektu je do 1. 1. 2021 do data ukončení realizace projektu, vzhledem k tomu, že projekt ještě realizován nebyl, tato podmínka je taktéž splněna. (Specifická pravidla pro žadatele a příjemce, 2023)

IROP provádí platby příjemcům dotace formou ex – post plateb. Struktura financování celkových způsobilých výdajů na území méně rozvinutých regionů je pro obce 85 % z EFRR a 15 % z vlastních zdrojů žadatelů. (Specifická pravidla pro žadatele a příjemce, 2023)

Výzva 114 – Kultura – knihovny má jako cílovou aktivitu rekonstrukci a vybavení obecních profesionálních knihoven, tomu bohužel pobočka Krajské knihovny Františka Bartoše na Jižních Svazích neodpovídá. Tato pobočka krajské knihovny pouze plní funkci základní knihovny ve smyslu § 11, odst. 4 knihovního zákona č. 257/2001 Sb. a není tak na seznamu profesionálních knihoven zřízených obcemi. (114. výzva IROP - Kultura - knihovny - SC 5.1 (CLLD), 2023)

Program rozvoje venkova je dalším zdrojem, ze kterého by mohlo být možné rekonstrukci financovat. V Programu rozvoje venkova na období 2014 – 2020 je Opatření 19 Podpora místního rozvoje na základě iniciativy LEADER (komunitně vedený místní rozvoj, který mimo jiné podporuje právě kulturní a spolková zařízení včetně knihoven. Nicméně tato podpora je určena pouze pro místní akční skupiny (MAS) a statutární město Zlín není jejich součástí, protože se řadí do měst nad 25 tis. obyvatel. (Program rozvoje venkova, 2023)

8.3 Bankovní úvěry

Jak už bylo řečeno v kapitole 4.3 financování úvěrem je považováno jako jedno z nejlepších forem financování. Pro územní samosprávné celky poskytuje úvěry hned několik komerčních bank.

Komerční banka nabízí obcím investiční úvěr na hmotný i nehmotný majetek. Úvěr je možno použít na nákup nových zařízení, technologie nebo realizaci stavby včetně projektů. Jedná se o účelový podnikatelský úvěr na financování investičních akcí, který je určen pro podnikatele, firmy a právnické osoby. Umožňuje poskytnutí úvěru až do výše smluvní ceny pořizovaného investičního majetku a nabízí možnost jednorázového nebo postupného čerpání úvěru. Úvěr je možno sjednat s pevnou nebo pohyblivou úrokovou sazbou a lze ho

čerpat jak v CZK tak ve vybraných cizích měnách. Také je možné vybrat si, jestli obec čerpat krátkodobý, střednědobý nebo dlouhodobý úvěr. (Investiční úvěr, 2024)

Československá obchodní banka má speciální účelový úvěr pro municipality a jejich financování. Účel úvěru je stanoven na modernizaci majetku, infrastrukturu a environmentální projekty. Čerpat jej lze jednorázově, ale i postupně a v nabídce je též individuální splátkový kalendář. ČSOB rovněž v rámci úvěru nabízí proplacení i již uhrazených faktur. (Nabídka pro obce, 2024)

Národní rozvojová banka poskytuje úvěry z Regionálního rozvojového fondu městům a obcím na území ČR na financování nepodnikatelských projektů zaměřených na zlepšení místní infrastruktury. Maximální výše tohoto úvěru je 30.000.- tis. Kč a je určen k financování až 100 % předpokládaných způsobilých výdajů projektu. Doba splatnosti je až 10 let a je také možnost odložit splátky až o 3 roky. Výhodné je rovněž předčasné splacení úvěru bez sankcí a poplatků a možnost kombinace úvěru s dotací. (Úvěr z RRF, 2024)

Úvěr lze použít k financování těchto aktivit (Úvěr z RRF, 2024):

- *„terénní úpravy, včetně přípravy území,*
- *výstavba městské dopravní a technické infrastruktury,*
- *dopravní infrastruktura,*
- *technická infrastruktura,*
- *sportovní, kulturní a vzdělávací zařízení včetně jejich vybavení, úpravy parků a volnočasových ploch.“*

9 DOPADY JEDNOTLIVÝCH ZDROJŮ FINANCOVÁNÍ NA HOSPODAŘENÍ OBCE

Následující kapitola se zaměřuje na modelování dopadů jednotlivých zdrojů financování na hospodaření obce s cílem najít optimální variantu podle požadavků města.

9.1 Vlastní zdroje

Jak již bylo zmíněno v úvodu kapitoly 8, statutární město Zlín neplánuje tuto investici financovat z **vlastních zdrojů**. Vyjdeme-li však z dosavadních poznatků, tato varianta je pro projekt velmi výhodná.

Na rok 2024 má město naplánováno schodkový rozpočet se saldem ve výši 256.506.- tis. Kč, které by se s investicí z vlastních zdrojů zvýšilo přibližně o 5 %

Tabulka 26 - Odhad rozpočtu statutárního města Zlín po financování z vlastního kapitálu (vlastní zpracování dle Monitor)

(v tis. Kč)	2023 schválený	2023 odhad
Příjmy	2 249 078	2 249 078
Daňové příjmy	1 880 835	1 880 835
Nedaňové příjmy	292 926	292 926
Kapitálové příjmy	1 000	1 000
Přijaté transfery	74 317	74 317
Výdaje	2 505 584	2 517 584
Běžné výdaje	1 899 321	1 899 321
Kapitálové výdaje	606 263	618 263
Saldo	-256 506	-268 506

Následující tabulka 27 zobrazuje odhad vývoje účtu krátkodobého finančního majetku po investici, při trendu růstu krátkodobých závazků meziročně o 3 % a okamžité likvidity. Ta sice v roce krytí financování z vlastních zdrojů klesne, ale stále zůstává nad doporučenou minimální hodnotou. Stejná, dokonce lepší, situace by měla nastat i v roce 2025.

Tabulka 27 - Odhad vývoje okamžité likvidity statutárního města Zlín (vlastní zpracování dle Monitor)

(v tis. Kč)	2024	2025
Příjmy	2 249 078	2 098 500
Výdaje	2 517 584	1 648 500
Saldo	-268 506	450 000
KFM	959 924	691 418
KFM po saldu	691 418	1 141 418
Odhad krátkodobých závazků	419 909	432 506
Okamžitá likvidita	1,65	2,64

Hodnotu okamžité likvidity si město Zlín udrží tím, že bude udržovat hodnotu účtu krátkodobého majetku alespoň v takové výši, v jaké jsou jeho krátkodobé závazky.

Z těchto informací tedy lze odhadnout, že statutární město Zlín nebude mít ani v budoucnu problém financovat své záměry z vlastních zdrojů, a že ani náročnější investice a pokrytí deficitního rozpočtu z prostředků účtu krátkodobého finančního majetku, by neohrozila jeho likviditu. Dokonce i z hlediska současného, ne moc příznivého, vývoje ekonomiky by použití vlastních prostředků neměl v budoucnu obci způsobit finanční problémy.

9.2 Dotace

V oblasti nenávratných cizích zdrojů financování je v současné době vhodný pouze jeden **dotační titul**, a to 94. výzva IROP – Další vzdělávání – SC 4.1 (ITI).

Tato dotace z Integrovaného regionálního operačního programu je vhodná především z toho důvodu, že pokryje způsobilé náklady projektu až do výše 85 % a prostředky jsou uvolňovány ex – post na základě vyúčtování výdajů na realizaci projektu. Spoluúčast ve výši 15 % z celkové částky ceny realizace projektu má obec možnost uhradit ze svých zdrojů.

Způsobilé výdaje projektu, které lze v dotaci vyúčtovat, jsou přímé výdaje na veškeré stavební úpravy a inženýrské sítě v rámci rekonstrukce dětského oddělení knihovny. Do těchto výdajů spadají výdaje na stavbu, elektromontáže, zdravotně technické instalace, ústřední topení, vzduchotechnika a klimatizace a vedlejší rozpočtové náklady. Způsobilé výdaje by tak činily 9.500.- tis. Kč, a maximální výše dotace ve výši 85 % mohla být 8.075.- tis. Kč. Zbylé 3.925.- tis. Kč by obec musela financovat sama z vlastních zdrojů, případně na jejich úhradu využít jiné možnosti návratného financování.

Tabulka 28 - Propočet způsobilých výdajů a maximální výše dotace (vlastní zpracování dle interních materiálů města; Specifická pravidla pro žadatele a příjemce, 2023)

v tis. Kč	Cena	Dotace
Stavba (stavební práce, bourací práce apod.)	6 800	6 800
Elektromontáže	1 000	1 000
Zdravotně technické instalace	250	250
Ústřední topení	300	300
Vzduchotechnika a klimatizace	150	150
Vedlejší rozpočtové náklady	1 000	1 000
Interiér	2 500	x
Celkem	12 000	9 500
Maximální částka dotace	x	8 075
Vlastní zdroje	x	1 425
Celková částka hrazená obcí	x	3 925

Tento způsob financování se zdá být ze všech nejvýhodnější. Nejen, že město získá poměrně velkou částku bez nutnosti jejího splacení, ale zbylé náklady projektu zatíží rozpočet obce ještě méně než vlastní financování celé částky. Obec tak získá ještě větší jistotu uchování si vysoké likvidity a současně bude její hospodaření méně ohroženo.

9.3 Bankovní úvěr

Poslední možností pokrytí nákladů projektu je financování pomocí **bankovního úvěru**. Přestože má město již 3 aktivní, dosud plně nesplacené, úvěry, jeho nízká zadluženost a vysoká likvidita by mu umožnila další úvěr získat bez problémů.

Úrokové podmínky úvěrů lze jen těžko posuzovat, protože banky své úrokové sazby nezveřejňují a posuzují konkrétní účel úvěru a rizikovost klienta, a teprve dle zjištěných poznatků nabízejí úrokovou sazbu na míru klientovi. Pro účely vyhodnocení dopadů tohoto druhu financování je tedy nutné úrokovou sazbu odhadnout. Odhad úrokové sazby je určen na základě referenční sazby PRIBOR 1M, která k 2. 4. 2024 činila 5,79 %.

Způsob financování bankovním úvěrem město využije v případě, že se mu nepodaří splnit podmínky dotační podpory, nebo na účel pokrytí spoluúčasti v kombinaci s podporou získanou z dotace.

První modelovou situací je čerpání úvěru na úhradu celé výše nákladů na realizaci záměru. Při výši úrokové sazby 5,79 %, výši úvěru 12 mil. Kč a době splatnosti 3 roky, je roční

splátka stanovena na 4.471.886,- Kč. Při takto stanoveném úvěru by obec přeplatila na úrocích cca 1,4 mil. Kč.

Tabulka 29 - Umořovací plán úvěru na 12.000.- tis. Kč (vlastní zpracování)

Rok	Počáteční hodnota	Roční splátka	Úrok	Úmor	Zůstatková hodnota
1	12 000 000	4 471 886	694 800	3 777 086	8 222 914
2	8 222 914	4 471 886	476 107	3 995 779	4 227 135
3	4 227 135	4 471 886	244 751	4 227 135	0
Celkem		13 415 658	1 415 658	12 000 000	

Predikce pravidla rozpočtové odpovědnosti byla provedena na základě výše počáteční hodnoty úvěru pro každý rok, na roky 2024 – 2026. Průměr příjmů za poslední 4 roky byl navýšen o 10 %, což je průměrný meziroční přírůstek příjmů statutárního města Zlína.

Tabulka 30 – Rozpočtová odpovědnost při úvěru na 12.000.- tis. Kč (vlastní zpracování dle Monitor)

(v tis. Kč)	2024	2025	2026
Průměr příjmů za poslední 4 roky	2 422 811	2 665 092	2 931 601
Dluh celkem	448 827	457 050	461 277
Podíl dluhu k průměru příjmů	18,53 %	17,15 %	15,73 %

Z tabulky 30 je zřetelné, že i při financování plné výše investice z úvěru, obec splňuje pravidlo rozpočtové odpovědnosti a k hranici 60 % se nepřibližuje ani z poloviny.

Druhou modelovou situací je čerpání úvěru na úhradu části nákladů, které nepokrývá dotace. Tato varianta financování je pro obec zdaleka nejvýhodnější, protože získá jak maximální výši dotační podpory, tak uhradí z návratných příjmů i míru spoluúčasti na dotaci. Při stejné výši úrokové sazby 5,79 %, výši úvěru 9,5 mil. Kč a době splatnosti 3 roky je roční splátka stanovena na 3.540.243,- Kč. Při takto stanoveném úvěru by obec přeplatila na úrocích cca 1,1 mil. Kč.

Tabulka 31 – Umořovací plán úvěru na 9.500.- tis. Kč (vlastní zpracování)

Rok	Počáteční hodnota	Roční splátka	Úrok	Úmor	Zůstatková hodnota
1	9 500 000	3 540 243	550 050	2 990 193	6 509 807
2	6 509 807	3 540 243	376 918	3 163 325	3 346 482
3	3 346 482	3 540 243	193 761	3 346 482	0
Celkem		10 620 729	1 120 729	9 500 000	

Tabulka 32 ukazuje, že i u této varianty financování obec splňuje pravidlo rozpočtové odpovědnosti, ovšem hodnota tohoto ukazatele se oproti předchozí variantě výrazně nemění.

Tabulka 32 – Rozpočtová odpovědnost při úvěru na 9.500.- tis. Kč (vlastní zpracování dle Monitor)

(v tis. Kč)	2024	2025	2026
Průměr příjmů za poslední 4 roky	2 422 811	2 665 092	2 931 601
Dluh celkem	446 327	452 837	456 183
Podíl dluhu k průměru příjmů	18,42 %	16,99 %	15,56 %

10 NÁVRH VHODNÉHO ZPŮSOBU FINANCOVÁNÍ A ZHODNOCENÍ JEHO DOPADŮ NA HOSPODAŘENÍ OBCE

Investiční projekt statutárního města Zlína na rekonstrukci dětského oddělení v pobočce KKFB na Jižních Svazích doporučuji městu financovat kombinací dotačního titulu pro Další vzdělávání z IROP a bankovního úvěru. Z důvodu, že zástupci města Zlína vyjádřili záměr nevyužívat k financování tohoto projektu vlastní zdroje, jeví se tento způsob jako optimální.

Dotační titul pomůže městu zainvestovat až 85 % způsobilých výdajů projektu a zbylých 15 %, které připadají na spoluúčast, obec zafinancuje z bankovního úvěru. Nepoužitím vlastních zdrojů sice může dojít ke snížení likvidity, ale obec je na tom v tomto ohledu tak dobře, že její snížení bude jen velmi nepatrné. Ve prospěch této varianty hovoří i pravidlo rozpočtové odpovědnosti, které ukazuje, že i se zadlužením bude obec stále finančně zdravá a celkový dluh bude v únosných mezích.

V případě, že by město hradilo celou investici z vlastních zdrojů, snížil by se mu nakumulovaný zůstatek finančních prostředků na účtu krátkodobého finančního majetku, a tyto prostředky by mohly chybět při další, větší investici, kterou město plánuje. Vzhledem k již zmiňované Strategii rozvoje kultury města Zlína a jejímu akčnímu plánu je jasné, že město má v plánu do kultury a kulturního dění ve městě v dalších letech významně investovat, proto také dává smysl, že v tomto kontextu chce využít každou možnost nenávratných zdrojů financování, které by pokryly tyto aktivity.

Pokud město k financování, k částce, která připadne na spoluúčast, použije úvěr, který poskytuje Národní rozvojová banka, má navíc možnost si splácení odložit až o 3 roky a sama banka zmiňuje, že je tento úvěr možné kombinovat s dotací.

Výše zmíněný dotační titul je sice účtován formou ex – post, tedy město musí nejdříve všechny náklady vynaložit ze svých vlastních zdrojů, a teprve po jejich vyúčtování je částka dotace vyplacena, tato skutečnost by nicméně na hospodaření obce neměla mít negativní vliv. Jak již bylo zmíněno v podkapitole 9.1, financování z vlastních zdrojů zvýší likviditu města a město je také schopné se velmi rychle vrátit na původní hodnotu krátkodobého finančního majetku, kterou mělo před touto investicí.

Projekt rekonstrukce dětského oddělení knihovny na Jižních Svazích sám o sobě není pro město velmi nákladný, ale v optice jeho plánů do kultury investovat i v budoucnu je tedy výhodné a žádoucí jej investovat z nenávratných, potažmo z kombinace nenávratných a návratných, zdrojů. Zrekonstruovaný objekt by měl být místem, které budou děti i teenageři

rádi navštěvovat, bude mít kapacitu pro konání vzdělávacích a kulturních akcí a zaměstnanci budou mít zlepšené pracovní podmínky.

ZÁVĚR

Je velmi důležité, aby děti i teenageři měli bezpečné a hezké prostory, kde se budou moci setkávat se svými spolužáky a kamarády, věnovat se studiu i zábavě, rozvíjet svou fantazii čtením knih nebo čekat na mimoškolní aktivity. Toto místo by po realizaci rekonstrukce měla poskytovat právě pobočka KKFB na Jižních Svazích a její dětské oddělení.

Cílem této diplomové práce bylo najít takový zdroj financování tohoto projektu, které bude pro statutární město Zlín nejvíce výhodně a bude mít nejmenší dopad na jeho hospodaření.

V první části této diplomové práce jste se mohli dočíst o základních pojmech z oblasti územní samosprávy a základních územních samosprávných celků. Tato teorie je nezbytná pro uvedení do tématu hospodaření obcí a jejich financování. Dále byly definovány základní metody, prvky a ukazatele finanční analýzy, a pro dokreslení celého obrazu i vymezení rozličných možností financování, ze kterých mají obce na výběr.

Na těchto, v teoretické části postavených, základech staví finanční analýza hospodaření obce, která ukázala, že město Zlín se těší velmi dobrému finančnímu zdraví, se svým majetkem nakládá hospodárně a je finančně soběstačné. V analyzovaném období od roku 2019 do roku 2023 město hospodařilo s přebytkovým rozpočtem, a ukázalo, že si dokáže vytvořit finanční polštář, který může využít v případě neočekávaných výdajů. Analýza dále rozebírá základní ukazatele jako je zadluženost, likvidita, nebo autarkie, a také pro veřejný sektor nezbytnou analýzu SIMU a pravidla rozpočtové odpovědnosti. Z hlediska všech těchto ukazatelů je patrné, že město dobře hospodáří se svými výnosy a s jejich pomocí dokáže pokrýt náklady. Zodpovědnost města v hospodaření se promítá především do ukazatele rozpočtové odpovědnosti, protože se mu daří poměr dluhu k průměrným příjmům za poslední čtyři roky držet pod kritickou hladinou, a to i přes to, že dlouhodobě využívá úvěrového financování.

Projektová část byla nejdůležitější částí celé práce. Uvedení do současné situace v rekonstruovaném objektu a nákladů řešení následovalo vymezení možností financování, které obec k tomuto účelu může využít. Během analýzy bylo zjištěno, že dobrým způsobem by bylo financování z vlastních zdrojů, nicméně město hledalo spíše variantu financování z cizích zdrojů. Proto byl jako optimální způsob financování zvolen úvěr v kombinaci s dotací z IROP ve výzvě pro Další vzdělávání, který byl z hlediska finančního zdraví a zatížení hodnocen nejvíce pozitivně.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

94. výzva IROP - Další vzdělávání - SC 4.1 (ITI), 2023. Online. In: IROP - Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Dostupné z: <https://irop.gov.cz/cs/vyzvy-2021-2027/vyzvy/94vyzvairop>. [cit. 2024-04-18].

114. výzva IROP - Kultura - knihovny - SC 5.1 (CLLD), 2023. Online. In: IROP - Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Dostupné z: <https://irop.gov.cz/cs/vyzvy-2021-2027/vyzvy/114vyzvairop>. [cit. 2024-04-18].

ČESKO, 2000a. *Zákon č. 128 ze dne 15. 5. 2000, o obcích (obecní zřízení)*. Online. In: *Zákony pro lidi*. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>. [cit. 2024-04-18].

ČESKO, 2000b. *Zákon č. 243 ze dne 9. 8. 2000, o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní)*. Online. In: *Zákony pro lidi*. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-243>. [cit. 2024-04-18].

ČESKO, 2000c. *Zákon č. 250 ze dne 9. 8. 2000, o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů*. Online. In: *Zákony pro lidi*. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-250>. [cit. 2024-04-18].

ČESKO, 2001. *Zákon č. 491 ze dne 31. 12. 2001, o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů*. Online. In: *Zákony pro lidi*. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-491>. [cit. 2024-04-18].

ČESKO, 2017. *Zákon č. 23 ze dne 6. 2. 2017, o pravidlech rozpočtové odpovědnosti*. Online. In: *Zákony pro lidi*. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2017-23>. [cit. 2024-04-18].

ČESKO, 2021. *Vyhláška č. 412 ze dne 23. 11. 2021, o rozpočtové skladbě*. Online. In: *Zákony pro lidi*. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2021-412>. [cit. 2024-04-18].

ČESKOSLOVENSKO, 1990. *Zákon č. 565 ze dne 28. 12. 1990, Zákon České národní rady o místních poplatcích*. Online. In: *Zákony pro lidi*. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-565>. [cit. 2024-04-18].

DotaceEU – Programové období 2021 – 2027, 2023. Online. In: *DotaceEU*. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/kohezni-politika-po-roce-2020>. [cit. 2024-04-18].

Druhy obcí, 2024. Online. In: Is.mendelu.cz. Dostupné z: https://is.mendelu.cz/eknihovna/opory/zob-raz_cast.pl?cast=62930. [cit. 2024-04-18].

GOLDOVÁ, Gabriela, 2022. *Knihovna Jižní Svahy Zlín studie interiéru dětského oddělení*.

GRUBER, Jonathan, [2019]. *Public finance and public policy*. Sixth edition. New York: Worth publishers. ISBN 9781319105259.

HAMERNÍKOVÁ, Bojka a MAAAYTOVÁ, Alena, 2010. *Veřejné finance*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika. ISBN 9788073574970.

Historie, 2024. Online. In: Linka SOS, Zlín. Dostupné z: <https://soszlin.cz/historie>. [cit. 2024-04-18].

KADERÁBKOVÁ, Jaroslava a PEKOVÁ, Jitka, 2012. *Územní samospráva - udržitelný rozvoj a finance*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika. ISBN 9788073579104.

Katalog poskytovatelů sociálních služeb, 2023. Online. In: Oficiální stránky města Zlína. Dostupné z: <https://www.zlin.eu/file/648c425a1a441f7b826c7bc3>. [cit. 2024-04-18].

KOUDELKA, Zdeněk, 2007. *Samospráva*. Praha: Linde. ISBN 9788072016655.

Kultura, 2024. Online. In: Turistický informační portál města Zlína. Dostupné z: <http://www.ic-zlin.cz/24746-kultura>. [cit. 2024-04-18].

LOUDA, Tomáš a GROSPÍČ, Jiří, 2010. *Partnerství veřejného a soukromého sektoru: právní a ekonomické aspekty*. Ediční řada Ústavu státu a práva AVČR. Praha: Ústav státu a práva AV ČR. ISBN 9788090402485.

MÁČE, Miroslav, 2012. *Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu*. Grada. ISBN 978-80-247-3637-2. Dostupné také z: <https://www.bookport.cz/AccountSaml/SignIn/?idp=https://shibboleth.utb.cz/idp/shibboleth&returnUrl=/kniha/ucetnictvi-pro-uzemni-samospravne-celky-prispevkove-organizace-a-organizacni-slozky-statu-1961/>

Monitoring hospodaření územních samosprávných celků, 2022. Online. In: Ministerstvo financí ČR. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/rozpocetova-politika/uzemni-rozpocety/hospodareni-uzemnich-rozpocetu/monitoring-hospodareni-uzemnich-samospra>. [cit. 2024-04-18].

Nabídka pro obce, 2024. Online. In: ČSOB. Dostupné z: <https://www.csob.cz/firmy/bezne-ucty/nabidka-pro-obce>. [cit. 2024-04-18].

O nás, 2024. Online. In: Živý Zlín - kulturní a kreativní centrum. Dostupné z: <https://www.kulturazlin.cz/o-nas/>. [cit. 2024-04-18].

O nemocnici, 2024 Online. In: Krajská nemocnice T. Bati. Dostupné z: <https://www.kntb.cz/o-nemocnici>. [cit. 2024-04-18].

Oddělení a lékaři, 2024. Online. In: Zlínská poliklinika. Dostupné z: <https://www.zlinskapoliklinika.cz/>. [cit. 2024-04-18].

OCHRANA, František; PAVEL, Jan a MAAAYTOVÁ, Alena, 2015. *Veřejné finance: v teorii a praxi*. Grada. ISBN 978-80-247-5561-8. Dostupné také z: <https://www.bookport.cz/AccountSaml/SignIn/?idp=https://shibboleth.utb.cz/idp/shibboleth&returnUrl=/kniha/verejne-finance-1306/>

OCHRANA, František; PAVEL, Jan a VÍTEK, Leoš, 2010. *Veřejný sektor a veřejné finance: Financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. Grada. ISBN 978-80-247-3228-2. Dostupné také z: <https://www.bookport.cz/AccountSaml/SignIn/?idp=https://shibboleth.utb.cz/idp/shibboleth&returnUrl=/kniha/verejny-sektor-a-verejne-finance-460/>

OTRUSINOVÁ, Milana a KUBÍČKOVÁ, Dana, 2011. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví*. C.H. Beck pro praxi. V Praze: C.H. Beck. ISBN 9788074003424.

PAVELKOVÁ, Drahomíra; KNÁPKOVÁ, Adriana; ŠTEKER, Karel a REMEŠ, Daniel. *Finanční analýza: Komplexní průvodce s příklady - 3., kompletně aktualizované vydání*. Grada, 2017. ISBN 978-80-271-0563-2. Dostupné také z: <https://www.bookport.cz/AccountSaml/SignIn/?idp=https://shibboleth.utb.cz/idp/shibboleth&returnUrl=/kniha/financni-analyza-4265/>

PEKOVÁ, Jitka, 2011. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika. ISBN 9788073576141.

PEKOVÁ, Jitka; JETMAR, Marek a TOTH, Petr, 2019. *Veřejný sektor, teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7598-209-4.

Program rozvoje venkova, 2023. Online. In: Informace pro knihovny. Dostupné z: <https://ipk.nkp.cz/programy-podpory/program-rozvoje-venkova>. [cit. 2024-04-18].

PROVAZNÍKOVÁ, Romana, 2015. *Financování měst, obcí a regionů - teorie a praxe: 3. aktualizované a rozšířené vydání*. Grada. ISBN 978-80-247-5608-0. Dostupné také z: <https://www.bookport.cz/AccountSaml/SignIn/?idp=https://shibboleth.utb.cz/idp/shibboleth&returnUrl=/kniha/financovani-mest-obci-a-regionu-teorie-a-praxe-2513/>

Přehled kulturních organizací, 2024. Online. In: Oficiální stránky města Zlína. Dostupné z: <https://www.zlin.eu/prehled-kulturnich-organizaci>. [cit. 2024-04-18].

Rada města Zlína, 2024. Online. In: Oficiální stránky města Zlína. Dostupné z: <https://www.zlin.eu/rada-mesta-zlina>. [cit. 2024-04-18].

ROSEN, Harvey S.; GAYER, Ted a CIVAN, Abdülkadir, [2014]. *Public finance*. Tenth edition. McGraw-Hill series in economics. Maidenhead: McGraw-Hill Education. ISBN 9780077154691.

ŘEZNÍČKOVÁ, Kristýna, 2019. *Financování a hospodaření územních samosprávných celků*. V Olomouci: Univerzita Palackého. ISBN 9788024455488.

Specifická pravidla pro žadatele a příjemce, 2023. Online. In: IROP - Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Dostupné z: <https://irop.gov.cz/getmedia/3ef73411-05dd-4784-b70f-f1face5830cf/94-vyzva-DALSI-VZDELAVANI-ITI-specificka-pravidla.pdf.aspx?ext=.pdf>. [cit. 2024-04-18].

Sport a Relax, 2024. Online. In: Turistický informační portál města Zlína. Dostupné z: <http://www.ic-zlin.cz/24667-sport-relax>. [cit. 2024-04-18].

Statutární město Zlín, 2024. Online. In: Monitor. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00283924/prehled?rad=t&obdobi=2402>. [cit. 2024-04-18].

Stálá expozice FA, 2024. Online. In: Zlinfest.cz. Dostupné z: <https://www.zlinfest.cz/25543-expozice-kabinet-filmove-historie>. [cit. 2024-04-18].

Střední školy - Seznam středních škol (Soukromá) Zlín, 2024. Online. In: SeznamŠkol.eu Dostupné z: <https://www.seznamskol.eu/typ/stredni-skola/?t=soukroma&kraj=zlinsky&okres=zlin>. [cit. 2024-04-18].

Škola pro život - Základní škola Zlín, Mostní, 2020. Online. Dostupné z: <https://www.zsp-mostni.cz/>. [cit. 2024-04-18].

Úvěr z RRF, 2024. Online. In: NRB. Dostupné z: <https://www.nrb.cz/produkt/uver-z-rrf/>. [cit. 2024-04-18].

Základní informace o Zlíně, 2016. Online. In: Turistický informační portál města Zlína. Dostupné z: <http://www.ic-zlin.cz/24990-zakladni-informace-o-zline>. [cit. 2024-04-18].

Zastupitelstvo města Zlína, 2024. Online. In: Oficiální stránky města Zlína. Dostupné z: <https://www.zlin.eu/zastupitelstvo-mesta-zlina-0>. [cit. 2024-04-18].

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CF	cash flow
CLLD	komunitně vedený místní rozvoj
ČR	Česká republika
ČSOB	Československá obchodní banka
DPH	daň z přidané hodnoty
DSO	dobrovolný svazek obcí
EFRR	Evropský fond pro regionální rozvoj
EU	Evropská unie
FA	Filmové ateliéry
IROP	Integrovaný regionální operační program
ITI	integrované teritoriální investice
KKFB	Krajská knihovna Františka Bartoše
MAS	místní akční skupina
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MO/A	metropolitní oblast/aglomerace
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠ	mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
PAS	poruchy autistického spektra
PPP	Public Private Partnership
RRF	Regionální rozvojový fond
SIMU	Systém informativních a monitorujících ukazatelů
SC	specifický cíl
SŠ	střední škola

UTB	Univerzita Tomáše Bati
ÚSC	územní samosprávný celek
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obrázek 1 - Koncepce rozpočtové skladby (Provazníková, 2015, s. 104).....</i>	<i>26</i>
<i>Obrázek 2 - Pět cílů hlavní investiční politiky EU (vlastní zpracování dle DotaceEU – Programové období 2021 - 2027, 2021).....</i>	<i>48</i>
<i>Obrázek 3 - Znak města Zlín (Základní informace o Zlíně, 2016) .....</i>	<i>53</i>
<i>Obrázek 4 - Vlajka města Zlín (Základní informace o Zlíně, 2016) .....</i>	<i>53</i>
<i>Obrázek 5 - Umístění města Zlín na mapě ČR (Základní informace o Zlíně, 2016) .....</i>	<i>54</i>
<i>Obrázek 6 - Vývoj rozpočtu statutárního města Zlín v čase (vlastní zpracování dle Monitor) .....</i>	<i>58</i>
<i>Obrázek 7 - Vertikální analýza příjmů statutárního města Zlín (vlastní zpracování dle Monitor).....</i>	<i>60</i>
<i>Obrázek 8 - Celková zadluženost statutárního města Zlín (vlastní zpracování dle Monitor) .....</i>	<i>69</i>
<i>Obrázek 9 - Stupně likvidity statutárního města Zlín (vlastní zpracování dle Monitor) .....</i>	<i>70</i>
<i>Obrázek 10 - Interiér dětského oddělení v knihovně na Jižních Svazích (Goldová, 2022) .</i>	<i>76</i>
<i>Obrázek 11 - Interiér dětského oddělení knihovny na Jižních Svazích (Goldová, 2022) ....</i>	<i>76</i>
<i>Obrázek 12 - Chodba v suterénu knihovny na Jižních Svazích (Goldová, 2022) .....</i>	<i>77</i>
<i>Obrázek 13 - Okna dětského oddělení knihovny na Jižních Svazích (Goldová, 2022).....</i>	<i>77</i>

SEZNAM TABULEK

<i>Tabulka 1 – Algoritmy soustavy informativních a monitorujících ukazatelů (Monitoring hospodaření územních samosprávných celků, 2022)</i>	43
<i>Tabulka 2 - Alokace národních programů (vlastní zpracování dle DotaceEU – Programové období 2021- 2027, 2021)</i>	49
<i>Tabulka 3 - Základní údaje o městě Zlíně (vlastní zpracování dle Základní informace o Zlíně, 2016)</i>	54
<i>Tabulka 4 - Rozpočet statutárního města Zlín (vlastní zpracování dle Monitor)</i>	59
<i>Tabulka 5 - Příjmy statutárního města Zlín (vlastní zpracování dle Monitor)</i>	59
<i>Tabulka 6 - Výdaje statutárního města Zlín (vlastní zpracování dle Monitor)</i>	60
<i>Tabulka 7 - Vertikální analýza výdajů statutárního města Zlín (vlastní zpracování dle Monitor)</i>	61
<i>Tabulka 8 - Majetková struktura statutárního města Zlín (vlastní zpracování dle Monitor)</i>	62
<i>Tabulka 9 - Vertikální a horizontální analýza majetkové struktury statutárního města Zlín (vlastní zpracování dle Monitor)</i>	63
<i>Tabulka 10 - Finanční struktura statutárního města Zlín (vlastní zpracování dle Monitor)</i>	64
<i>Tabulka 11 - Vertikální a horizontální analýza finanční struktury statutárního města Zlín (vlastní zpracování dle Monitor)</i>	65
<i>Tabulka 12 - Výnosy statutárního města Zlín (vlastní zpracování dle Monitor)</i>	66
<i>Tabulka 13 - Vertikální a horizontální analýza výnosů statutárního města Zlín (vlastní zpracování dle Monitor)</i>	66
<i>Tabulka 14 - Náklady statutárního města Zlín (vlastní zpracování dle Monitor)</i>	67
<i>Tabulka 15 - Vertikální a horizontální analýza nákladů statutárního města Zlín (vlastní zpracování dle Monitor)</i>	67
<i>Tabulka 16 – Vývoj toků peněžní hotovosti statutárního města Zlín (vlastní zpracování dle Monitor)</i>	68
<i>Tabulka 17 - Analýza zadluženosti statutárního města Zlín (vlastní zpracování dle Monitor)</i>	69
<i>Tabulka 18 - Analýza likvidity statutárního města Zlín (vlastní zpracování dle Monitor)</i> ..	70
<i>Tabulka 19 - Analýza autarkie statutárního města Zlín (vlastní zpracování dle Monitor)</i> .	71
<i>Tabulka 20 – Pravidlo rozpočtové odpovědnosti statutárního města Zlín (vlastní zpracování dle Monitor)</i>	71
<i>Tabulka 21 - Soustava informativních ukazatelů statutárního města Zlín (vlastní zpracování dle Monitor)</i>	72
<i>Tabulka 22 - Soustava monitorujících ukazatelů statutárního města Zlín (vlastní zpracování dle Monitor)</i>	74

<i>Tabulka 23 - Náklady na rekonstrukci dětského oddělení knihovny na JS (vlastní zpracování dle interních materiálů města) .....</i>	<i>79</i>
<i>Tabulka 24 - Srovnání schváleného a skutečného rozpočtu statutárního města Zlín (vlastní zpracování dle Monitor) .....</i>	<i>80</i>
<i>Tabulka 25 - Střednědobý výhled rozpočtu statutárního města Zlín 2023 – 2025 (vlastní zpracování dle Oficiální stránky města Zlína) .....</i>	<i>81</i>
<i>Tabulka 26 - Odhad rozpočtu statutárního města Zlín po financování z vlastního kapitálu (vlastní zpracování dle Monitor) .....</i>	<i>84</i>
<i>Tabulka 27 - Odhad vývoje okamžité likvidity statutárního města Zlín (vlastní zpracování dle Monitor) .....</i>	<i>85</i>
<i>Tabulka 28 - Propočet způsobilých výdajů a maximální výše dotace (vlastní zpracování dle interních materiálů města; Specifická pravidla pro žadatele a příjemce, 2023) .....</i>	<i>86</i>
<i>Tabulka 29 - Umořovací plán úvěru na 12.000.- tis. Kč (vlastní zpracování) .....</i>	<i>87</i>
<i>Tabulka 30 – Rozpočtová odpovědnost při úvěru na 12.000.- tis. Kč (vlastní zpracování dle Monitor) .....</i>	<i>87</i>
<i>Tabulka 31 – Umořovací plán úvěru na 9.500.- tis. Kč (vlastní zpracování) .....</i>	<i>87</i>
<i>Tabulka 32 – Rozpočtová odpovědnost při úvěru na 9.500.- tis. Kč (vlastní zpracování dle Monitor) .....</i>	<i>88</i>